

R O M A N I A N
BASIC COURSE

Volume VII
Lessons 70 - 79

January 1974

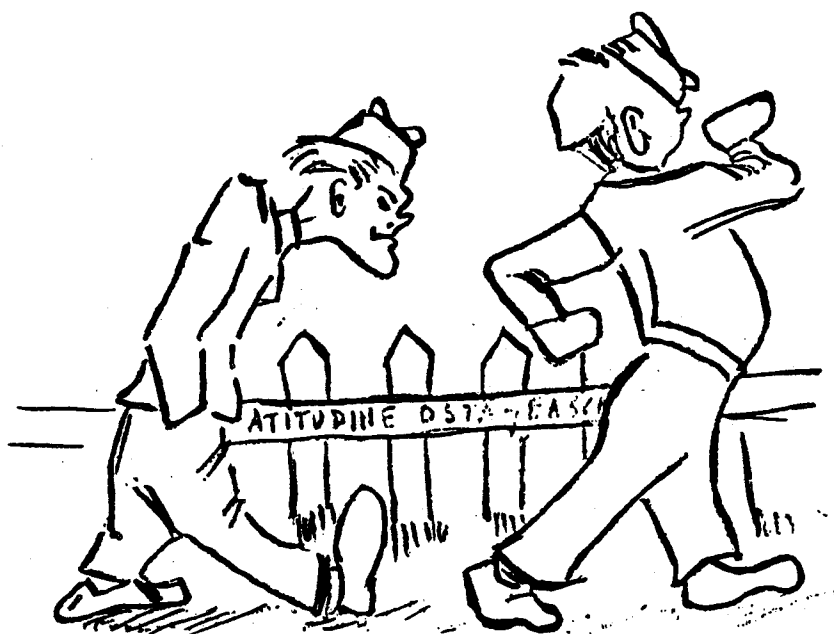
DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE
FOREIGN LANGUAGE CENTER

CUPRINSUL.

I.	Sfaturi practice pentru viitorii soldați	1
	Întrebări.	4
	Dialog	6
	Teme pentru ora de conversație	7
	Gramatică.	9
	Teme acasă	12
	Vocabular.	13
II.	Prima noapte în dormitorul trupei.	15
	Întrebări.	18
	Dialog	20
	Teme pentru ora de conversație	21
	Gramatică.	23
	Teme acasă	26
	Vocabular.	27
III.	Ziua bună se cunoaște de dimineață	29
	Întrebări.	33
	Dialog	34
	Teme pentru ora de conversație	35
	Gramatică.	37
	Teme acasă	40
	Vocabular.	41

IV.	De serviciu la bucătărie.	43
	↑ Întrebări	46
	Dialog.	47
	Teme pentru ora de conversație.	48
	Gramatică	51
	Teme acasă.	53
	Vocabular	54
V.	Mînuirea armei în lecții particulare.	55
	↑ Întrebări	59
	Dialog.	60
	Teme pentru ora de conversație.	61
	Gramatică	64
	Teme acasă.	67
	Vocabular	68
VI.	De gardă.	71
	↑ Întrebări	74
	Dialog.	76
	Teme pentru ora de conversație.	77
	Gramatică	79
	Teme acasă.	83
	Vocabular	84
VII.	Vocea poporului	85
	↑ Întrebări	89
	Dialog.	90
	Teme pentru ora de conversație.	91
	Gramatică	93
	Teme acasă.	95
	Vocabular	96
VIII.	Onoarea militară.	97
	↑ Întrebări	100
	Dialog.	102
	Teme pentru ora de conversație.	103
	Gramatică	106
	Teme acasă.	110
	Vocabular	111
IX.	Cazul unui refugiat	113
	↑ Întrebări	116
	Dialog.	118
	Teme pentru ora de conversație.	119
	Gramatică	123
	Teme acasă.	125
	Vocabular	126

X. Ultima zi la școala de bucătari.	127
Întrebări.	131
Dialog	132
Teme pentru ora de conversație	133
Gramatică.	139
Teme acasă	140
Vocabular.	142
Vocabular Romîn-englez	143
Expresii idiomatice.	150
Vocabular Englez-romîn	153

Boboci.

I

Sfaturi practice pentru viitorii soldați.

Dacă ar trebui să dau sfaturi unui băiat care a fost recrutat și peste câteva zile va deveni soldat, aş spune cam așa:

Bucură-te cât poți mai mult de restul săptămînii civile. Nu da nici o importanță sfaturilor care-ți sunt servite 24 de ore pe zi. Nu-ți face nici o idee despre viața în cazarmă. Fii pregătit pentru orice eventualitate. În mai puțin de două săptămîni, vei fi total dezgustat de noua tă meserie. Vei fi trimis din loc în loc fără nici o explicație. Vei străbate gol și speriat kilometri de vizită medicală. Îți vei aminti plăcerile vieții civile ca niște lucruri foarte depărtate într-o epocă de aur. Probabil vei urî din tot

I

sufletul cel puțin un sergent și doi caporali. Vei înjura și te vei întreba cum este posibil ca o națiune ca a noastră să permită atîta brutalitate în armata sa.

Ia-o încet, frate! Nu uita că primele trei săptămîni sînt cele mai grele. În perioada asta, vei primi toată cantitatea de mizerie și zăpăceală prevăzută de regulament. Te vei teme și de umbra ta. Te vei simți foarte stîngaci cînd vei începe instrucția individuală. Gîndindu-te că ești stîngaci, vei executa și mai rău. Dacă stai mereu sub presiune, poți fi foarte nefericit în aceste trei săptămîni. Probabil după trei săptămîni, vei fi trimis la centrul de instrucție și acolo vei începe adevărata pregătire de război. Un sergent instructor va fi răspunzător de progresele tale în arta militară. Cînd el va încerca să te corecteze sau să-ți arate cum trebuie făcută o mișcare, de multe ori vei dori să-i rupi gîtul. Vocea lui te va îmbolnăvi după o oră. Însă fii sigur că bietul sergent este tot așa de necăjit ca și tine. El știe ce gîndești despre el și nu poate să schimbe situația. Și el este soldat și sub același regulament ca și tine. Trebuie să ai încredere în el.

Îți vor face injecții în contra tuturor suferințelor omului. Te vor învăța cum să mergi, cum să mînuiești o pușcă, să pui masca de gaze, să îngrijești echipamentul și cît de complicată este salutarea superiorilor. Cele mai multe

lucruri îți vor părea prostii inutile, însă te vei obișnui cu ele. Mai mult ca sigur că vei fi inițiat în secretele serviciului la bucătărie încă din prima săptămână. Vei aprinde focurile, vei curăța gunoiul și cenușa din camere, vei spăla podelele și vei șterge mii de geamuri. Te vei mira de ce ai fost recrutat și încorporat!

Toată persecuția asta este intenționată, calculată, sistematică. Este un program bine plănuit pentru importantul scop de a transforma un civil într-un militar, un băiat într-un bărbat.

Nu știi dacă mă crezi ori nu, însă la sfârșit te vei simți bine. Vei descoperi că sergenții și caporalii, deși sînt severi în materie de instrucție, sînt oameni de treabă cînd s-a terminat programul. Te vei uita la noii veniți cu simpatie. Pentru tine, un veteran de aproape o lună, ei vor fi „bobocii”.

Cel mai practic sfat ce-ți pot da însă este tot legea de aur a armatei: „Ochii deschiși și gura închisă.” Poți fi sigur că începi rău în militărie, dacă faci pe deșteptul. Ofițerilor, ca și senatorilor, nu le place cînd un începător deschide gura prea mare și prea des.

Acum, destul pe latura negativă. Pe latura pozitivă, pot să-ți spun că cel mai important lucru este să ai totdeauna o purtare corectă. Gîndește-te că începi o meserie nouă. O meserie trecătoare, e adevărat, însă foarte

importantă, cît timp te ocupi cu ea. Cînd începi o meserie nouă în viața civilă, îți dai toată osteneala să faci impresie bună șefului, nu-i așa? Fă la fel și în armată și nu vei regreta. Adevărata impresie este făcută în primele săptămîni. Mai ales, fii foarte atent la salut. Salutul superiorului spune tot.

La început, te vei plînge de foarte multe lucruri în armată. Nu este nimic rău asta, însă nu abuza. Poți evita multe neplăceri dacă îți amintești în orice moment că nu mai ești sub protecția legilor civile. Legea ta este acum codul justiției militare și este o lege aspră. Nu uita niciodată următoarele: Ai grijă de purtarea ta zilnică, fă ce ți se spune să faci, respectă pe superiori, încearcă să nu te certîți cu camarazii, ai grijă de curățenia ta și a echipamentului și fii totdeauna la locul tău. Fă așa cum ți-am spus și nu vei avea prea multe necazuri cu armata.

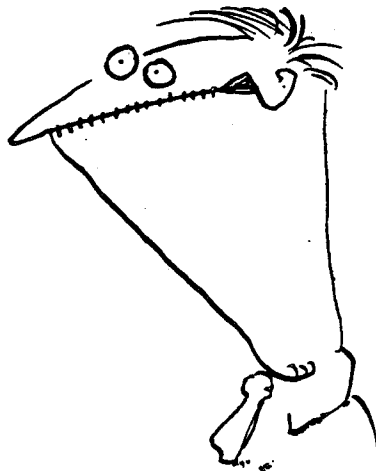
Acum să cercetăm mai de aproape cazul soldatului Dumbrăveanu, să vedem ce se poate întîmpla în caz contrar.

Întrebări:

1. Cînd trebuie să te bucuri mai mult de timpul liber?
2. Trebuie să dai importanță sfaturilor?
3. Poți să-ți faci vreo idee despre viața în cazarmă?
4. Cînd începi să fii dezgustat?
5. Pe cine vei urî din tot sufletul?
6. Care săptămîni sînt cele mai grele?
7. Cînd este mai multă zăpăceală?

Întrebări: (continued)

8. Când te vei simți foarte stîngaci?
9. Cine este răsponzător de progresul tău?
10. În cine trebuie să ai încredere?
11. În contra căror boli ți se vor face injecții?
12. Ce vei învăța în primele săptămîni?
13. Îți vor părea multe lucruri prostii inutile?
14. Ce altceva vei mai face în primele săptămîni?
15. Cum te vei simți la sfîrșit?
16. Cum te vei uita la noi veniți?
17. Care este cel mai important lucru?
18. De ce îți dai osteneala să faci o impresie bună?
19. De ce trebuie să fii atent la salut?
20. Ce este codul justiției militare?
21. Este acest cod mai aspru decît legile civile?
22. Ce trebuie să faci zilnic?
23. Cazul cui vom cerceta, să vedem ce se poate întîmpla în caz contrar?
24. Crezi că sfaturile din această lecție sînt bune?
25. Ce alte sfaturi ai da unui „boboc“?

Legea de aur a armatei: Ochi deschiiși și gura închisă.

Dialog

Sînt necăjit pentru că săptămîna viitoare voi fi încorporat.
Ce sfaturi îmi dai?

Învață legea de aur a armatei.

Ce mai este și asta?

Cît timp vei fi boboc, ține ochii deschiși și gura închisă.

Sînt regulamentele aspre?

Regulamentele prevăd tot ce trebuie să faci.

Ce trebuie să fac?

Să-ți faci datoria, să fii la locul tău.

Și dacă nu voi fi la locul meu?

Mai mult ca sigur că te vor urî sergenții.

Sînt sergenții importanți?

Ei sunt răspunzători de instrucția ta individuală.

Cînd va începe instrucția individuală?

Va începe după trei zile.

Nu va fi multă zăpăceală?

Nu, pentru că armata știe să mînuiască bobocii. În caz contrar n-ar fi armată!

Atunci îmi voi da osteneala să fiu soldat bun.

În cazul ăsta, vei fi mîndru de uniformă.

Mulțumesc pentru sfaturile date.

Pentru nimic. E mai bine să cercetezi înainte, decît să-ți pară rău mai tîrziu.

Teme pentru ora de conversație:

- I. Ce sfaturi dai unui nou soldat?
 Ce sfaturi ai da unui nou student?
 Cum este vizita medicală în armată?
 Cum este perioada de instrucție?
 Ce lucruri din arta militară învață bobocii?
 Ce lucruri nemilitare învață ei?
 De ce este viața în armată o experiență nouă?
 Ce învață soldații în armată despre viață în general?

II. Lectură:

(O scrisoare despre o temă de luptă.)

Scriu aceste rînduri după ce am străbătut, în marș, o distanță de 32 de kilometri. A fost o vreme rea. Vîntul aspru bătea peste cîmpul gol, iar oțelul armei era rece ca gheața.

Nu-i ușor să bați cu picioarele 32 de kilometri, și mai ales nu-i ușor să ocupi pozițiile inamicului, cu toate că era „slab organizat și trecut în grabă la apărare”, cum spunea ordinul de luptă.

Toate au mers ca la regulament. În timp ce comandantul făcea analiza situației, unitatea se pregătea de marș. Comandantul a trimis înainte o patrulă sub comanda ofițerului Tulea Ion, care trebuia să cerceteze terenul înainte. El era răspunzător de siguranța coloanei.

El a luat primul contact cu elementele apărării. Imediat, noi a trebuit să săpăm tranșee în pămîntul înghețat, cu toate că asta ni s-a părut inutil.

A început să tragă artileria. Am auzit vocea comandantului dînd ordinul de atac. Am sărit din tranșee și am pornit la atac. Am fugit înainte, ne-am adăpostit cum am putut mai bine, am sprijinit cu foc vecinul, ne-am apropiat cu încetul de poziția inamicului.

Inamicul a pornit la contraatac. Momentul ăsta nu era prevăzut în temă. Așa-i pe front. Nu știi întotdeauna precis ce plănuește inamicul. Cum rezolvi momentul?

Comandantul pune mîna pe telefon: Stația radio!...

Undeva, într-o rîpă, locotenentul tanchist Lazăr Nicolae asculta pe aceeași undă(*): „Vulturul, te cheamă Vrabia”...

Ca niște urși pornesc tancurile. Rezistența inamicului este acum inutilă. Am intrat în pozițiile lui și le-am ocupat.

Nu avem de ce să fim necăjiți. Ne-am atins scopul: completarea cu succes a temei pe ziua aceea.

Noi trebuie să ne pregătim zilnic, pentru a fi gata oricînd. Ne vom da osteneala să fim soldați buni.

- Mi-aduce aminte de unii boboci care fac pe deștepții cu sergentul.

(*) - wave length

Gramatică.

§ 1. Din infinitivul verbelor putem forma substantivul care arată persoana care execută acțiunea unui verb.

Un om care luptă este un luptător.
 O femeie care luptă este o luptătoare.
 Oamenii care luptă sunt luptători.
 Femei care luptă sunt luptătoare.
 Un om care începe să învețe ceva este un începător.

începător, începătorul; începătoare, începătoarea
 începători, începătorii; începătoare, începătoarele

Notă: În același timp, aceste forme sînt și adjective:

Înnotătorului i-a venit o idee salvatoare.
 El este un om schimbător.

§ 2. Alte derivate învățate în lecția asta:

a pregăti: pregătire	preparation, training
a se purta: purtare	behaviour
prost: prostie	stupidity
meserie; meseriaș	tradesman, craftsman

§ 3. Sînt multe cuvinte care derivă din limba latină sau greacă, scrise similar și care există și în limba română și în limba engleză cu același înțeles. De aci înainte, vom numi aceste cuvinte cognate. De obicei, putem găsi reguli prin care putem întrebuința aceste cognate. Cu toate că majoritatea cognatelor au același înțeles în amîndouă limbile, unele din ele au înțelesuri deosebite.

a) -tion; -sion; -ssion

Condition - condiție

condiție, condiția; condiții, condițiile
 condiției condițiilor

autorizație	declarație	persecuție	administrație
acelerație	compoziție	delegație	superstiție
agitație	consultație	educație	protecție
civilizație	constituție	decorație	direcție

Exemplu: În mai multe conversații, el mi-a vorbit despre complicațiile pe care le-a avut din cauza persecuției comuniștilor.

Unele cuvinte de două silabe în limba engleză formează terminația în -țiune:

națiune
acțiune
noțiune
secțiune

Rațiune înseamnă în limba engleză reason.

Când aceste cognate au două terminații, de obicei ele au înțelesuri deosebite.

Rație - ration
Rațiune - reason

§ 4. -sion: -zie

revision - revizie

revizie, revizia; revizii, reviziile
reviziei reviziilor

iluzie	confuzie	decizie	divizie
aluzie	transfuzie	explozie	concluzie

Exemplu: Explozia a cauzat multă confuzie.

§ 5. -ssion: -sie
commission - comisie

comisie, comisia; comisii, comisiile
comisiei comisiilor

impresie	permisie	compresie	omisie
concesie	transmisie	profesie	sucesiune

Notă: Ca și la celelalte cognate, terminația poate fi și în -iune:

depresie, sau depresiune; profesie, profesiune.
pasiune
sesiune

Exemplu: El a vorbit cu pasiune despre impresiile lui din Europa.

§ 6. -ty: -tate

university - universitate

universitate, universitatea; universități, universitățile
universității universităților

stabilitate	naționalitate	realitate	generozitate
vulnerabilitate	legalitate	fraternitate	libertate
abilitate	particularitate	autoritate	unitate
personalitate	obiectivitate	curiozitate	densitate

Notă: cantitate
calitate

Exemplu: El a dat cu generozitate universității lui.

Repetiție.

§ 7. Viitorul:

a) voi cerceta	mă voi odihni	îmi va fi sete
vei cerceta	te vei odihni	îți va fi sete
va cerceta	se va odihni	îi va fi sete

vom cerceta	ne vom odihni	ne va fi sete
veți cerceta	vă veți odihni	vă va fi sete
vor cerceta	se vor odihni	le va fi sete

îmi va părea bine
îți va părea bine
îi va părea bine

ne va părea bine
vă va părea bine
le va părea bine

I

- b) o să cercetez o să mă odihnesc o să-mi fie sete
o să cercetezi o să te odihnești o să-ți fie sete
o să cerceteze o să se odihnească o să-i fie sete
- o să cercetăm o să ne odihnim o să ne fie sete
o să cercetați o să vă odihniți o să vă fie sete
o să cerceteze o să se odihnească o să le fie sete

o să-mi pară bine
o să-ți pară bine
o să-i pară bine

o să-ne pară bine
o să vă pară bine
o să le pară bine

§ 8. Imperativul:

corectează! Corectează-mă! Corectează-te!
corectează-1!

nu lăuda! nu mă lăuda! nu te lăuda! n-o lăuda!
săpați! săpați-1! treziți-vă!
nu săpați! nu-1 săpați! nu vă treziți!

Teme acasă:

Scrie o compoziție, sau vorbește la magnetofon, asupra unuia din următoarele subiecte:

Prima mea zi din armată.
Primele trei săptămâni din armată.
Ce am învățat pînă acum în armată.
Instrucția individuală a recrutilui.

II. Vă rog să fiți pregătiți să vorbiți despre cele ce scrie în scrisoare din „Lectură”.

Vocabular:

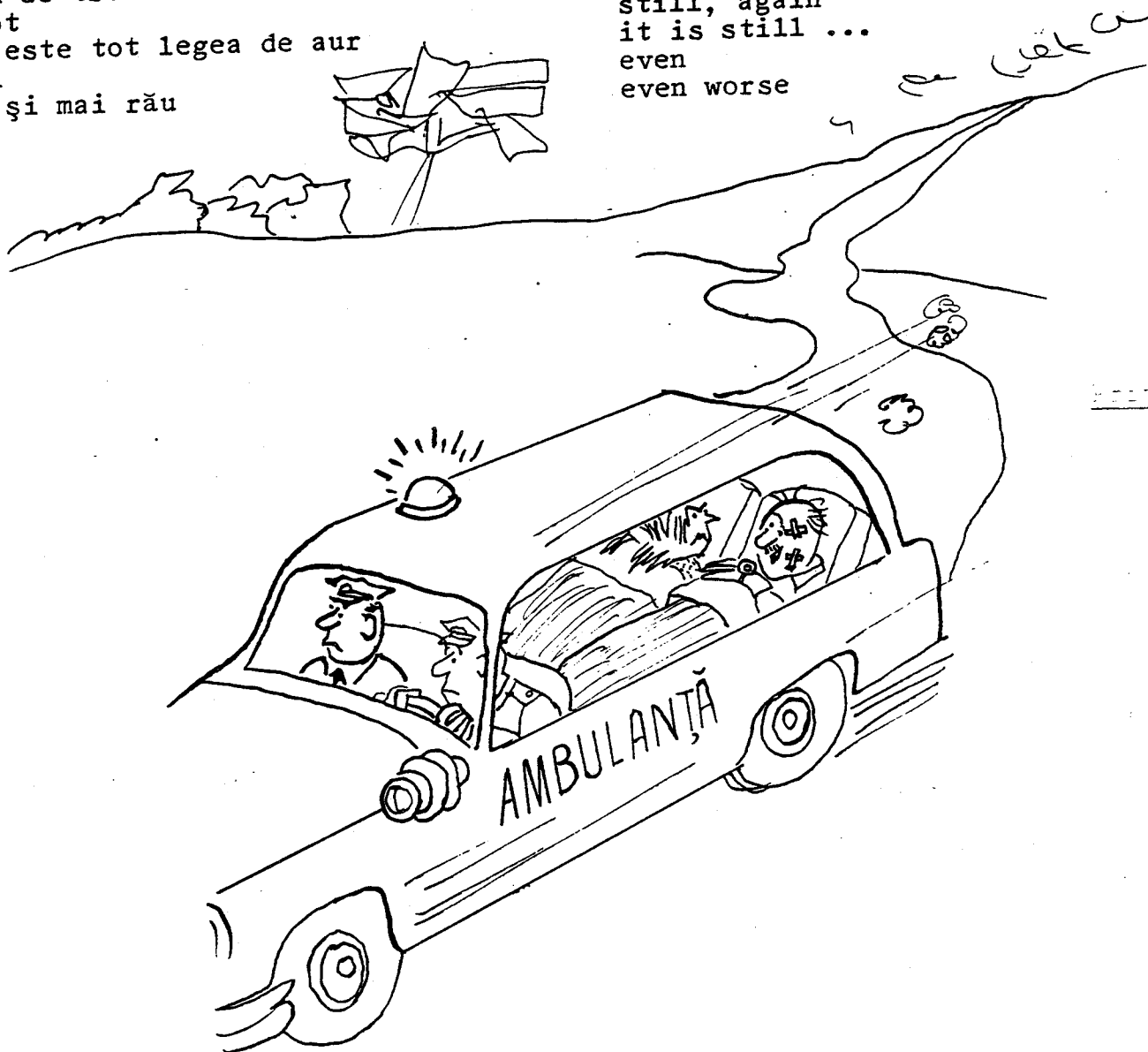
abuza (a), abuzez, abuzat	to abuse
artă, arte	art
aspru, aspră; aspri, aspre	rough, tough
biet, biată; bięti, biete	poor (used only before nouns)
boboc, -i	young of ducks, geese; greenhorn
cenuşă, -şi	ash
cerceta (a), -ez, -at	to examine, investigate, do research
codul justiţie militare	Articles of War
contrar, -ă; -i, -e	contrary
corecta (a), -ez, -at	to correct
curăţenie, -nii	cleanliness
depărtat, -ă; -ţi, -te	remote, far away
dezgustat, -ă; -ţi, -te	disgusted
epocă, -ci	epoch
gol, goală; goi, goale	empty; bare; naked
gunoi, gunoaie	dirt; garbage
iniţia (a), iniţiez, iniţiat	to initiate
inutil, -ă; -i, -e	useless
latură, -ri	side
mînui (a), mînuiesc, mînuit	to handle
necăjit, -ă; -ţi, -te	sad, troubled
perioadă, -de	period
permite (a), permit, permis	to permit, allow
plănu (a), plănuiesc, plănuit	to plan
practic, -ă; -i, -e	practical
presiune, -ni	pressure
prevedea (a), prevăd, prevăzut	to foresee; to provide
progres, -e	progress
purtare, -tări	behaviour
răspunzător, -toare; -tori, -toare	responsible
regulament, -e	regulation
scop, -uri	aim; purpose
sfat, -uri	advice
stîngaci, -ce; -ci, -ce	awkward; lefthanded
străbate (a), străbat, străbătut	to go through (distance)
suferinţă, -ţe	suffering
suflet, -e	soul
umbră, -re	shade; shadow
voce, voci	voice
zăpăceală, zăpăceli	confusion
zilnic, -ă; -i, -e	daily

Expresii idiomatice.

a avea încredere în
a-și da osteneala
a face pe deșteptul

ia-o încet!
om de treabă
tot
este tot legea de aur
și
și mai rău

to trust
to try hard
to act smart; act
smart-alecky
take it easy!
nice, fine fellow
still, again
it is still ...
even
even worse

-Cu excepția acelor câteva minute pe care le-am pierdut când am chemat ambulanța, noi străbatem distanța asta într-un timp record!

Cum crede Dumbrăveanu că se fac uniforme în armată.

II

Prima noapte în dormitorul trupei.

Dormitorul plutonului întâi din compania a doua este la etajul al doilea. Este o sală lungă, cu ciment pe jos. Șaizeci de paturi de fier stau aliniate pe trei rânduri, foarte aproape unul de altul. Recruții, parte îmbrăcați, parte desbrăcați, stau pe paturi și discută ultimele evenimente. Sergentul a băgat capul pe ușă și a fluerat o dată;

- „Ora nouă”, strigă el. „Stingerea! Toată lumea sub pătură și să nu mai aud o vorbă”.

- „A fost o zi destul de încărcată”, am spus camaradului Petrescu, ca și cum n-aș fi auzit ce a spus sergentul.

- „Ai dreptate”, spuse el. „Ce loc! Ce zi! Ce viață!”

II

Mi se pare că visez cu ochii deschiși”.

- „A fost rău, însă ar fi putut fi și mai rău”, am răspuns. „Am văzut un caporal și el nu s-a legat de noi. Am mâncat de două ori la cazan și nu ne-am otrăvit”.

- „Eu sunt frînt de oboseală și bolnav,” gemu Petrescu. „Cred că am defilat cel puțin 20 de kilometri prin fața doctorilor. Bine că suntem în luna iulie, altfel aș fi complet înghețat acum. Tot timpul am fost gol pușcă. Singura îmbrăcăminte mi-a fost un mic număr pe piept.”

- „Ceva foarte curios cu această vizită medicală,” interveni o voce din întunec. „Înainte de a începe ți-e frică că vei fi admis și când ai terminat-o, ți-e frică că vei fi respins”.

- „Am observat-o și eu asta,” răspunsei. „Nu am nici o dorință să fiu soldat, însă după toate prin câte am trecut, mi-ar fi părut foarte rău să fiu respins la vizita medicală.”

- „Băiatul ăla slab, care a dormit în patul de colo, a fost respins,” spuse o voce din cealaltă parte a camerei. „Avea un picior mai scurt cu câțiva milimetri. Este un om norocos!”

- „Aș paria că el nu este de aceeași părere”, spuse Petrescu. „Dacă am ajuns atît de departe, îmi pare bine că nu am fost în locul lui”.

Umbra neagră a sergentului apăru în ușa deschisă:

- „V-am spus să tăceți din gură și să vă culcați. Executarea!”

O tăcere grea a domnit în cameră timp de vreo trei minute.

- „Uitați-vă la mine”, începu din nou Petrescu. „Ce mîndră va fi familia mea din Ciorogîrla, cînd va primi scrisoarea mea! Eu, Petrescu Ion, sînt un exemplar perfect din punct de vedere fizic.”

Uriășul Pietraru Mihai strigă cu glas tare:

- „Eu n-aș fi prea sigur de asta, Petrescule! Vorbești ca și cum n-ai ști că și Dumbrăveanu ar trebui să fie un exemplar perfect. Numai acum două săptămîni, cînd așteptam să ne vină rîndul la cercul de recrutare, era cu un picior în groapă!”

- „Dar unde era celălalt picior?”

- „Ce mai întrebi? În gură, ca de obicei.”

- „Așa este, armata face oameni din orice,” zise Petrescu.

Discuția și glumele au fost iarăși întrerupte de apariția sergentului:

- „Dacă voi nu vă potoliți, voi veni și vă voi ajuta să măturați podeaua cu periuțele voastre de dinți, în loc de mătură. M-ați înțeles?”

De data asta am înțeles că ne-am întrecut cu gluma și ne-am gîndit să ne culcăm.

II

Numai plantonul schimbul întâi a rămas într-un colț.

Am uitat să vă spun că azi dimineață am depus jurământul pe drapel. Un camarad mi-a povestit ce s-a întâmplat fratelui său cu prilejul depunerii jurământului, acum doi ani. Era un plutonier care cu greu a putut să țină oamenii liniștiți: „Domnilor, vă rog, fiți liniștiți! Domnilor, vă rog, nu uitați importanța ceremoniei!” Ei au stat liniștiți în timpul când preotul a spus formula jurământului, însă după aceea, ei au început din nou să vorbească în front. Bătrînul plutonier, de data asta cu un zîmbet dulce pe fața-i luminată, schimbă tonul:

- „Acum sunteți soldați în toată regula. Ați jurat credință armatei și patriei. Dacă plecați, sînteți dezertori. Acum, să nu mai aud o vorbă, că vă ia mama dracului! Drepti! Culcați! Drepti! Culcați! Înapoi fuga! Drepti!” Și așa mai departe. Toată această distracție a durat cam un sfert de ceas. Atunci au început recruții să-și dea seama ce înseamnă „soldați în toată regula”.

^ Întrebări:

1. Unde este dormitorul plutonului întâi, compania a doua?
2. Ce are sala asta pe jos?
3. Cîte paturi sînt în dormitor?
4. Cum sînt paturile aliniate?
5. Cum stăteau recruții pe paturi?
6. Despre ce discutau ei?

^
Întrebări: (continued)

7. Cine și-a băgat capul pe ușă și a strigat „stingerea”?
8. Despre ce a vorbit Dumbrăveanu, ca și cum n-ar fi auzit ce a spus sergentul?
9. Când au defilat recruții goi pușcă?
10. De ce le-a fost frică recruților înainte de vizita medicală, și de ce le-a fost frică după vizita medicală?
11. De ce sînt mîndri cei care au fost admiși?
12. Cu ce i-a amenințat sergentul ultima dată?
13. Care este datoria plantonului?
14. Cum s-a purtat bătrînul plutonier înainte de depunerea jurămîntului?
15. Cum s-a purtat el după depunerea jurămîntului?
16. Descrie ceremonia de depunere a jurămîntului.
17. Descrie cum se desfășoară recrutarea.
18. Descrie mîncarea de la cazan.
19. Descrie cum se face schimbul santinelelor.
20. Descrie ce distracție au recruții în primele săptămîni de armată.

DIALOG

Arăți frînt de oboseală. Ce s-a întîmplat?
S-a legat un caporal de mine!

Pentru că n-ai tăcut din gură, desigur!
Nu; pentru că după ce am defilat gol pușcă prin fața doctorilor, n-am vrut să spăl cazanele.

E greu să speli cazanele?
Vorbești ca și cum n-ai ști! Tu n-ai văzut cît de uriașe sînt?

Însă mai uriaș va fi sergentul care te va numi planton, schimbul 3.

Îl otrăvesc dacă face asta!

Ce vorbești! Cînd va fluiera, te vei potoli imediat!
Eu? Dacă se întrece cu gluma, voi dezerta!

Nu uita că ai jurat credință patriei!
Foarte bine. Nu voi face nimic și va domni liniștea în cazarmă.

Baraca este murdară; cine o va mătura?
Desigur că noi. Înainte de depunerea jurămîntului, nimeni n-a spus nimic de corvoadă!

Ce vi s-a spus cu prilejul depunerii jurămîntului?
Ni s-a spus că vom fi soldați în toată regula.

Și sînteți soldați în toată regula?
Da, fără nici o umbră de îndoială!

Teme pentru ora de conversație.

Cum a fost ceremonia depunerii jurământului?
 Cum se desfășoară recrutarea în America?
 Cum se face schimbul santinelor?
 Ce distracție au recruții în primele săptămâni în armată?
 Cum sînt soldații vechi și cum sînt soldații noi?
 Povestește o întâmplare din dormitorul trupei.
 Povestește ce ai făcut în prima învoire după ce ai fost
 încorporat.
 Spune ce distracții poate să aibă un soldat în Monterey.

Lectură:

(Extrase din ziare.)

Incidente provocate de huligani în Anglia.

Noi incidente provocate de tineri huligani au avut loc în 5 noiembrie în Anglia. Aceste incidente au avut loc la Leicester, Nottingham, Worthing și Londra. Acești tineri, unii din familii bune, sînt huligani în toată regula. Ei se leagă de trecători, chiar insultă și amenință cîteodată. Ei consideră asta o distracție. În aceste orașe domnește neliniștea.

Poliția a încercat să-i potolească, însă n-a reușit. Cînd s-au întrecut cu gluma, poliția a intervenit pentru a opri odată pentru totdeauna aceste mișcări. Poliția a fost primită de tinerii huligani cu cuțite și bastoane de cauciuc. În numeroase colțuri ale Londrei, huliganii au atacat cu bombe posturile de poliție. Ei au jurat să lupte pînă la capăt împotriva poliției. Ei defilează înarmați pe străzi în ciuda regulamentelor locale.

Pe unele artere principale ale Londrei, spre exemplu Trafalgar square, huliganii au aprins focuri de artificii(*) care au pus în pericol numeroase clădiri.

Pentru a opri aceste incidente înainte de a lua proporții uriașe, poliția a arestat peste 50 de huligani.

.....

Incidente la granița egipteană.

Cairo 6 (Agerpres)--Tass Transmite: Ziarele egiptene au admis că s-a întîmplat o nouă ciocnire între trupele egiptene și israeliene în regiunea orașului Gaza.

(*) - fireworks

Ziarele spun cum la 4 aprilie forțe armate israeliene au tras cu mitraliera asupra trupelor egiptene din această regiune. Forțele armate egiptene au deschis la rîndul lor focul. Schimbul de focuri a durat două ore. O patrulă israeliană care a încercat să înainteze spre pozițiile egiptene a fost respinsă.

În timpul ciocnirii, doi egipteni au fost omorîți și alți doi răniți.

.....

Greva foamei la o mină de uraniu din Cehoslovacia.

Munchen.- Un muncitor care a lucrat în minele de uraniu din Cehoslovacia povestește că vara trecută, în ziua de 4 iulie, 1400 de muncitori ai acestor mine de uraniu au declarat greva foamei. Această grevă a foamei a durat 5 zile. Muncitorii au protestat împotriva condițiilor de trai și de muncă din aceste mine. Muncitorii, chiar și cînd sînt frînți de oboseală, trebuie să ia parte la lecții de comunism.

Muncitorul spune că ziua de 4 iulie a fost aleasă pentru că ea este în același timp „Ziua Independenței” Statelor Unite ale Americii. Cehoslovacii încă n-au uitat cum după războiul întîi mondial, Statele Unite ale Americii au ajutat la crearea republicii cehoslovace libere.

Ziarele din Cehoslovacia n-au scris nimic despre această grevă, ca și cum nimic nu s-ar fi întîmplat.

Gramatică.

I. Derivate.

§ 9. Unele substantive sînt formate din verbe plus terminația -ință:

- a crede - credință (belief, faith, allegiance)
- a dori - dorință (desire)
- a ști - știință (knowledge, science)
- a cere - cerință (requirement)
- a fi - ființă (being)

Exemplu: Dorința lui a fost să jure credință Statelor Unite.

§ 10. Alte derivate care se găsesc în text:

- a tăcea - tăcere (quiet, quietness, stillness)
- a obosi - oboseală (tiredness)

II. Cognate.

§ 11. -meter: -metru

- a) metru, metrul; metri, metri
metrului metrilor

milimetru (mm.)
centimetru (cm.)
kilometru (km.)

Exemplu: Un om înalt de 1 metru și 68 de centimetri a alergat 42 de kilometri și 195 de metri.

- b) barometru, barometrul; barometre, barometrele
barometrului barometrelor

diametru
perimetru
altimetru

Exemplu: Pilotul s-a uitat la altimetru.

§ 12. -ter: -tru

- centru, centrul; centre, centrele
centrului centrelor

II

dezastru
 filtru
 teatru

Exemplu: A fost un dezastru cînd s-a aprins teatrul.

§ 13. -nce: -nță

	ambulanță, ambulanța; ambulanței	ambulanțe, ambulantele ambulanțelor	
importanță	substanță	rezistență	corespondență
experiență	toleranță	independență	existență
violență	alianță	audiență	coincidență

Exemplu: Pentru a-și cîștiga independența, ei au organizat rezistența în interior și au făcut alianțe cu vecinii mai puternici.

III. Repetiție:

§ 14. Condiționalul prezent.

aș jura	m-aș răscula	1-aș pedepsi (aș pedepsi-o)
ai jura	te-ai răscula	1-ai pedepsi (ai pedepsi-o)
ar jura	s-ar răscula	1-ar pedepsi (ar pedepsi-o)
am jura	ne-am răscula	1-am pedepsi (am pedepsi-o)
ați jura	v-ați răscula	1-ați pedepsi (ați pedepsi-o)
ar jura	s-ar răscula	1-ar pedepsi (ar pedepsi-o)
	mi-ar plăcea	mi-ar fi frică
	ți-ar plăcea	ți-ar fi frică
	i-ar plăcea	i-ar fi frică
	ne-ar plăcea	ne-ar fi frică
	v-ar plăcea	v-ar fi frică
	le-ar plăcea	le-ar fi frică

§ 15. Condiționalul trecut:

a)	aș fi jurat	m-aș fi răsculat	1-aș fi pedepsit
	ai fi jurat	te-ai fi răsculat	1-ai fi pedepsit
	ar fi jurat	s-ar fi răsculat	1-ar fi pedepsit
	am fi jurat	ne-am fi răsculat	1-am fi pedepsit
	ați fi jurat	v-ați fi răsculat	1-ați fi pedepsit
	ar fi jurat	s-ar fi răsculat	1-ar fi pedepsit

mi-ar fi trebuit	mi-ar fi fost frică	aş fi pedepsit-o
ţi-ar fi trebuit	ţi-ar fi fost frică	ai fi pedepsit-o
i-ar fi trebuit	i-ar fost frică	ar fi pedepsit-o
ne-ar fi trebuit	ne-ar fi fost frică	am fi pedepsit-o
v-ar fi trebuit	v-ar fi fost frică	aţi fi pedepsit-o
le-ar fi trebuit	le-ar fi fost frică	ar fi pedepsit-o

b) juram	mă răsculam	îl pedepseam	(o pedepseam)
jurai	te răsculai	îl pedepseai	(o pedepseai)
jura	se răscula	îl pedepsea	(o pedepsea)
juram	ne răsculam	îl pedepseam	(o pedepseam)
juraţi	vă răsculaţi	îl pedepseaţi	(o pedepseaţi)
jurau	se răsculau	îl pedepseau	(o pedepseau)

îmi plăcea	îmi era sete
îţi plăcea	îţi era sete
îi plăcea	îi era sete

ne plăcea	ne era sete
vă plăcea	vă era sete
le plăcea	le era sete

§ 16. ar trebui - should
 ar fi trebuit - should have
 trebuia - should have

Teme acasă.

- I. Vă rog să scrieți o compoziție, sau să vorbiți la magnetofon, asupra unuia din următoarele subiecte:

Cum se desfășoară recrutarea în America?
Ce învață recruții și ce distracții au recruții în primele săptămâni în armată?
Povestește o întâmplare din primele săptămâni din armată.
Povestește ce ai făcut în prima învoire după ce ai fost încorporat.

- II. Vă rog să fiți pregătiți să vorbiți în clasă despre articolele de ziar din Lectură.

- III. Vă rog să traduceți următoarea poveste, spusă de Joey Adams:

Întâmplarea asta s-a întâmplat fratelui meu. El a fost încorporat acum câteva luni. A fost foarte mândru că n-a fost respins la vizita medicală. Si-a dat osteneala să învețe bine arta militară. A făcut eforturi uriașe. A măturat gunoiul, a spălat oalele și tigăile, a făcut 10 ore pe zi instrucție, patru ore pe zi marșuri, a fost planton schimbul trei și întrecut pe toți ceilalți soldați la trageri la țintă. El chiar s-a întrecut pe el însuși. A mâncat la cazan și la stingere a fost frînt de oboseală. S-a jurat să fie soldat în toată regula, însă după 6 săptămâni a fost trimis acasă.

A fost prea obosit să mai lupte!...

Vocabular.

admite (a), admit, admis	to admit
alinia (a), aliniez, aliniat	to align
cazan, -e	cauldron; boiler
că	because
ceremonie, -nii	ceremony
cerc de recrutare, cercuri -- --	recruiting center
defila (a), -ez, -at	to parade
distracție, -ții	amusement
domni (a), -esc, -it	to reign
drapel, -e	flag; banner
dulce; dulci	sweet
dura (a), (durează), -at	to last
exemplar, -e	exemplar, specimen
fluiera (a), fluier, fluierat	to whistle
frînt, -ă; -ți, -te	broken, snapped
front, -în --	in line
groapă, gropi	hole (in ground); grave
interveni (a), intervin, intervenit	to intervene
întrece (a), întrec, întrecut	to pass (a moving thing)
întrece (a se -- cu)	to overdo
întrerupe (a), -rup, -rupt	to interrupt
jura (a), jur, jurat	to swear, vow, take oath
mătură, -ri	broom
mătura (a), mătur, măturat	to sweep
mîndru, mîndră; mîndri, mîndre	proud
otrăvi (a), -esc, -it	to poison
periuță, -țe	small brush, brush
planton, -toane	charge of quarters
potoli (a se --), -esc, -it	to quiet down, quell, subside
povesti (a), -esc, -it	to tell a story, tell, narrate
regulă, -li	rule
respinge (a), resping, respins	to repel, reject
stingerea	taps
urias, -ă; -i, -e	giant
zîmbet, -e	smile

Expresii idiomatice.

ca și cum (plus conditional)	as if, as though
gol pușcă	naked, without a stitch on

II

Expresii idiomatice. (continued)

frînt de oboseală
a se lega de cineva
a mânca la cazan

în toată regula

dead tired
to pick on someone
to eat at soldiers'
mess
full-fledged, in all
aspects

Astăzi simt că am noroc!

III

Ziua bună se cunoaște de dimineață numai în proverbe.

Era o dimineață plăcută. Am început instrucția în zorii zilei și pînă la amiază am admirat frumusețile naturii. Un sergent instructor ni le-a arătat. Am mers, cred, 25 de kilometri fără să părăsim terenul de instrucție. Este de prisos să spun că masa de amiază a fost foarte gustoasă. După-masă, am căzut pe paturi, hotărîți să petrecem toată după-masa în țara visurilor. Uitasem că sîntem soldați și că am depus jurămîntul.

După două minute, fluerul răsună din nou. Martinescu Ionel, furierul companiei întîia, ne-a explicat tot ce se va întîmpla în timp ce noi coboram scările. Vom fi repartizați la unitățile noastre. Plutonierul a strigat o primă listă și

III

soldații chemați au ieșit din rînduri și s-au aliniat în fața frontului. L-am auzit spunîndu-le că ei vor pleca la Bacău. M-am bucurat că nu am fost pe acea listă. La Bacău era școala de ofițeri de rezervă și știam că era multă muncă și multă mizerie.

„Asta nu-i nimic,” începuse Martinescu, „acum e rîndul nostru și noi vom merge la Constanța”. (La Constanța era centrul de instrucție al infanteriei marine). „Nisipul este cald și fetele frumoase pe plaja de la Mamaia,” adăugă el cu fața ca o lună plină.

Plutonierul a început să citească lista a doua: „Aurescu, Feraru, Ionescu, Moscovici, Negreanu, Pîntea” Deodată, s-a oprit. Apoi a început să se uite de-a-lungul coloanei, alegînd oameni să completeze lista. Eu i-am zîmbit fericit de sub capela mea caraghioasă.

„Cum te numești?” m-a întrebat.

„Dumbrăveanu, să trăiți, domnule plutonier.”

„Hîmbăteanu?”

„Dumbrăveanu, să trăiți.”

„Bine, Hîmbăteanu, aliniază-te la flancul stîng al soldaților de colo.”

M-am aliniat și un caporal ne-a luat în primire și ne-a dus de acolo. Simțeam deja răcoarea mării pe obraji. Ne-am oprit în fața clădirii cu numărul 13 și caporalul ne-a împărțit în grupe mai mici.

„Unde mergem, domnule caporal?” am întrebat eu.

„Ghici.”

„La Constanța?”

„Nuuu!” spuse el, uitându-se la mine cu o privire curioasă.

„Atunci, unde mergem?” l-am întrebat puțin dezamăgit.

„La lăzile de gunoi”, răspuse el. „Pas alergător”.

Mie și lui Lincu ne-a făcut semn să-l urmăm în spatele clădirii. La grămada de gunoi, am găsit trei lăzi de gunoi foarte rău mirositoare. Afară se aflau încă multe altele. Lincu și cu mine, viitorii apărători ai patriei, ne-am uitat la ele îngroziți. Soldatul vechi, căruia i-am fost încredințați să ne supravegheze, ne-a spus cu o voce dulce:

„După ce le veți curăți, doresc să mă văd în ele ca în oglindă.”

„Nu dorești să miroasă și a parfum?” șopti Lincu. În orice caz, le-am lustruit mai bine decât atunci când au fost noi.

„Acum luați-le afară și vopsiți-le”, spuse soldatul.

„Albe. Luați vopsea neagră și scriți B.I. - C.4. pe ambele părți ale fiecăreia.”

Toată după-masa, pe o căldură de cuptor, am vopsit la lăzi de gunoi. Ceilalți recruți ne-au salutat zîbind când au trecut spre câmpul de instrucție. Voci și glume se auzeau

III

de la cantină. Ora mesei se apropia. Șeful nostru de o zi s-a sculat, s-a întins, a căscat și a plecat după ce ne-a spus ce ni se va întâmpla dacă vom face la fel. Nu după multă vreme s-a întors cu un camion. Ne-a făcut semn și noi am încărcat lăzile în camion. Am mers la companie, le-am descărcat și am vopsit alte câteva lăzi. Fără îndoială, era ora mesei. Aș fi putut înghiți un pui întreg.

„Avem voie să mergem la compania noastră, domnule soldat?”

„Urcați-vă în camion,” spuse el plictisit.

Am plecat spre companie. Pe drum, camionul s-a oprit și soldatul s-a dat jos.

„Șoferul camionului vă va fi foarte recunoscător, dacă-i veți ajuta să-și spele camionul,” zise șeful nostru înainte de a pleca. Am rămas mai departe în camion și ne-am uitat cum se depărtează sala de mese. Am mers cam 3 km. și apoi am așteptat vreo zece minute, pînă cînd ne-a venit rîndul la spălat. În 15 minute am spălat camionul. Drept recunoștință, șoferul ne-a dus cu camionul pînă la sala de mese. Eram prea obosiți ca să putem mânca, totuși ne-am îndeplinit misiunea și am golit gamelele.

„Trebue să ne gîndim că mîine nu va fi tot așa de rău” zise Lincu. Cînd mergeam la compania noastră, ne-am întîlnit cu șmecherul Ionel Martinescu, curat și pudrat, mergînd în oraș.

„Vești bune, soldați,” zise el. „Mîine nu avem program de instrucție.”

Ne-am oprit și am respirat ușurați. Nu ne venea să credem. Sînt ei capabili să ne facă o astfel de bucurie?

„Desigur, domnilor,” adăugă el. „Nimeni nu se poate atinge de noi dela răsăritul pînă la apusul soarelui. Nimeni nu ne poate persecuta și face mizerie degeaba. Compania noastră este de serviciu la bucătărie toată ziua.”

Întrebări:

1. Ce a început în zorii zilei?
2. Cine le-a arătat frumusețile naturii?
3. Cum a fost masa?
4. De ce au fost ei chemați din nou?
5. Unde au fost repartizați cei de pe prima listă?
6. Unde credea Martinescu că va merge el?
7. Ce fel de capelă avea Dumbrăveanu?
8. Cine i-a luat în primire pe Dumbrăveanu și pe Lincu?
9. Unde au fost acești doi eroi repartizați?
10. Ce le-a spus soldatul căruia i-au fost încredințați să-i supravegheze?
11. Ce au făcut ei după ce le-au curățit?
12. Ce a făcut soldatul care trebuia să-i supravegheze în timp ce ei lucrau?
13. Cînd a venit ora mesei, ce ar fi putut ei înghiți?
14. În loc de a merge la masă, ce le-a cerut șeful lor să facă?
15. Ce a făcut șoferul camionului, drept recunoștință?
16. Au mîncat ei bine după asta?
17. A fost o veste bună faptul că mîine nu vor avea program de instrucție?
18. Ei au respirat ușurați, însă ce au avut ei în locul programului de instrucție?
19. Crezi că lucrul acesta la bucătărie este degeaba?
20. Ce-ți vine să faci cînd auzi că ești de serviciu la bucătărie?

III

DIALOG

De ce ești dezamăgit?

Pentru că n-am fost repartizat la infanteria marină.

Nu fi caraghios! Ar trebui să fii recunoscător!

De ce să fii recunoscător?

Pentru că nu trebuie să te scoli în zorii zilei și să muncești greu.

În orice caz, trebuie să fie mai bine ca aici.

Șoptește când spui asta!

Nu trebuie să șoptesc când îmi îndeplinesc datoria.

De ce crezi că este rău aici?

Pentru că ești supravegheat tot timpul și nu poți să părăsești cazarma.

Și crezi că în infanteria marină nu este așa?

Nu-mi vine să cred că este așa de rău.

Ce ai lucrat aici așa de greu?

Am curățat lăzile de gunoi.

Ei, și? Cineva trebuie să le curețe!

Da, dar de ce eu, și încă 10 zile la rând?

Pentru că ai fost pedepsit: ai căscat în fața comandantului.

N-am căscat; am fost îngrozit și am rămas cu gura căscată.

Ce te-a îngrozit?

Când mi-a spus că voi fi de serviciu la bucătărie a treia săptămână la rând!

Teme pentru ora de conversație.

- I. De ce trebuie să fie soldații în bună condiție fizică?
 Ce învață soldații la școlile speciale?
 Care este arma pe care o consideră soldații cea mai grea?
 De ce?
 Care sînt mijloacele de transport în armată? Descrie-le.
 De ce este disciplina necesară în armată?
 Trebuie un soldat să știe totdeauna de ce face ceva? De ce?
 Descrie terenul de instrucție și poligonul de tragere.
 Descrie prima duminică de garnizoană.

II. Lectură:

Am auzit povestea asta de la un prieten venit de curînd din Rusia.

Odată, trăia într-un sat mic un țăran rus și cu fiul său. Ambii lucrau din greu la pămînt, sub supravegherea șefilor partidului. Pe o căldură de cuptor sau în frigul iernii, din zorii zilei și pînă noaptea tîrziu după apusul soarelui, ei munceau din greu pentru pîinea lor zilnică.

Bătrînul rus era dezamăgit, însă rar vorbea despre asta, pentru că se temea de poliția secretă.

Într-o zi, era mai necăjit ca de obicei. El încărca în car gunoi dintr-o grămadă mare. Se gîndea la tinerețele lui pierdute, cînd deodată a răsunat sirena: ora mesei. Lui i-a venit să se ducă la umbra unui copac să se odihnească. Însă a trebuit să stea în rînd să mănînce de la cazan. I s-a împărțit și lui ceva mîncare: puțină și de loc gustoasă, ca de la cazan. Cînd s-a gîndit că întotdeauna și-a îndeplinit datoria și că și-a terminat cu succes lucrul care i s-a încredințat și că totul a fost degeaba, s-a hotărît să nu mai înghită viața de mizerie. El a șoptit fiului său că a terminat-o cu lucrul, apoi a părăsit curtea primăriei unde lucra și s-a depărtat spre casă. Fiul său i-a aruncat o privire ciudată, însă n-a spus nimic.

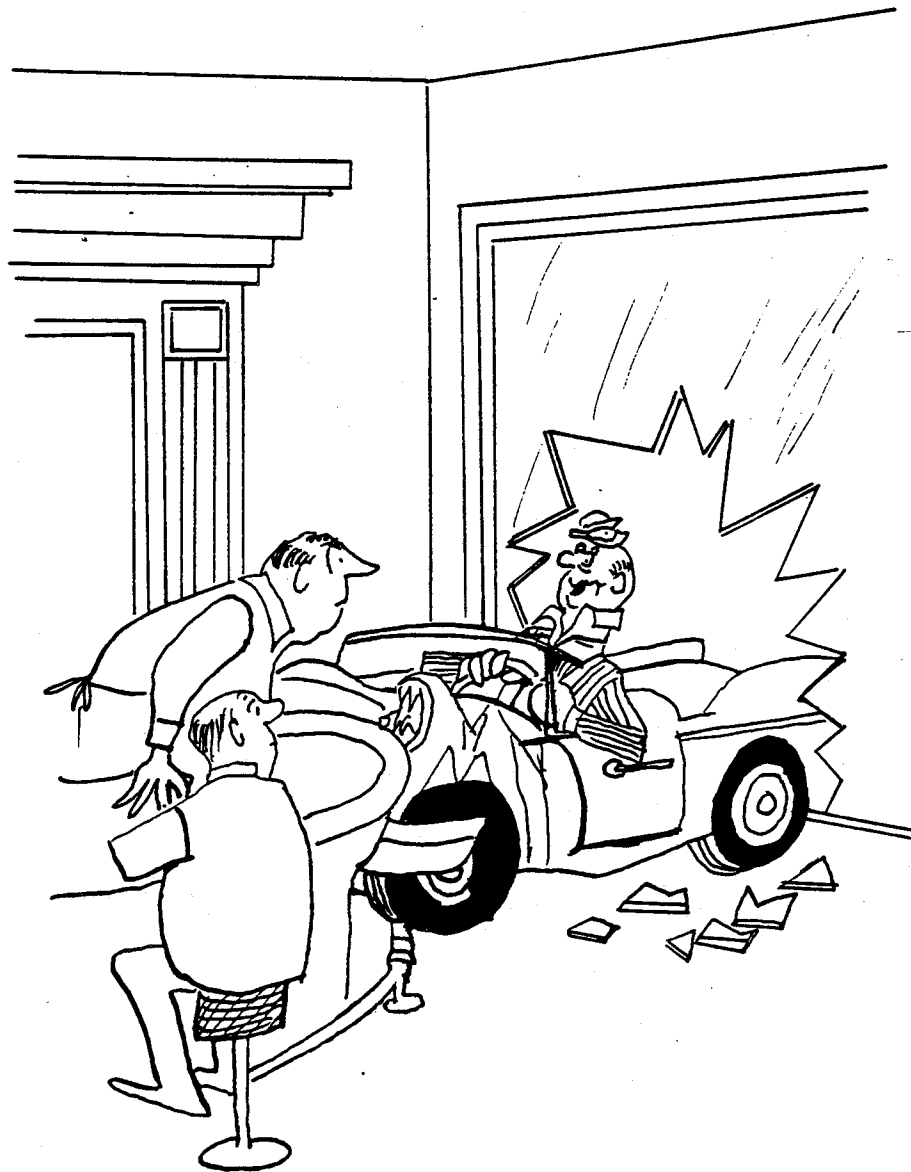
Seara, fiul l-a găsit pe tatăl său întins pe pat, probabil adormit. Nici unul n-a deschis discuția. Fiecare se gîndea la consecințele pe care le-ar putea avea părăsirea fără voie a lucrului.

Pe la mijlocul nopții, deodată, cineva a bătut la ușă rar și puternic.

„Cine-i acolo?” a strigat bătrînul îngrozit.

„Moartea,” a răspuns o voce groasă.

„Mulțumesc lui Dumnezeu,” a spus bătrînul rus, respirînd ușurat. „Credeam că-i poliția secretă.”

-Ce te face să crezi că deja am băut prea mult?

Gramatică.

I. Derivate.

- § 17. frumos - frumusețe (beauty)
 tânăr - tinerețe (youth)
 bătrîn - bătrînețe (old age)

Alte derivate apărute în text:

a apăra - apărător
 a mirosi - mirositor

a apune - apus (sunset, west)
 a răsări - răsărit (sunrise, east)

a recunoaște - recunoscător (grateful)
 - recunoștință (gratitude)

gol - a goli

a parfuma - parfum

II. Cognate.

- § 18. -ble: -bil

capabil, capabilă; capabili, capabile

abil	admisibil	durabil	teribil
acceptabil	agreabil	inevitabil	solubil
admirabil	confortabil	mizerabil	variabil

Exemplu: În situația asta detestabilă, singurul lucru onorabil este să găsim un om adaptabil și invulnerabil atacurilor opoziției.

- § 19. -ous: -os

curios, curioasă; curioși, curioase

serios	fabulos	generos	scrupulos
miraculos	impetuos	contagios	ingenios
viguros	glorios	religios	scandalos

Exemplu: Ea este foarte ambițioasă. După numeroase călătorii în străinătate, a scris o carte serioasă.

III

Notă: Unele adjective terminate în -ous pierd terminația în limba română:

spontaneous - spontan

analog	frivol	ridicol	amorf
credul	infam	anonim	prosper

Exemplu: Într-o situația analoagă aș fi rîs de scrisori anonime.

III. Repetiție.

§ 20. Pronumele personal în cazul dativ întrebuintat cu alte pronume, și în expresii idiomatice:

a) mi se spune ți se spune i se spune	mi s-a spus ți s-a spus i s-a spus	mi se va spune ți se va spune i se va spune
ni se spune vi se spune li se spune	ni s-a spus vi s-a spus li s-a spus	ni se va spune vi se va spune li se va spune
trebuie să mi se spună trebuie să ți se spună trebuie să i se spună		mi s-ar fi spus ți s-ar fi spus i s-ar fi spus
trebuie să ni se spună trebuie să vi se spună trebuie să li le spună		ni s-ar fi spus vi s-ar fi spus li s-ar fi spus

b) Ce ai făcut cu creionul lui Popescu?
 I l-am dat înapoi.

Cînd i l-ai dat?
 Cînd mi s-a spus să i-l dau.

Cînd ți l-a dat el întîi?
 El mi l-a dat alaltăieri.

Ce vei face cu caietele noastre?
 Vi le voi aduce acasă.

De ce nu ni le trimiți prin poștă?
 Am altceva de făcut.

Cînd mi-ai aduce scrisoarea?

Ți-o aduc după masă.

Dar tocul?

Ți-l aduc în același timp.

Nu poți să mi-l aduci mai curînd?

I-l dau lui Popescu să ți-l aducă.

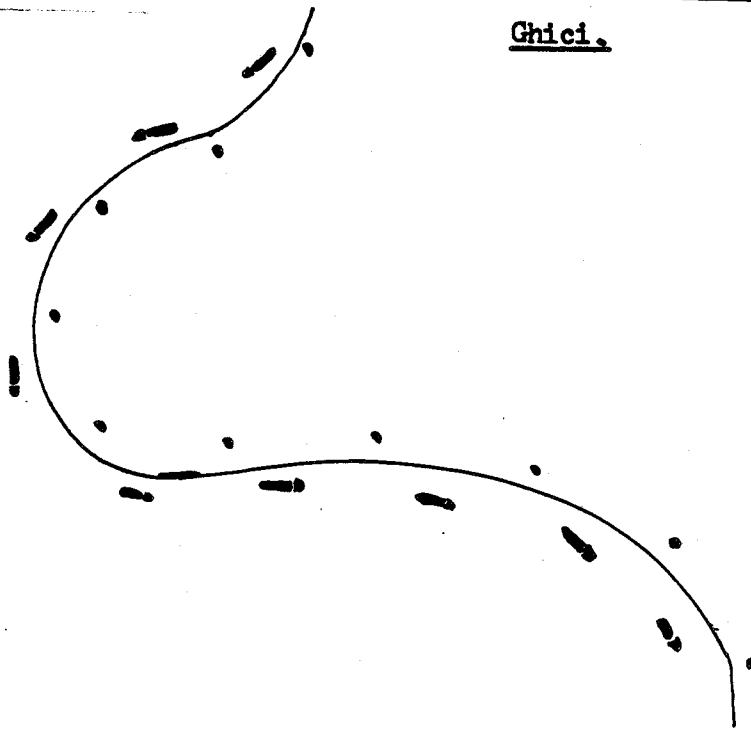
- c) mi s-a stricat automobilul.
ți s-a rupt creionul.
i s-a îmbolnăvit copilul și i s-au terminat banii.

ni s-au pierdut cărțile.

vi s-a dat examenul?

li s-a terminat benzina.

Ghici.

Cine a făcut aceste urme?

(Răspunsul: pagina 42.)

III

Teme acasă.

- I. Vă rog să scrieți o compoziție, sau să vorbiți la magnetofon asupra unuia din următoarele subiecte:

Cum pot fi soldații întotdeauna în perfectă condiție fizică?

Care este arma cea mai grea? De ce?

Describe mijloacele de transport din armată, avantajele și dezavantajele lor.

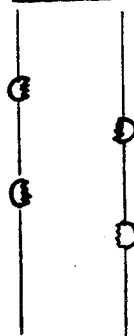
Describe terenul de instrucție și tot ce se petrece pe el.

- II. Te rog povestește la magnetofon tot ce vezi pe pagina 6, din Illustrated Military Situations.

- III. Te rog scrie o compoziție asupra unui articol din ziar. Fii atent și nu traduce articolul. După ce l-ai citit și l-ai înțeles, spune-l în cuvintele dumitale.

- ~~IV. Fiți pregătiți să spuneți în clasă povestea din Lectură.~~

Chici.

Ce reprezintă acest desen?

(Răspunsul: pagina 42.)

Vocabular.

ambii, ambele	both
adăuga (a), adaug, adăugat	to add (to something)
admira (a), admir, admirat	to admire
caraghios, -ghioasă; -ghioși, -ghioase	funny
căldură, călduri	heat
coloană, coloane	column
completa (a), -ez, -at	to complete
cuptor, cuptoare	oven, kiln
degeaba	in vain
depărta (a se --), mă depărtez, -at	to depart, go away
dezamăgi (a), -esc, -it	to disappoint
drept	as
drept recunoștință	as gratitude
ghici (a), -esc, -it	to guess
grămadă, grămezi	pile
gustos, -toasă; -toși, -toase	tasty
infanterie marină	Marine Corps
împărți (a), împart, împărțit	to divide; share
încredința (a), -ez, -at (cuiva)	to entrust (to)
îndeplini (a), -esc, -it	to fulfill,
	accomplish
înghiți (a), înghit, -ț -it	to swallow
a îngrozi (a), -esc, -it	to terrify
ladă, lăzi	box, crate
lustrui (a), -iesc, -uit	to shine (something)
părăsi (a), -esc, -it	to abandon; to leave;
	to go away
persecuta (a), -t, -at	to persecute
prisos, -uri	surplus
de prisos	useless
privire, -ri	look, regard
răsuna (a), (răsună), -at	to sound, resound
recunoscător, -toare; -tori, -toare	grateful
recunoștință, -țe	gratitude
respira (a), respir, -at	to breathe
supraveghea (a), -ghez, -ghiat	to supervise
șopti (a), -esc, -it	to whisper
ușurat, -ă; -ți, -te	relieved

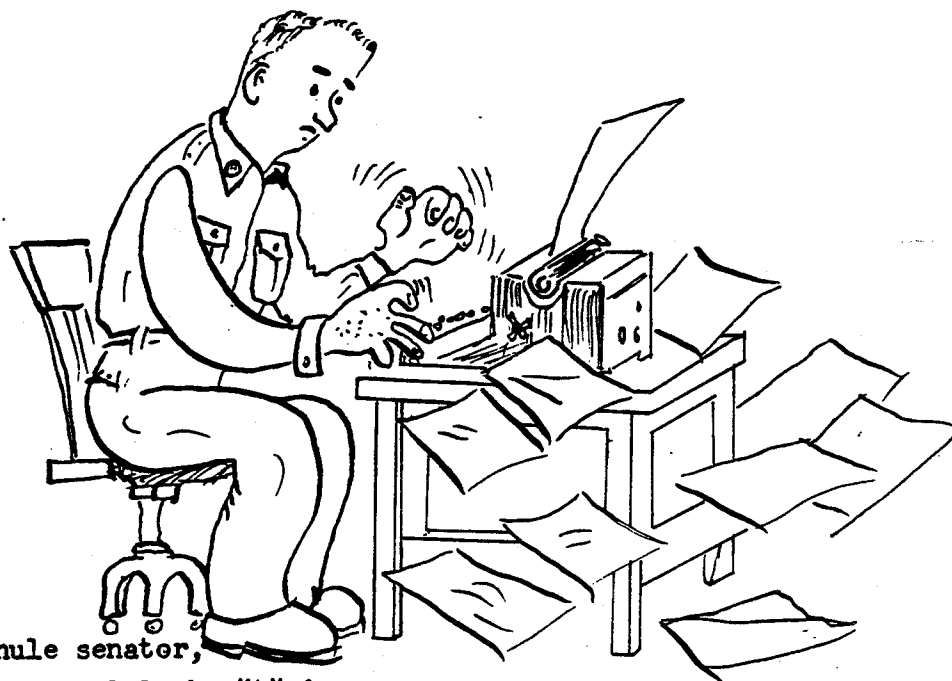
Expresii Idiomatice.

de serviciu la bucătărie	K.P. duty
ladă de gunoi	garbage can
în orice caz	anyway, in any case
a lua în primire	to take charge of
a-i veni rîndul	to come one's turn
a-i veni să ...	to feel like
în zoriș zilei	at the crack of dawn

III

Răspunsuri: pagina 39: Un om cu un picior de lemn duce o roabă.

pagina 40: Un urs se urcă într-un copac.

Mult stimate domnule senator,
Îmi place serviciul la bucătărie.....

IV

De serviciu la bucătărie.

Nu a fost vina mea, dacă a trebuit să fac de serviciu la bucătărie, în prima săptămână de militărie. Nu ca pedeapsă, ci din datorie reglementară. Toată treaba asta cu serviciul la bucătărie mi s-a părut la început simplă. Conform cu regulamentul, te scoli o oră mai devreme decât ceilalți soldați, servești la masă și ții bucătăria și sala de mese în perfectă curățenie.

După ce am servit ceaiul, am găsit un lucru tare ușor și plăcut în sala de mese. Am format un cor bărbătesc și am început să cântăm: „Să-mi cînți, cobzar bătrîn, ceva.” Îmi închipuiam că pînă la masa de amiază nu mai aveam nimic de făcut. Un caporal a trecut pe acolo tocmai cînd cîntam mai

IV

tare și s-a oprit. Mi-a spus o mătură în mîna stîngă și o cîrpă de spălat pe jos în mîna dreaptă. O echipă de lucru formată din mine și soldatul Cîmpeanu a primit misiunea să curețe dormitoarele bucătarilor. La început a fost groaznic. Mărturisesc că în toată viața mea n-am văzut podele mai murdare. Încercam să descoperim ce fel de culoare aveau podelele, care nu fuseseră spălate prea de multe ori de cînd au fost făcute, în timp ce un difuzor pe sală cînta marșuri războinice.

Am terminat de spălat într-un timp foarte scurt, pentru a impresiona pe caporal. Credeam că el va fi uimit iar noi vom fi felicitați și decorați. Mai tîrziu, ne-am dat seama că am greșit amar. Nimeni nu ne-a prevenit că în armată se dă importanță timpului cît lucrezi, nu lucrului pe care-l faci. Cu cît termini mai repede un lucru, cu atît trebuie să începi mai devreme altul.

Din nenorocire, caporalului i-a plăcut lucrul nostru și repede ne-a dat alte misiuni. Cîmpeanu a fost pus să aibă grijă de gunoi, iar eu am fost avansat la secția de oale și tigăi. Eram asistentul lui Greceanu. El le spăla și eu le ștergeam. Mai tîrziu am înființat o asociație de tras chiulul. Noi amîndoi spălam și am pus pe Neamțu să le șteargă. Eram mulțumit. „Am scăpat de cîrpa de spălat,” spusei lui Greceanu. Cînd am pronunțat cuvîntul „cîrpă de spălat”,

sergentul mi-a pus una în mână. Dorința lui, care în armată se chiamă ordin, a fost să-și vadă fața în podeaua bucătăriei, ca într-o oglindă.

După masa de amiază, trebuia spălat și lustruit coridorul din spatele bucătăriei. În orice caz, când am plecat seara, am lăsat bucătăria și sala de mese în stare de a fi folosite.

Serviciul la bucătărie este la fel cu lucrul gospodinei: niciodată nu se termină. Neamțu a făcut un semn pe un vas și seara am văzut că l-am spălat de 22 de ori în cursul zilei. Munteanu Ion m-a ajutat să urc ultimele 10 trepte pînă la dormitorul plutonului meu. În sfîrșit, am ajuns și m-am așezat pe marginea patului. „Fraților,” am spus camarazilor care s-au adunat să-mi ajute să mă urc în pat, „nu vreau să mai văd bucătărie în viața mea prezentă și viitoare.”

A doua zi dimineața, am fost repartizați la centrul de instrucție al artileriei de cîmp. Cîmpeanu Ion și cu mine am fost repartizați la bucătărie în calitate de bucătari ucenici. Armata are totdeauna dreptate. Armata mi-a spus că sînt ajutor de bucătar, deși mărturisese că nu mă pricep nici măcar să fierb un ou și nu știu ce deosebire este între o supă și o ciorbă. Ceilalți bucătari, tovarășii mei de suferință, fuseseră funcționari la poștă, mecanici la căile ferate, sudori, zidari, orice, afară de bucătari. Însă eu

sînt convins că vom învăța. Eu am învățat deja să fac paturile, să mătur, să spăl pe jos, să spăl ferestrele și să cos, bineînțeles, cu ac și cu ață, nu la mașină. Cînd țara mă va lăsa la vatră, cred că voi fi o bună gospodină pentru soția mea. E drept că mi-am însușit toate aceste calități cu muncă grea și cu multă bătaie de cap, însă „scopul scuza mijloacele.”

Întrebări:

1. A cui a fost vina că a trebuit să faci de serviciu la bucătărie?
2. A fost pedeapsă sau datorie reglementară?
3. Cînd trebuie să se scoale cei care sînt de serviciu la bucătărie, conform cu regulamentul?
4. Ce fac cei care sînt de serviciu la bucătărie?
5. Ce au făcut prietenii noștri după ce au servit ceaiul?
6. Ce își închipuiau ei?
7. Ce a făcut un caporal cînd i-a auzit cîntînd?
8. De ce spune Dumbrăveanu că a fost groaznic?
9. Ce fel de muzică se cînta prin difuzor?
10. De ce au terminat ei într-un timp așa de scurt?
11. Cum credeau ei că va fi caporalul?
12. Dacă i-ar fi prevenit cineva, ce le-ar fi spus?
13. Ce altă misiune au primit ei?
14. Ce au făcut ei după masa de amiază?
15. Cum au aflat ei că au spălat un vas de 22 de ori?
16. Cine l-a ajutat să urce scările?
17. Unde au fost prietenii noștri repartizați a doua zi?
18. În ce calitate au lucrat ei acolo?
19. Se pricepe Dumbrăveanu la bucătărie?
20. Ce a mărturisit el?
21. Ce fuseseră ceilalți bucătari în viața civilă?
22. De ce spune Dumbrăveanu că el este o „gospodină bună”?
23. Sunt cazuri în care „scopul scuza mijloacele”?
24. Nu crezi că unele lucruri pe care le povestește Dumbrăveanu sînt exagerate?
25. Sînt cazuri în care serviciul de bucătărie este plăcut? De ce?

DIALOG

Ai făcut vreodată de serviciu la bucătărie?

Da, însă n-a fost vina mea.

Ai tras chiulul?

Cum să tragi chiulul când trebuie să speli munți de oale și tigăi?

Ce ți-a dat mai multă bătaie de cap?

Mărturisesc că spălatul podelelor.

Ai încercat să-l impresionezi pe sergent?

Da, însă n-am reușit.

De ce n-ai reușit?

Cu cât termini mai repede, cu atât îți dă mai mult lucru.

Nu vrei să-ți însușești o meserie nouă?

Da da, însă îmi pot închipui o meserie mai bună decât cea de bucătar.

Știi ce prevede Codul Justiției Militare cu privire la soldații care nu-și fac datoria?

Mărturisesc că nu știu; însă îmi închipui că este foarte aspru!

Ce ai fost în viața civilă?

Am fost sudor.

Dacă te pricepi bine la meseria de sudor, poți fi transferat la un atelier de reparații.

Unde-i atelierul ăsta?

Este la o bază de rachete, înființată de curînd.

Voi încerca să mă transfer acolo, să scap de bucătărie!

Teme pentru ora de conversație.

Ce spune regulamentul cu privire la serviciul la bucătărie?
 Cum este organizat serviciul la bucătărie în școala de limbi străine a armatei?
 Cum se curăță camerele în școala de limbi străine a armatei?
 Explică în detaliu.
 Care sînt atribuțiile monitorului, conform cu regulamentul?
 Cum îți închipui viața în România de azi?
 Se spune cîteodată că în război și în dragoste scopul scuza mijloacele. Poți să dai un exemplu?
 Explică cum își însușește un student cunoștințele la școala de limbi străine a armatei.

Lectură:

(Extras din revista Viața Militară, nr. 12, 1956.)

Instrucția de front este prima categorie de instrucție cu care fac cunoștință militarii proaspăt veniți în unitățile armatei noastre. Și, bineînțeles, primele zile de instrucție aduc cu ele tinerilor militari și primele bucurii în noua lor viață. Și cum să nu ai bucurie în suflet cînd vezi că eforturile tale și ale comandantului de grupă duc la succes și reușești să execuți pasul de front regulamentar, să saluți corect, să mînuiești arma cu precizie. Sînt și cazuri, la început, cînd unii militari execută cu oarecare stîngăcie unele mișcări. Dar aceasta nu durează mult.

Nu poți fi un militar în toată regula pînă cînd nu ți-ai însușit toată instrucția de front. Instrucția de front ocupă un loc important în formarea disciplinei, în educarea ostașilor în spiritul îndeplinirii fără ezitare a ordinelor comandanților. Rezultatele instrucției de front se văd în înalta disciplină a ostașilor, în felul cum își însușesc mînuirea tehnicii de luptă, în priceperea pe care ei și-o arată în aplicațiile tactice.

Cîtă mîndrie și încredere inspiră celor din jur militarul curat și frumos îmbrăcat, cu o purtare demnă(*), cu mișcări rezezi și care salută regulamentar.

Mă îndoiesc că următoarea poveste este adevărată, însă se spune că s-a întîmplat de mult într-un stat din jurul Marilor Lacuri. Să v-o spun.

(*) - dignified

Odată, a fost un emigrant care a ajuns într-o stare destul de bună într-un oraș de pe la marginea statului.

Într-o zi, emigrantul s-a dus la șeful politic al statului și l-a rugat să-l ajute:

"Domnule, eu aș vrea să candidez la primărie. Familia mea are 30 de voturi și pe lângă asta mai controlez încă vreo 200. Vă rog să mă ajutați."

Șeful l-a prevenit că e greu de reușit, însă emigrantul a insistat. Șeful a acceptat. În calitatea lui de președinte al partidului în stat, a putut să aranjeze asta foarte ușor.

Emigrantul nostru a fost ales primar și a fost felicitat de șefii lui.

Ca primar, a reușit să facă prieteni mulți și curînd s-a dus din nou la șeful partidului:

"Domnule, cred că voi putea fi ales deputat. Te rog să mă suporti. Ți voi fi recunoscător dumitale toată viața."

Emigrantul, în timpul acesta, a impresionat plăcut pe șefii lui. El s-a priceput la multe lucruri și mai ales cîștiga voturi. În alegerile următoare, cu mai puține bătaii decît de obicei, a fost ales și deputat.

Acum, că a cîștigat ceva putere, a simțit că vrea mai mult. A cerut șefului politic din stat să-l ajute să candideze la senat. El a fost ales și nu puțini au fost uimiți cînd un necunoscut a reușit să cîștige suportul majorității, fără deosebire de faptul că încă avea un ușor accent. Era el de vină dacă limba engleză este greu de pronunțat?

Ca senator, el s-a schimbat puțin. El s-a scăpat de inamicii lui prin mijloace mai mult sau mai puțin cinstite. A înființat mai multe posturi pentru rude mai apropiate și mai depărtate. El a învățat că în politică, cîteodată scopul scuză mijloacele. Cîteodată, șefii lui aveau multă bătaie de cap cu el, însă el era folositor partidului.

A mai fost o singură treaptă pentru acest emigrant: să devină guvernator al statului; și pînă la urmă a reușit să fie ales și guvernator.

Într-o bună zi, guvernatorul nostru s-a prezentat iarăși în fața șefului politic al acestui stat și i-a spus:

IV

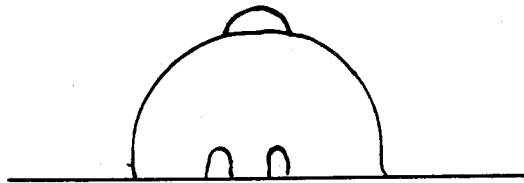
"Dragă prietene, mi-ai făcut atâtea servicii că mi-e rușine să mai vin la tine. Numai tu poți să mă ajuți."

Uimit, șeful i-a aruncat o privire întrebătoare:

"Pentru numele lui Dumnezeu, nu mai pricep nimic. Te-am ajutat să devii primar, apoi deputat, senator și la urmă guvernator al statului. Ce mai vrei?"

"Trebuie să mă ajuți să devin cetățean," a mărturisit omul nostru.

Ghici.

Ce crezi că reprezintă acest desen?

(Răspuns: pagina 70.)

Gramatică.

I. Derivate.

§ 21. Unele substantive sau adjective primesc terminația -nic și formează adjective sau substantive:

pace - pașnic
 zile - zilnic
 război - războinic (warlike; warrior)
 amar - amarnic
 pază - paznic

§ 22. Alte derivate care sunt în lecție:

bărbat - bărbătesc, -tească -tești; bărbătește (man, manly, manlike, man's)

militar - militarie (military service)

pedepsi (a) - pedeapsă (punishment)

bate (a) - bătaie (beating)

cobză - cobzar (fiddler)

II. Cognate.

§ 23. Verbe terminate în limba engleză în -ate devin verbe de conjugarea întâia în limba română:

a) to accelerate = a accelera - accelerez
 accelerezi
 accelerează

accelerăm
 accelerați
 accelerează

a exagera	a celebra	a exaspera	a evapora
a articula	a comemora	a crea	a arbitra
a inova	a asasina	a iniția	a agrava
a capitula	a contamina	a candida	a intimida
a captiva	a genera	a viola	a penetra

IV

b) to imitate = a imita - imit
imiți
imită

imităm
imitați
imită

a abdica
a participa
a complica

a abroga
a agita
a ezita

a conjuga
a irita
a propaga

a sufoca
a separa
(Notă: a umili,
- esc)

Exemple: Exasperați, au început să calculeze cât i-ar costa să celebreze înaintarea în grad cu un chef monstru, fără să degeneze în bătai.

Pe Ion îl irită faptul că soția nu ezită să participe toate ședințele societăților care propagă arta modernă.

III. Repetiție:

§ 24. În textul acestei lecții găsim expresiile:

nimic de făcut
am terminat de spălat.
asociație de tras chiulul

cîrpă de spălat.

Alte exemple:

Am de scris o scrisoare. Intîi, am avut de cusut niște nasturi la haină.
Mașina asta de spălat haine este prea scumpă; asta de uscat hainele este prea mică.
Mersul pe jos este sănătos.
Cînd veți termina cu îmbrăcatul?
Cu băutul și cu fumatul și-a cheltuit toți banii.
A cerut ceva de băut.
Era o țintă tocami bună de bombardat!
Numai cu lăudatul nu ajungi departe!

Toate aceste exemple de mai sus sînt întrebunțări ale participiului trecut într-o formă gramaticală pe care noi o numim supin.

Teme acasă.

- I. Vă rog să scrieți o compoziție, sau să vorbiți la magnetofon, asupra unuia din următoarele subiecte:

Ce spune regulamentul cu privire la serviciul la bucătărie?
 Cum este organizat serviciul la bucătărie în școala de limbi străine a armatei?
 Cum îți închipui viața în armata română?
 Povestește o întâmplare din militărie în legătură cu serviciul la bucătărie.

- II. Vă rog să traduceți în limba română înțelesul, nu în mod necesar cuvânt de cuvânt, următorul text din „Combat Actions in Korea”, de căpitanul Russell A. Gugeler pagina 32:

On the night of 2-3 September Battery A was in position two and a half miles north of Haman near a main road and single-track railroad running east and west between Masan and Chinju. The narrow road from Haman joined the Masan-Chinju road at the small village of Saga, the buildings of which were aligned along the main road. Because of North Korean infiltrators, artillery units were warned to defend well their position and the battery commander (Capt. Leroy Anderson) kept his area as small as possible. Three or four hundred yards south of the road there was a low ridge shaped like a half circle. Here, Captain Anderson positioned five of his six howitzers. Since the area was too small to accommodate all the pieces, he placed the other howitzer on the north side of a railroad track that paralleled the Masan road and divided the battery area. The fire direction center, on the south side of the tracks, was operating in a tent erected in a four-foot-deep dugout within shouting distance of the guns.

Around the battery position, Captain Anderson set up ten defensive posts including four .50-caliber machine guns, three .30-caliber machine guns, one observation and listening post, and two M16 halftracks(*) each mounting four .50-caliber machine guns. Four of the posts were on the ridge around the gun position and were connected by telephone wire. The others were within shouting distance.

- III. Vă rog să fiți pregătiți să vorbiți în clasă despre bucățile din Lectură.

(*) - vehicule autopropulsate

Vocabular.

ac, ace	needle; pin
amar, -ă; -i, -e	bitter
ață, ațe	thread
bătaie, bătăi	beating
bineînțeles	of course
cîrpă, cîrpe	rag
coase (a), cos, cusut	to sew
deosebire, -ri	difference
descoperi (a), descopăr, -it	to discover; uncover
difuzor, -zoare	loudspeaker
felicita (a), felicit, -at	to congratulate
gospodină, -ne	housewife
groaznic, -ă; -i, -e	awful
impresiona (a), -ez, -at	to impress
închipui (a-și --) îmi închipui, -it	to imagine
însuși (a-și --), îmi însușesc, -it	to acquire
înființa (a), -ez, -at	to found, bring into existence
măcar	at least
nici măcar	not even
mărturisi (a), -esc, -it	to confess
mijloc, -loace	means
reglementar, -ă; -i, -e	regulation (adj.)
preveni (a), preven, prevenit	to warn; prevent
pricepe (a), pricep, priceput	to understand
pricepe (a se -- la)	to know how
scăpa (a se -- de), mă scap de, -at	to get rid of
sudor, -i	welder
treaptă, trepte	step (on stairs); stage (phase)
ucenic, -i	apprentice
uimi (a), -esc, -it	to amaze
vatră, vetre	hearth
vină, vini	blame, fault, guilt

Expresii idiomatice.

bătaie de cap	headaches (troubles)
conform cu regulamentul	according to regulations
din nenorocire	unfortunately
a fi de vină	to be guilty, be blamed
a lăsa la vatră	to discharge (from army)
în calitate de ...	in the capacity of ...
în timp ce	while
scopul scuză mijloacele	the end justifies the means
a trage chiulul	to be a gold-bricker

Cum își închipuie Dumbrăveanu viața de tanchist.

V

Mînuirea armei în lecții particulare.

Cînd va fi lăsat la vatră, cred că Dumbrăveanu va fi cel mai instruit soldat din tot regimentul nostru. Cel puțin așa se pare, pentru că se bucură de cea mai mare atenție individuală între toți camarazii lui. Primește chiar lecții particulare de mînuire a puștii.

Ieri dimineață, recruții învățau mînuirea armei. Cu mare uimire a aflat el că este un anumit fel de a ridica o armă, de a o pune pe umăr, de a o prezenta pentru inspecție sau de a o pune jos. Armata a prescris toate aceste lucruri în amănunt și nu-i place cînd recruții încearcă să le modifice în bine sau în rău. Sergentul instructor se ostenea să-i învețe ce-i de făcut. Ca să fiu cinstit, toți camarazii,

afară de Dumbrăveanu, executau aceste mișcări precis și într-o frumoasă cadență. Ori de câte ori încerca el să țină arma la picior, ea se învârtea și-i cădea peste picioare. Un timp, sergentul a avut răbdare, însă în cele din urmă a comandat „încetarea” și s-a apropiat încet de Dumbrăveanu, strângând pumnii, ca să se stăpânească:

„Dumbrăvene,” zise el cu o voce cât mai calmă, „unde este echilibrul armei tale?”

„Asta-i tot ce mi-a dat magazionerul, să trăiți, domnule sergent,” răspuse el. „Eu am crezut că este toată arma aici.”

Sergentul și-a tras o palmă peste frunte. (Noroc că sergentul a reușit să se stăpânească, altfel ar fi pățiț-o Dumbrăveanu).

„Copil-minune,” zise sergentul cu glas tare, „ești încurcat rău. Țăsta este echilibrul armei. Nu-mi pot închipui de ce se chiamă așa; poate pentru că atunci când ții arma de aici, ea stă în echilibru.” După aceea a continuat să explice și alte lucruri, pe care cred că eroul nostru nu le-a priceput de loc.

„Înțelegi acum?” întrebă sergentul cu o privire curioasă.

„Nu, să trăiți,” răspuse el cu toată nevinovăția.

Sergentul a oftat din adâncul inimii. „Dumbrăvene,” zise el, „vezi colo, la colțul cazărmii, sînt cîțiva recruți care

mînesc armele pentru întâia dată în viața lor. Tu mînuești de o săptămîină. Du-te și vezi dacă poți face mînuirea împreună cu ei."

A încercat fără succes. Probabil comenzile erau încurcate. La sfîrșitul unei mînuiri, cînd toți ceilalți soldați aveau arma pe umărul stîng, Dumbrăveanu o avea pe umărul drept. Deasemenea, el economisea timpul. Deobicei, termina mișcărilor înaintea celorlalți. Sergentul comandant de grupă n-a mai putut răbda:

"Nu face economie la mișcări, soldat," zise el. "Știi, tinere, tu ai împărțit aceste mișcări mai bine decît au fost în stare s-o facă specialiștii din Ministerul de Război. Acolo unde ei întrebuițează 16 timpi pentru 16 mișcări, tu reușești să faci 16 mișcări în 12 timpi." Cred că el nu a înțeles că sergentul își bate joc de el, pentru că fața i s-a înroșit de modestie. Imediat, sergentul a chemat un caporal la ordine. După ce ei au discutat cîtva timp în șoaptă, caporalul a venit la Dumbrăveanu, l-a luat de mîină și l-a dus în dosul unui garaj, unde nu putea să-i vadă nimeni.

"Aici nu poate să ne vadă comandantul companiei," spuse el. "Știi, el se descurajează repede, cînd vede astfel de mînuiri."

"Asta," o luă caporalul de la început, "este ceea ce noi în armată numim o pușcă. P-U-Ș-C-Ă. Pușcă. Ea se întrebuițează pentru a împușca. După cum știi, primii oameni nu aveau

puști. Primii oameni erau forțați să-și caute hrana întrebunțînd cuțite, pietre, arcuri cu săgeți sau pur și simplu slabele lor mîini." Dumbrăveanu dădea din cap ca un automat și cred că vorbele caporalului îi intrau pe o ureche și-i ieșeau pe cealaltă. Ce are asta de a face cu mine, se gîndea el?

"În zilele noastre," continuă caporalul, "civilizația a făcut progrese nebănuite. Oamenii au acum multe și felurite mijloace de distrugere..." și spune...și spune. După ce a terminat tot ce a avut de spus, a luat-o de la începutul regulamentului și a repetat rar toate comenzile și a arătat cum trebuie să fie executate. Pe scurt, caporalul a asudat cam 45 de minute.

"Ai vreo întrebare acum, Dumbrăvene?"

Dumbrăveanu a profitat de ocazia asta și a zis:

"Da, domnule caporal. La ce voi folosi pușca, dacă eu voi fi bucătar?"

Caporalul și-a șters fruntea cu dosul mîinii, amețit.

"Mai știi, Dumbrăvene," și-l bătu frățeste pe umăr, "probabil că vei găsi întrebunțare și pentru pușcă. În primul rînd, cu baioneta poți curăți cartofi foarte bine și în al doilea rînd, dacă ești pe atît de bun bucătar, pe cît ești soldat, vei avea nevoie de pușcă de trei ori pe zi. După ceai, masa de amiază și masa de seară vei avea nevoie de

pușcă să te aperi. Altfel, camarazii ar putea să te ucidă.
 Și cred că știi că e mai bine viu decît mort."

Întrebări:

1. Cine va fi cel mai instruit soldat, cînd va fi lăsat la vatră?
2. De ce primește lecții particulare?
3. Ce a aflat el cu uimire?
4. Ce a prescris armata în amănunt?
5. Cine se ostenea să-i învețe ce-i de făcut?
6. Ce se întîmpla ori de cîte ori încerca el să țină arma la picior?
7. De ce crezi că a strîns sergentul pumnii ca să se stăpînească?
8. A știut Dumbrăveanu ce este echilibrul armei? Ce a crezut că este?
9. A priceput Dumbrăveanu explicațiile sergentului?
10. De ce crezi că era Dumbrăveanu încurcat?
11. Făcea el mînuirea armei în mai puține sau mai multe mișcări?
12. Era el mîndru de asta? S-a înroșit de modestie sau de rușine?
13. De ce l-au dus pe Dumbrăveanu în dosul unui garaj?
14. Ce alte arme au folosit oamenii în trecut?
15. Ce fel de arme avem în zilele noastre?
16. Cam cît timp a asudat caporalul ca să-i explice lui Dumbrăveanu cum trebuie executate mișcările?
17. Cînd Dumbrăveanu a putut să profite de ocazie și să întrebze și el ceva, ce a întreat?
18. De ce crezi că a fost caporalul amețit?
19. Ce i-a explicat caporalul?
20. Ce crezi: Caporalul și-a bătut joc de Dumbrăveanu, sau Dumbrăveanu și-a bătut joc de caporal?

Dialog.

De ce ai fost trimis la carceră?
 Pentru că nu m-am putut stăpîni la mînuirea armei.

Cum, adică?
 N-am putut să rabd glumele camaradului Dumbrăveanu.

Ce glume? Spune-mi, cu amănunte!
 Sergentul îl învăța cum să mînuiască arma și el o învîrtea
 numai și dădea din cap că nu pricepe.

Ce are asta de a face cu tine?
 El numai încurca lumea, așa că l-am lovit cu dosul mîinii
 peste gură.

Nu-i de mirare ca-i pățit-o! Și după asta?
 Căpitanul m-a chemat la ordin.

N-ai profitat de ocazie ca să-i explici?
 El nici nu s-a ostenit să m-asculte. Pur și simplu, m-a
 trimis la carceră.

Tu ai talente nebănuite de a intra la necaz!
 Da, și asta numai din cauza lui Dumbrăveanu. Dacă îl
 prind, îlucid!

Cu arcul și săgeata?
 Nu cu arcul și săgeata.

Îl strîngi de gît sau îl împuști?
 Îl mînc de viu!

Teme pentru ora de conversație.

Cum ai învățat mînuirea armei?

Spune o întâmplare din perioada cînd ai învățat mînuirea armei.

Ce armament pentru a distruge și ucide cunoști?

De ce nu este bine să-ți bați joc de cineva? Te rog dă un exemplu.

Cum poate cineva să profite de bunătatea camarazilor?

Cu ce fel de oameni nu-ți place să ai de a face? De ce? Dă un exemplu.

Ce minuni cunoști, sau despre care ai auzit?

Este bine sau nu să economisești bani? Cum crezi că ar fi mai bine să-i economisești?

Lectură:

Povestea asta se repetă după fiecare război. Poate că odată a fost adevărată. Dacă nu în toate amănunțele, cel puțin în linii generale. Și nu mi-aș bate joc de cel ce o crede.

În timp ce armatele noastre se apropiau de un anumit sat în care intrase inamicul, ele au fost oprite de un baraj puternic de artilerie. În același timp, inamicul a deschis un foc viu asupra trupelor noastre. El împușca orice venea în bătaia armelor lor. Pur și simplu, nu s-a putut înainta. Acest obstacol împiedeca îndeplinirea misiunii și trebuia scos din cale, înainte de zorii zilei. Satul trebuia ocupat cît mai repede. Se părea că numai o minune sau un noroc extraordinar ar fi putut îndeplini asta.

Deci, comandantul s-a hotărît să trimită noaptea o patrulă ca să se infiltreze în liniile inamice și să afle tot ce poate cu privire la inamic, în vederea unui atac în zorii zilei.

Cînd un locotenent și-a ales oamenii pentru patrulă, un ostaș mai în etate, Dan Ghenea, a făcut doi pași înainte și cu glas hotărît a cerut să i se dea voie să însoțească și el patrula.

„Ești cam bătrîn pentru o misiune așa de grea. Numai ne încurci.”

Dan Ghenea s-a înroșit puțin și a zis:

"Domnule locotenent, locurile acestea nu-mi sînt necunoscute."

"Le cunoști bine?"

"Da, am trăit aici cîndva," a zis el.

"Foarte bine," i-a spus locotenentul și fără să mai adauge nimic, i-a făcut semn să intre în patrulă.

Patrula a plecat în misiune la căderea nopții.

Toți ostașii rămași în poziții erau pe atît de neliniștiți pe cît erau de obosiți. Unii din ei se învîrteau în fînul de curînd adunat, neputînd dormi.

Într-un tîrziu, s-a auzit o explozie uriașă; și în cele din urmă, patrula s-a întors din misiune.

Comandantul patrulei a raportat comandantului că cartierul general al inamicului a fost aruncat în aer.

Comandantul unității, deci, a dat ordinul de atac. În cele din urmă, inamicul a fost aruncat înapoi și el a lăsat pe cîmpul de luptă mulți uciși.

După luptă, s-a ajuns la locul unde fusese cartierul general. Ei au găsit ruinele unei case care fusese cîndva înaltă și frumoasă. Comandantul unității a întrebat pe locotenent cum au putut ei să găsească cartierul general.

"Cînd ne-am apropiat de sat," a povestit locotenentul, "soldatul Dan Ghenea mi-a șoptit că el ar ști cam pe unde ar putea fi cartierul general. La început nu l-am crezut, însă el ne-a arătat că cunoaște terenul la perfecție. Am fost atent, totuși. I-am dat voie să ne arate drumul. El a profitat de fiecare formă de teren, ne-a dus printre niște grădini, prin dosul curților, pe locuri bine ascunse, pînă în fața unei case particulare. Era casa în fața căreia stăm acum. Am văzut în curte echipament militar, plus multe, multe sîrme de telefon intrînd și ieșind din casă. Am fost sigur că acesta este cartierul general al inamicului.

"Ghenea s-a oferit să pună explosibilul și să aprindă fitilul. Ușor ca o pisică, a ajuns lîngă clădire. A pus explosibilul cu fitilul și locul unde ar fi putut provoca cea mai mare distrugere. Am asudat, stînd pe loc, așteptîndu-l să se întoarcă. După ce el s-a întors și noi ne-am retras fără nici un zgomot, toată clădirea a sărit în aer cu o explozie atît de puternică, încît aproape că ne-a amețit.

Sînt sigur că n-a rămas nimeni viu în clădire."

"Foarte bine, foarte bine," a dat comandantul din cap. Apoi s-a întors spre Dan Ghenea și l-a întrebat:

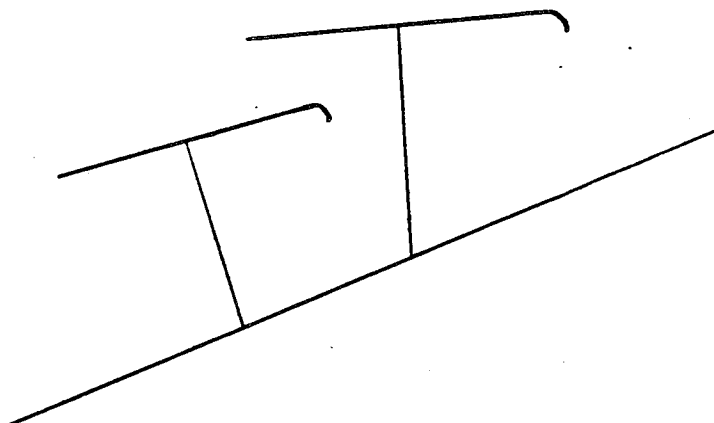
"Ghenea, de unde ai știut că inamicul și-ar fi făcut cartierul general în casa aceea?"

"Pentru că era casa cea mai mare și mai frumoasă din sat și pentru că avea vin bun în pivniță."

"De unde știi tu că avea vin bun în pivniță?"

"Pentru că era casa mea, domnule colonel," a oftat Ghenea trist.

Ghici.

Ce crezi că reprezintă desenul acesta?

(Răspunsul: pagina 70.)

Gramatică.

I. Derivate.

§ 25. a)	a închide	- a deschide
	a încărca	- a descărca
	a încăleca	- a descăleca
	a încheia	- a descheia
	a încuia	- a descuia
	a înființa	- a desființa
	a încuraja	- a descuraja
b)	a îmbrăca	- a dezbrăca
	a împacheta	- a despacheta
c)	a îngheța	- a dezgheța
	a îngropa	- a dezgropa
d)	a face	- a desface
	a coase	- a descoase
	a compune	- a descompune
	a concentra	- a desconcentra
	a lega	- a dezlega
	a lipi	- a dezlipi

§ 26. Alte derivate întâlnite în lecție:

a uimi	- uimire (amazement)
a distruge	- distrugere (destruction)
a mânui	- mînuire (handling)
frate	- frățesc, -țească; -țești; frățeste (brotherly, brotherlike)
a șopti	- șoaptă (whisper)
bănuit	- nebănuit (unsuspected)
vinovat	- vinovăție (guilt) nevinovăție (innocence)

II. Cognate.

§ 27. -y: -ie

economie, economia;
economiei

economii, economiile
economiiilor

academie	astronomie	comedie	strategie
agonie	autopsie	geografie	telepatie
amnestie	bigamie	ierarhie	teorie
anarhie	biografie	ironie	periferie
familie	memorie	glorie	artilerie
istorie	injurie	cavalerie	

Exemplu: Toate aceste teorii intră într-o anumită categorie din geometria plană.

§ 28. -fy: - fica

to modify = a modifica

- modific
- modifici
- modifică
- modificăm
- modificați
- modifică

a verifica a justifica a amplifica a califica
a simplifica a certifica a fortifica a rectifică

Notă: to satisfy = a satisface

Exemplu: El a vrut să-și justifice purtarea, însă numai și-a amplificat necazurile.

III. Repetiție.

§ 29. Forma infinitivului se întrebuițează la formarea viitorului, condiționalului prezent și imperativului singular negativ. Se întrebuițează întotdeauna după prepoziția „de”:

Înainte de a veni aici, am locuit în Idaho.
Înainte de a mă uita la automobile, vreau să le știu prețul.
Fiecare are dreptul de a spune ce vrea.
Departa de mine gîndul de a-l vorbi de rău.
Există un anumit fel de a mînuî arma.

Înainte de a citi cartea, (eu, el, etc.)
înainte de a o citi, (eu, el, etc.)
înainte de a-i citi cartea, (eu, el, etc.)
înainte de a-mi citi cartea, (eu, el, etc.)

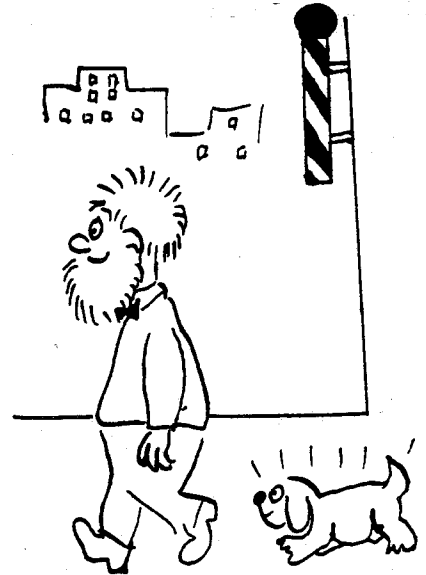
§ 30. pentru a - in order to

Pentru a se căsători, el și-a economisit toți banii.

Pentru a nu fi forțat să se întoarcă în Rusia Sovietică, el s-a aruncat în fața trenului.

Cineva are nevoie de un tuns!

Teme acasă.

- I. Te rog scrie o compoziție, sau vorbește la magnetofon, asupra unuia din următoarele subiecte:

Cum ai învățat mînuirea armei?
 Povestește o întâmplare din perioada cînd ai învățat mînuirea armei.
 Cum poate cineva profita de faptul că știe o limbă străină?
 Ce pot să facă oamenii cu banii pe care îi economisesc ?

- II. Vă rog să fiți pregătiți să vorbiți în clasă despre povestea din Lectură.

- III. Vă rog să traduceți în limba romînă următorul text din „Combat Actions in Korea”, de căpitanul Russell A. Gugeler, pagina 115:

At first light on the morning of 14 February, there were Chinese near the front line in front of the 3d and the 1st Platoons, although only three enemy soldiers actually reached it. One of these was killed and the other two captured soon afterward. Five or six Chinese remained near the road cut machine-gun outpost until daylight, then tried to crawl back across the rice paddies (fields). At the limiting point between the 1st and the 3d Platoons, which had been under enemy pressure for several hours, a small group withdrew, leaving 12 or 15 bodies on the south slope of the hill. The platoon sergeant of the 3d Platoon (Sgt. Bill C. Kluttz), in a foxhole next to the one occupied by Lieutenant McGee, spotted several Chinese in the creek bed just in front. He fired several times at them. Suspecting the presence of other Chinese, Lieutenant McGee ordered him to have the rocket launcher fired into the creek bed. Sergeant Kluttz fired the launcher himself. The rocket hit a tree, making an air burst over the creek bed. About forty Chinese came out of the creek bed and began running across the rice paddies in front of the 1st Platoon, which opened fire on them. By the time it was completely light, all enemy activity had stopped.

Vocabular.

amănunt, -te
ameți (a), -esc, -it

anumit, -ă (un --, o --,); anumiți, -te
arc, -uri
asuda (a), asud, asudat
ceea ce

descuraja (a), -ez, -at
dos, -uri
echilibru, -bre
economisi, -esc, -it

felurit, -ă; -ți, -te
forța (a), -ez, -at
glas, -uri
împușca (a), împușc, -at
încurca (a), încurc, -at

înroși (a se --), -esc, -it
învîrți (a), -esc, it
magazioner, -i
minune, -ni
modestie, -tii
modifica (a), modific, -at
ofta (a), -ez, -at
osteni (a se --), -esc, -it
osteni (a se -- să)
particular, -ă; -i, -e
prescrie (a), -scriu, -scris
săgeată, săgeți
stăpîni (a), -esc, -it
stăpîni (a se --)

timp, -i
ucide (a), ucid, ucis
viu, vie; vii

detail
to get dizzy; to faint; to make dizzy
(a) certain
bow
to sweat
that which; what; which (referring to the action of the verb)
to discourage
back
equilibrium
to save, economize
varied
to force
voice
to shoot
to confuse, mix up
to blush
to turn around
storeroom clerk
miracle, wonder
modesty
to modify
to sigh
to tire
to try hard to
private
to prescribe
arrow
to master
to control oneself
count, tempo
to kill
alive

Expresii idiomatice.

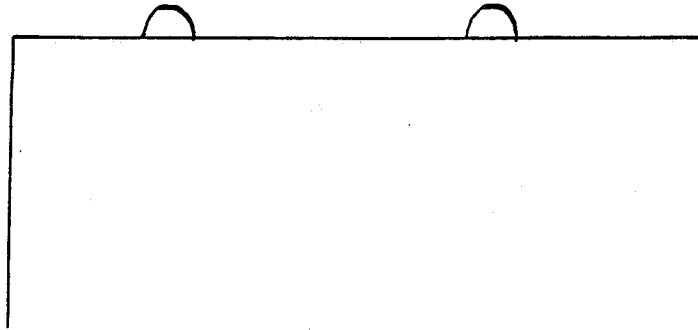
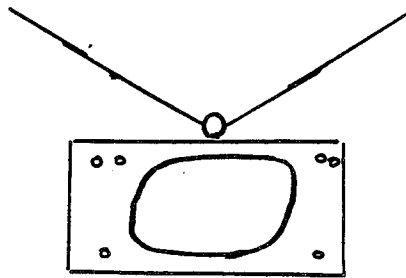
a-și bate joc de
cît mai (calm)

to make fun of
as (calm) as possible

Expresii idiomatice. (continued)

a da din cap	to shake one's head
a avea de a face cu	to have to do with
dacă ești pe atît (de bun bucătar), pe cît (ești soldat)	if you are as (good a cook), as (you are a soldier)
în cele din urmă	finally
a profita de	to take advantage of
mînuirea armei	manual of arms
pur și simplu	simply

Ghici?

Ce reprezintă desenele acesta?

(Răspunsul: pagina 70.)

- Răspunsuri: pagina 50: O femeie care spală podelele.
pagina 63: Cineva care a căzut cu schiurile în zăpadă.
pagina 69: Ai dreptate: două persoane, uitându-se la televiziune.

Momente în care Dumbrăveanu se simte norocos: nu-l plouă!

VI

De gardă.

„Una din cele mai importante misiuni ale unui soldat este serviciul de gardă,” spuse sergentul instructor Croitoru. Sergentul Croitoru, care este reangajat de 19 ani și probabil că-și cunoaște meseria, învață recruții despre serviciul în garnizoană. Când capeți un sfat de la el, poți fii sigur că este bun. De la început, el le spune că orice abatere de la litera regulamentului înseamnă curtea marțială. Asta înseamnă că în timp de război, pentru vinile grave, cel vinovat este împușcat sau spânzurat. Cîteodată lui Croitoru îi place să exagereze, însă de data asta este foarte serios. Soldatului îi vine rîndul să îndeplinească această misiune plină de răspundere -- serviciul de gardă -- cam o dată pe lună. Timp

VI

de 24 de ore stă în post și opt ore în corpul de gardă.

Soldatul de gardă stă în postul lui într-o poziție ostășească și păzește pacea, averea și siguranța unei părți din cazarmă, care i-a fost încredințată. Cine încearcă să treacă sau să se strecoare prin punctul păzit de el, este somat să se oprească.

El este răspunzător numai față de caporalul de gardă, comandantul gărzii, ofițerul de serviciu și comandantul unității. Dacă se întâmplă că alt ofițer vrea să inspecteze garda, el nu-l recunoaște, ci cheamă caporalul de gardă.

Santinela în post întrebuințează de obicei numai vorbele: Stai! Cine-i acolo? Înaintează și dă-ți parola! și: caporal de gardă, postul numărul trei (de exemplu).

Nu disprețui niciodată datoria santinelilor, după cum vei putea trage concluzia din exemplele următoare. Sînt multe împrejurări în care este greu de luat o hotărîre.

Cuvintele: Stai! și: Cine-i acolo? au dat de multe ori de lucru armatei. Cel puțin așa spune sergentul Croitoru. Santinela trebuie să strige de trei ori stai! și după aceea poate să tragă (bineînțeles, dacă persoana respectivă nu se oprește). Recruții prea zeloși fac cam așa: Stai, stai, stai! Poc! (Puteți crede sau nu, eu nu mă îndoiesc niciodată de ceea ce spune sergentul).

Odată, (spunea sergentul Croitoru), un recrutar, care era

de santinelă pentru prima oară, l-a oprit, l-a întrebat cine-i și l-a lăsat să treacă. După ce a mers câțiva pași, santinela a strigat iarăși: Stai! Sergentul Croitoru s-a întors și desigur, foarte politicos, l-a întrebat ce s-a întâmplat. „Eu am ordin să strig de trei ori „stai” și apoi să trag; la Dvs. am strigat numai de două ori pînă acum.”

Se povestește deasemenea ce s-a întâmplat unui ofițer de serviciu, care a întrebat pe o santinelă, cum fac de obicei ofițerii de serviciu, ca să vadă dacă ea știe consemnul. El s-a dus la postul santinelei și a zis:

„Presupune că tu ai strigat de trei ori „stai” și eu nu mă opresc. Ce vei face în acest caz?” Santinela a fost pusă în încurcătură. După cîtva timp de gîndire, a răspuns: „Să trăiți, domnule locotenent, eu voi chema caporalul de gardă.” Ofițerul de zi s-a bucurat că l-a prins. „Aha,” zise el disprețuitor. „Și de ce, mă rog, vei chema caporalul de gardă?” De data asta, răspunsul a fost hotărît și corect:

„Ca să dispună de cadavrul Dvs. să trăiți, domnule locotenent.”

Un alt recrut deștept a fost pus de sergentul comandant de gardă în următoarea situație neprevăzută:

„Să presupunem că vei vedea un vas de războiu trecînd de-a-curmezișul cîmpului de instrucție de acolo, ce vei face?”

VI

Soldatul s-a gândit din toate puterile. Nu izbutea să găsească un răspuns corect. Să tacă din gură, înseamnă că nu a respectat consemnul, nu a raportat tot ce a văzut. Să strige „stai”, nu are nici un rost, pentru că vaporul nu vine spre el. Să tragă, vaporul are blindaj puternic și nu-i va face nici un rău. În sfârșit, răspunsul adevărat—articolul 9 din regulament—nu-i venea în minte. Degeaba se străduia să-și aducă aminte.

„Ce vei face?” a insistat sergentul. O lumină neașteptată s-a aprins în ochii santinelei.

„Eu voi lua o torpilă, voi torpila vasul de război și-l voi scufunda.” Sergentul a rămas cu gura căscată.

„Și de unde vei căpăta torpila?” a întrebat el. Fața soldatului s-a umplut de zîmbet:

„Tot de acolo de unde ai căpătat dumneata vasul de război.”

Eroii se nasc, nu se fac. Aceasta a fost o izbîndă a sîngelui rece în situații grele.

Întrebări:

1. Care este una din cele mai importante misiuni ale unui soldat?
2. De ce crezi că sergentul instructor Croitoru își cunoaște meseria?
3. Ce fel de sfaturi capeți de la el?
4. Ce înseamnă orice abatere de la litera regulamentului?
5. Ce se poate întîmpla, în timp de război, celor cu vini grave?

Întrebări: (continued)

6. Cam de cîte ori pe lună îi vine rîndul unui soldat să îndeplinească această misiune?
7. Ce păzește soldatul de gardă?
8. Ce face el cînd cineva încearcă să se strecoare sau să treacă prin punctul păzit de el?
9. Față de cine este el răspunzător?
10. Crezi că ar trebui să disprețuiești datoria santinelor?
11. Ce cuvinte au dat mult de lucru armatei?
12. Ce fac unii recruți prea zeloși?
13. Ce a făcut o dată un recrutar cu soldatul Croitoru?
14. În alt caz, cu ce întrebare a pus în încurcătură un ofițer de serviciu pe o santinelă?
15. Ce răspuns greșit a dat santinela întîi?
16. Ce a întreat apoi ofițerul, disprețuitor?
17. A cunoscut soldatul răspunsul, acum?
18. În ce situație ipotetică l-a pus un sergent o dată pe un soldat de gardă?
19. A izbutit soldatul de gardă să găsească un răspuns corect?
20. Cum a explicat soldatul răspunsul lui?

Ghici

Ce crezi că reprezintă desenul acesta?

(Răspunsul: pagina 84.)

Dialog.

Unde te duci?

Trebuie să mă prezint la corpul de gardă. Intrăm în gardă la ora 6.

Ai izbutit să înveți consemnele?

Da, pentru că nu vreau să fiu pus în încurcătură.

Ce vei face dacă se va întâmpla ceva neprevăzut?
În nici un caz nu părăsesc postul!

Crezi că te va inspecta ofițerul de serviciu?

Este datoria lui să mă inspecteze.

Îți dă el de lucru?

Numai când observă vreo abatere de la regulament.

Poți sta în gheretă dacă plouă?

Desigur. N-are nici un rost să stau în ploaie.

Gîndește-te! Tu, soldatul Florea, încredințat să păzești averea patriei!

Mă străduiesc să merit această încredere în orice împrejurare.

Fii soldat bun și vei căpăta o medalie!

Da, dacă nu voi căpăta o răceală!

Teme pentru ora de conversație.

- I. Spune procedura pe care ai urmat-o cînd ai făcut de gardă.
 Spune o întîmplare din corpul de gardă.
 Ce te pune cel mai mult în încurcătură?
 Povestește împrejurările în care un om a fost spînzurat
 în timp de război.
 Ce îți dă mai mult de lucru? De ce?
 Care este datoria unui ofițer de serviciu?
 Ce fel de oameni disprețuiești? De ce?
 Ce ar trebui să se străduiască să facă fiecare cetățean?

II. Lectură.

Sile era un om foarte egoist(*). In orice împrejurare, se gîndea numai la el însuși și credea că nu are nici un rost să-și încarce mintea cu problemele altora. Din cauza asta, camarazii lui îl disprețuiau.

În timpul războiului, cînd făcea serviciul de gardă, unitatea lui Sile a primit ordinul să ducă un spion la locul unde trebuia spînzurat, cam la 4 km. de regiment. Spionul acesta încercase să se strecoare printre linii și n-a izbutit din cauza unei ironii: el a știut parola, însă santinela o uitase. Așa că santinela a chemat caporalul de gardă. Spionul, crezînd că este o abatere de la program pe care n-o putea ști sau ghici, a dat răspunsuri încurcate. A fost descoperit și condamnat de curtea marțială la moarte prin spînzurare.

Cînd au pornit spre locul execuției, era o vreme tare urîtă. Jumătate ploua și jumătate ninge; un vînt rece intra pînă la oase; noroiul umplea bocancii și se lipea de ei; hainele subțiri și ude nu apărau de loc împotriva acestor toane ale vremii. În plus, partizanii le dădea de lucru din cînd în cînd.

Cînd au ajuns la locul un era să-l spînzure, spionul își spunea cu glas tare:

„Mizerabilă viață! M-am străduit degeaba să izbutesc ceva! Acum, lupii o să-mi mănînce cadavrul pe pămînt străin!”

Sile i-a răspuns iritat:

(*) - selfish

"Tu te plîngi? Ce să spun eu, care trebuie să mă întorc înapoi 4 kilometri pe vremea asta mizerabilă? Pot căpăta o răceală!"

III.

Cîntec sfînt.(*)

Cîntecul ce des ți-l cînt
Cînd te-adorm în fapt de seară
Puiule, e-un cîntec sfînt
Vechi și simplu de la țară.

Mama mi-1 cînta și ea
Și la glasul ei cel dulce
Puiul ei se potolea
Și-o lăsa frumos să-1 culce.

Azi, te-adorm cu dînsul eu,
Ieri, el m-adormea pe mine;
Și-adormi pe tatăl meu
Cînd era copil ca tine.

Mîine, cînd voi fi pămînt,
Nu-1 uita nici tu, și zi-le(**),
Zi-le doina, cîntec sfînt
La copiii tăi, copile

Ștefan Octavian Iosif

(*) sfînt = holy

(**) zi = say! sing! (imperative of "a zice")

Gramatică.

I. Derivate.

- § 31. a gândi - gândire (thought, thinking)
 a aştepta - aşteptat - neaşteptat (unexpected)
 prevăzut - neprevăzut (unforeseen)
 ostaş - ostăşesc, -şească; -şeşti (soldierly)

II. Cognate.

- § 32. Verbe terminate în limba engleză în -ize devin în limba română verbe de conjugarea întâia în -iza:

to memorize = a memoriza - memorizez
 memorizezi
 memorizează

memorizăm
 memorizaţi
 memorizează

a autoriza	a localiza	a monopoliza	a caracteriza
a capitaliza	a improviza	a organiza	a industrializa
a generaliza	a comuniza	a populariza	a fertiliza
a steriliza	a moderniza	a penaliza	a egaliza

Exemplu: Ei au monopolizat conversaţia cu problema industrializării regiunilor dezorganizate de război civil.

Notă: a critica
 a recunoaşte

to realize - a realiza
 a-şi da seama

- § 33. Adjective terminate în limba engleză în -ic sau -ical:

academic - academic

tactical - tactic

alcoolic	ideologic	politic	metalic
organic	empiric	cilindric	practic
caracteristic	ironic	alfabetic	teoretic

VI

Exemplu: Din punct de vedere tactic și strategic, soluția lui nu este practică.

III. Repetiție.

§ 34. Întrebunțările subjonctivului.

a) Vreau să mă duc acasă.
Trebuie să-l ajute.
A încercat să ne trimită o scrisoare.
Când vei începe să înveți serios?

b) (Ca imperativ viitor)

Să nu te mai prind aici!
Să scrieți lecția în caietul ăsta!
Să nu citească ziarul pînă nu termină lecția!
Să fiți aici la ora 7!

și: Să mergem!
Să aducă banii aici!
Să bem!
Să dansăm!

c) (Ca întrebare la o comandă)

Citește!
Ce să citesc?

Scrieți lecția!
Cînd s-o scriem?

Parcați automobilele!
Unde să le parcăm?

Deschide cutia!
Cum s-o deschid?

d) Trăiască armata!

Să ne ajute Dumnezeu!
Să-l pedepsească Dumnezeu!
Dumnezeu să-l odihnească în pace!

e) Ca să -

Ca să-ți îndeplinești bine datoria, trebuie să cunoști bine regulamentele.

Trebuie să te stăpânești la timp ca să nu-ți pară rău mai târziu.

Fără să -

A spus toată lecția pe de rost fără să se uite la carte.

A intrat în casă fără să bată la ușă.

- f) Să-mi dai un milion și nu ți-aș da automobilul ăsta!
Să vină cu toate rudele lui și tot nu-l capătă înapoi!
- g) Să învăț, mi-e lene; să merg la cinema, n-am bani.
Să cheme la telefon sau să scrie; nici el nu știa ce să facă.
-

- Ultimul parașutist mi-a dat mult de lucru!...

VI

§ 36. Numeralul.

1	primul, prima	o dată	prima dată	cîte unul	a 2
2	al doilea, a doua	de două ori	a doua oară	cîte doi	a 3
3	al treilea, a treia	de trei ori	a treia oară	cîte trei	a 4
4	al patrulea, a patra	de patru ori	a patra oară	cîte patru	a 5
5	al cincilea, a cincea	de cinci ori	a cincea oară	cîte cinci	etc.
6	al șaselea, a șasea	etc.	etc.	etc.	
7	al șaptelea, a șaptea				
8	al optulea, a opta				
9	al nouălea, a noua				
10	al zecelea, a zecea				
11	al unsprezecelea, a -a				
12	al doisprezecelea, a -a				
13	al treisprezecelea, a -a				
14	al paisprezecelea, a -a				
15	al cincisprezecelea, a -a				
16	al șaisprezecelea, a -a				
17	al șaptesprezecelea, a -a				
18	al optesprezecelea, a -a				
19	al nouăsprezecelea, a -a				
20	al douăzecelea, a -a				
21	al douăzecișunulea, a -a				
22	al douăzecișidoilea, a -a				
23	al douăzecișitreilea, a -a				
30	al treizecilea, a -a				
40	al patruzecilea, a -a				
50	al cincezecilea, a -a				
60	al șaizecilea, a -a				
70	al șaptezecilea, a -a				
80	al optzecilea, a -a				
90	al nouăzecilea, a -a				
100	al sutălea, a suta				
1.000	al mielea, a mia				
1.639	al o mie șase sute treizeci și nouălea				

Teme acasă.

- I. Vă rog să scrieți o compoziție, sau vorbiți la magnetofon, asupra unuia din următoarele subiecte:

Serviciul de gardă.

O întâmplare din serviciul de gardă.

În ce împrejurări cheamă santinela caporalul de gardă?

Povestește cum poate să se strecoare o patrulă printre liniile inamicului.

- II. Vă rog să fiți pregătiți să vorbiți despre bucata din Lectură.

- III. Vă rog să învățați pe de rost poezia din Lectură.

- IV. Vă rog să traduceți în limba română următorul text din Combat Actions in Korea, de căpitanul Russell A. Gugeler, pagina 88:

The 24th and 2d Infantry Divisions occupied positions near the center of Eighth Army's line. Late on the 27th of January, the commanding general of U.S. X Corps directed the 2d Division to send a reconnaissance patrol northward to the vicinity of two railroad tunnels a few miles south of Chipyeong-ni. It was to join(*) forces at Iho-ri with a group from the 24th Division, after which the composite(**) patrol would proceed to the objective.

Because the order reached the divisions so late, the 24th Division was unable to make arrangements for crossing the unbridged Han River in time to effect the meeting. A patrol from the 23d Infantry (2d Division) reconnoitered the Twin Tunnels area, however, and returned to its base without incident.

At 2240 on the night of the 28th, X Corps directed the 2d Division to run the same patrol on the following day, again in conjunction with a patrol from the adjoining division. This time the 2d Division was to furnish five additional jeeps to carry the men from the 24th Division, which was still unable to get its vehicles across the river.

(*) to join = a uni, unesc
 (**) composite = combinat

Vocabular.

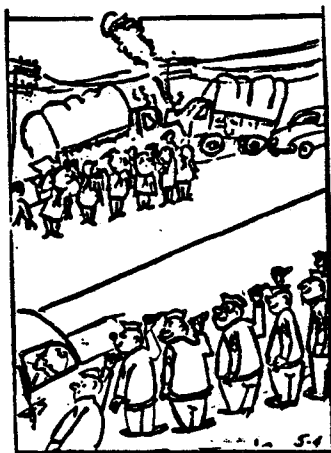
abatere, -ri	departure, deviation
articol	article
avere	belongings; wealth
blindaj, -e	armor
cadavru, -vre	body (corpse)
caporal de gardă	corporal of the guard
corpul de gardă	guardhouse
căpăta (a), <u>capăt</u> , -at	to get, receive
disprețui (a), -iesc, -it	to despise
dispune (a), -pun, -pus	to dispose; to have (access to)
formulă, -le	formula
insista (a), insist, -at	to insist
izbîndă, izbînzi	victory
izbuti (a), -esc, -it	to succeed
împrejurare, -rări	circumstance
literă, -re	letter
ofițer de serviciu	duty officer
spînzura (a), spînzur, -at	to hang (hanged)
strădui (a se --), -iesc, -it	to strive
strecura, strecor, -at	to strain (in strainer)
strecura (a se --)	to infiltrate
strigăt, -e	shout
umple, <u>umplu</u> , umplut	to fill
zelos, Zeloasă; zeloși, zeloase	zealous

Expresii idiomatice.

serviciul de gardă	guard duty
a nu avea nici un rost	to be of no use
a da de lucru	to give a rough time
a fi pus în încurcătură	to get mixed-up

Răspuns: pagina 75: Un soldat și un cîine, mergînd după colț.

Spre miazăzi!

Spre miazănoapte!

VII

Vocea poporului.

Oricît de frumos ar decora cantina, oricît de frumoase ar fi filmele la cinematograful regimentului, oricît de interesante ar fi întrecerile sportive organizate de armată, soldații se distrează cel mai bine la ședințele lor de bîrfeală (de vorbe goale). Acum, aceste ședințe se desfășoară după un program bine stabilit. Dacă este prezent, caporalul Ușieru vorbește despre cum ar conduce el ministerul armatei iar fruntașul Luca Teodor spune cum ar organiza el circulația vehiculelor în centrul orașului București, unde el a fost polițist la serviciul circulației. Soldatul Moroșanu e gata oricînd să vorbească ore întregi despre frumusețile lacurilor din munții Carpați. Caporalul Bindea vorbește despre echipele

VII

de fotbal și despre jucătorii lor, ca unul care a jucat în echipa campioană a României.

Nu de mult timp, o nouă stea a răsărit pe cerul ședințede distracție cazonă: fruntașul Marin Ciorogaru din raionul Strehaia, regiunea Craiova. Se pare că el însuși crede 99% din poveștile pe care le spune camarazilor. Subiectul cuvântărilor lui îl formează deobicei familia mamei lui, născută Segărceanu; o veche familie de boieri olteni, pretinde el. Membrii familiei Segărceanu se pare că au participat la toate războaiele trecute, prezente și viitoare și la toate bătăliile la miazăzi și la miazănoapte de Dunăre.

Bunicul lui era căpitan în marina fluvială română și a avut sub comanda lui o flotilă de monitoare. Nu mult după începutul celui de al doilea război mondial, a fost transferat la comanda unui depozit de muniții, undeva în mijlocul unei câmpii.

Odată, unul dintre soldații din garda de sub comanda bunicului său a fost inspectat de ofițerul de serviciu. Era noaptea târziu. Câmpia era netedă și santinela putea să vadă la distanță mare. Ofițerul s-a apropiat și santinela a strigat: „Stai!” ca la regulament. Ofițerul s-a oprit. „Înaintează și dă-ți parola,” a spus apoi santinela. Ofițerul a înaintat. Santinela a uitat să strige din nou stai! și ofițerul a venit chiar lângă el. Pe neașteptate, ofițerul

i-a smuls arma din mână. Asta era o situație foarte neplăcută pentru soldat, mai ales în vreme de războiu. El putea fi judecat și condamnat la moarte de curtea marțială. Ofițerul s-a uitat câteva secunde în tăcere la soldat.

„Ce ai fi făcut,” întrebă el cu o voce de tunet, „dacă un dușman ți-ar fi smuls arma în felul acesta?” Soldatul a tremurat câteva clipe și repede și-a revenit. „Aș fi smuls-o înapoi, ÎN FELUL ACESTA, domnule căpitan!” Căpitanul a rămas cu mâna goală. „Trei pași înapoi și dă-ți parola”, sună de data asta vocea soldatului. „Bucur” zise ofițerul; „București” răspunse soldatul. Totul a fost în perfectă ordine.

Bunicul lui Ciorogaru, care a spus această poveste, este de 65 de ani. Acum trei luni el a fost concentrat din nou în marina fluvială, cu gradul de căpitan. O dată cu el s-au înrolat în forțele armate doi fii și doi nepoți de-ai săi. Ciorogaru a avut doi unchi, care au participat la cel de al doilea războiu mondial și amîndoi și-au făcut bine datoria, asta, fie spus, dacă nu ești prea pretențios. Nici unul nu s-a omorât muncind.

Primul a călătorit de trei ori în zona frontului cu o muzică militară în care cînta din trompetă. În timpul călătoriei a treia, un avion de bombardament a lansat câteva bombe asupra coloanei de autocamioane care transportau pe

VII

muzicanți. Unii au fost uciși, mulți au fost răniți. Unchiul lui Ciorogaru s-a întors înapoi cîntînd din trompetă, pe acoperișul unui camion. Acesta era unchiul chiulanguiu.

Celălalt unchiu a fost de serviciu la popota ofițerilor. Camarazii lui rîdeau de el ori de cîte ori trecea pe lîngă ei cu tava plină de mîncare. Odată, n-a mai putut răbda și i-a trîntit-o în cap unuia dintre camarazii care își băteau joc de el. Restul timpului pînă la sfîrșitul războiului, l-a petrecut în închisoare.

Un alt membru glorios al familiei Segărceanu a fost vărul lui Ciorogaru. Pe cînd era în prima linie, în timpul primului război mondial, i-a fost foame. Uitîndu-se peste linia tranșeelor, a văzut un măr între poziții. Cîteva mere roșii erau pe ramuri. A încercat să se furișeze în pom și să culeagă merele, însă gloanțele inamice l-au găsit. Rănit nu prea grav, fu transportat pe o brancardă la postul de prim ajutor. Chiar în momentul cînd brancardierii l-au pus jos, un obuz a făcut explozie chiar în mijlocul lor și cînd fumul s-a împrăștiat, nici o bucată din cei trei oameni n-a mai fost văzută. Asta s-a întîmplat la ora zece dimineața, în ziua de 11 noiembrie 1918.

O oră înainte de semnarea armistițiului!

Întrebări:

1. Unde se distrează soldații cel mai bine?
2. De ce spune Luca Teodor că el ar putea organiza circulația vehiculelor mai bine?
3. De ce crezi că lui Moroșanu îi place să vorbească despre frumusețile lacurilor din munți?
4. De ce vorbește caporalul Bindea despre echipele de fotbal și despre jucătorii lor?
5. Cine este fruntașul Ciorogaru?
6. Crede el singur poveștile pe care le spune camarazilor?
7. Din ce fel de familie se trage el?
8. La ce războaie spune el că a participat?
9. La ce bătălii spune el că a participat?
10. În ce marină a fost bunicul lui căpitan?
11. De cine a fost inspectat unul dintre soldații din garda de sub comanda lui?
12. Ce s-a întâmplat atunci?
13. Crezi că s-a întâmplat ceva acelui soldat după această întâmplare?
14. Cine s-a mai înrolat în armată o dată cu el?
15. S-au omorât ei muncind?
16. Din ce cînta unul din unchii lui?
17. Ce s-a întâmplat în timpul unei călătorii spre front?
18. Cum s-a întors el înapoi?
19. Lecția nu spune de ce camarazii unui unchi de-al lui Ciorogaru își băteau joc de el. Poți să-ți închipui vreo cauză?
20. Ce a făcut acest unchi într-o zi cînd n-a mai putut răbda?
21. Ce a văzut odată, un văr de-al lui Ciorogaru, cînd era în prima linie pe front?
22. Ce a încercat el să facă?
23. Ce s-a întâmplat cînd era transportat la postul de prim ajutor?
24. De ce este această întâmplare interesantă? Ce s-a întâmplat la 11 noiembrie 1918?
25. Cunoști dumneata vreo întâmplare interesantă în felul celor povestite în lecția asta?

Dialog

Iarăși la carceră! De ce?

Pentru că locotenentul s-a furișat pe neașteptate în dormitor.

Ei, și?

Ne-a prins pe noi chiulangii într-o ședință de birfeală.

V-a auzit vorbind rău de armată?

Mai rău. Vorbeam de el.

Nu mai spune!

Da. Încercam să stabilim cine este cel mai mare dușman al nostru: Rusia, bucătarul sau el.

Și ce ați stabilit?

El a pierdut: a ieșit al doilea, după bucătar.

Și ce are asta de a face cu tine?

Eu am ținut o cuvântare prin care împrăștiam zvonul că el se omoară muncind numai când mănâncă!

Te-a auzit el când ai spus asta?

Nu numai atât, însă am sugerat și o întrecere de mâncat sarmale între el și întregul nostru pluton!

Ti-ai semnat condamnarea la moarte!

Bine ai zis. L-am văzut numai în clipa în care a trântit ușa.

Cum îți petreci timpul la carceră?

Ca un boier! N-am nimic de făcut!

Altădată bagă de seamă ce vorbești!

Adevărat proverbul: dacă tăceam, deștept rămîneam!

Proverbul este adevărat, însă nu în clasa de limba română!

Teme pentru ora de conversație.

- I. Care este subiectul de bîrfeală al soldaților?
 Din frumusețile naturii pe care le cunoști, te rog descrie una care crezi că este mai interesantă.
 Descrie feluritele căi prin care un chiulangiu încearcă să scape de lucru.
 Cum poate deveni cineva un campion (în ce sport vrei).
 Ce trebuie să știi despre dușman? Cum poți afla aceste informații?
 Cum judecă americanii străinii și cum judecă străinii americanii?
 Descrie cum își petrec soldații timpul liber; sau cum își petrec oamenii vacanța.

II. Lectură.

Nu știu dacă povestea următoare este pură bîrfeală în cercurile diplomatice sau are o sămînță de adevăr. Se spune, totuși, că în timpul războiului, cînd germanii erau la porțile Moscovei, a sosit la un aeroport la mieznoapte de Moscova o comisie formată din trei englezi, pentru a discuta planuri strategice împotriva dușmanului comun de atunci.

La aeroport, ei au fost primiți de o delegație de trei ruși. După schimbul de salutări necesar în aceste împrejurări, ei s-au suit într-o sanie(*) cu trei cai și au pornit-o spre Moscova. Drumul era plăcut pe cîmpia netedă, cu zăpada bătută de vînt, îmbrăcați în blănuri groase.

Pe neașteptate, dintr-un grup de brazi, a sărit asupra lor o haită de lupi(**). Caii au început să tremure de frică și să sară în două picioare. Văzînd situația asta, un rus s-a ridicat în picioare în sanie, a făcut o scurtă și glorioasă cuvîntare: „Pentru victoria finală” și s-a aruncat în mijlocul lupilor!

Caii au luat-o la fugă, însă curînd haita de lupi a venit iarăși. Al doilea rus s-a ridicat, și-a smuls de pe piept medalia „Steaua Roșie”, apoi s-a aruncat și el în mijlocul lupilor. Lupii l-au devorat repede și pe al doilea rus și au început iarăși să amenințe pe cei din sanie. Al treilea rus s-a ridicat, a trîntit căciula în fundul sănii și s-a sacrificat și el pentru cauza comună

(*) - sleigh

(**) - pack of wolves

VII

Însă nici sacrificiul acesta n-a fost suficient:
lupii s-au întors și a patra oară.

Oricît de grea ar fi situația, englezii nu se lasă
intimidați. Calmi, ei și-au scos pistoalele și au înce-
put să ucidă și să împrăștie lupii cu focul concentrat
al armelor lor!...

III.

Știi tu?

Știi tu cînd te țineam pe brațe,
Cînd îmi jurai amor(*), știi tu?
Acele clipe fericite,
Tu le-ai uitat, eu însă nu...

Știi tu cînd fără nici o vorbă,
Tu m-ai lăsat plîngînd, știi tu?
Acele clipe de durere
Tu le-ai uitat, eu însă nu...

Știi tu cînd ne-ntîlnirăm iarăși,
Cum te priveam cu foc, știi tu?
Tu nici nu te uitai la mine,
Tu m-ai uitat, eu însă nu...

(*) amor - love

Gramatică.

I. Derivate.

§ 37.	a chiuli	- chiulangiu
	a lustrui	- lustragiu
	geam	- geamgiu

Exemplu: Lustragiul și cu geamgiul au bătut chiulangiu.

§ 38. Derivate întâlnite în lecție:

a întrece	- întrecere (contest)
a juca	- jucător

II. Cognate.

§ 39. Unele cognate se scriu la fel în limba română ca și în limba engleză (cu puține excepții ușor de ținut minte, ca: eliminarea literelor duble, „h” câteodată dispăre etc.)

a) ilegal, ilegală; ilegali, ilegale.

anual	legal	federal	normal
anormal	liberal	municipal	industrial
criminal	vocal	infernal	confidențial
dictatorial	personal	senzațional	imparțial
final	cordial	fenomenal	electoral

Exemplu: Articolul este trivial, cu toate că are un număr fenomenal de date imparțiale.

b) elegant, elegantă; eleganți, elegante

arogant	elegant	emigrant	predominant
combatant	ignorant	disonant	protestant

Exemplu: O doamnă elegantă și arogantă n-a vrut să vorbească cu emigranții.

c) organism, organismul; organisme, organismele
organismului organismelor

optimism	capitalism	realism	idealism
organism	comunism	reumatism	materialism
ateism	pesimism	socialism	canibalism

VII

Exemplu: Patriotismul lui era direct opus cosmopolitanismului călătorului din Hong Kong.

d) chimist, chimistă; chimiști, chimiste

specialist	colonist	optimist	idealist
comunist	comunist	individualist	capitalist
fascist	pesimist	antagonist	materialist

Exemplu: Fascistul și comunistul au fost antagoniști în arena politică.

III. Repetiție.

§40. Întrebuințările imperfectului.

- a) Tocmai se ducea la școală, când i-a venit vestea.
Pe când afară ploua, el citea.
Mă uitam pe geam când l-am văzut venind spre casă.
În timp ce noi ne învățam lecțiile, el juca cărți.
- b) Când eram în Washington, mîncam la restaurant.
De multe ori mergeam la bibliotecă să citesc în liniște.
El întotdeauna se scula de dimineață.
Ori de câte ori mergeam la el, el îmi vorbea de necazurile lui.
- c) Dacă știam că are necazuri, îi trimiteam bani.
Dacă nu-l opream, cădea.
Nu-l lăsam eu să vorbească așa dacă eram eu în locul lui!
Poate că era acolo, însă noi n-am putut afla.
- d) Prima dată de când îl cunoștea, l-a văzut rîzînd.
Și vorbea, și rîdea, și vorbea, și nu se mai oprea!

Teme acasă.

- I. Vă rog să scrieți o compoziție, sau să vorbiți la magnetofon, asupra unuia din următoarele subiecte:

Describe cazul unui chiulangiu și ce s-a întâmplat cu el.

Describe una din frumusețile pe care le cunoști.

Cum judecă soldații pe un chiulangiu? De ce nu este bine să fie prea mulți chiulangii?

De ce ar trebui (s-au n-ar trebui) să se înroleze tinerii în armată?

- II. Vă rog să fiți pregătiți să vorbiți în clasă despre povestea din Lectură.

- III. Vă rog să învățați pe de rost poezia „Știi tu?”

- IV. Vă rog să traduceți următorul text din „Combat Actions in Korea”, de căpitanul Russell A. Gugeler, pagina 202:

The relief of the assault companies was scheduled to begin on the evening of 3 August. It was still light when men of Company K started up the trail at 2100. Darkness during the Korean summer would not come for half an hour yet. The 2d Platoon was first in the column. Lt. Wilbur C. Schaeffner - a replacement officer who had joined the company three days before - was in command of the platoon.

The infantrymen moved slowly and quietly. An hour later Lieutenant Schaeffner and the thirty-one men of his platoon reached the crest of the hill and moved on out to take up positions on the east end of the ridge-line. Schaeffner split his platoon between two of the smaller mounds, leaving the smallest one - the mound at the eastern tip of the ridge - unoccupied.

The company commander (Lt. Robert H. Hight) brought up the remainder of the company and posted it along the two larger mounds at the west end of the ridge. This move, and the relief of the other companies, was an all-night process, and the last men were not in place until after first light the next day. As quickly as they were relieved, men from Companies I and L picked up their equipment and started down the trail and then moved back to reserve positions on the ridgeline just south of Million Dollar Hill.

VII

Vocabular.

armistițiu, -ții
 bîrfeală, -feli
 boier, -i
 campion, -i
 chiulangiu, -gii
 cîmpie, -ii
 clipă, clipe
 cuvîntare, -tări
 distra (a), -ez, -at
 dușman, -i
 furișă (a se --), -ez, -at

împrăștia (a), -tiu, -iat
 înrola (a se --), -ez, -at
 judeca (a), judec, -at
 miazănoapte
 miazăzi
 născută ...
 neașteptate (pe --)
 neted, -ă; netezi, netede
 oltean, olteni
 raion, raioane
 regiune, -ni

semna (a), -ez, -at
 smulge (a), smulg, smuls

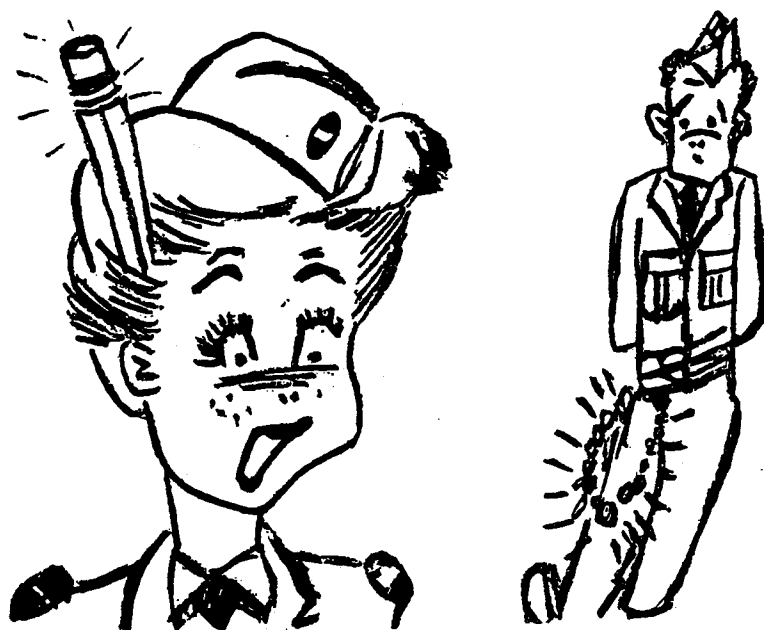
stabili (a), -esc, -it
 tavă, tăvi
 trînti (a), -esc, -it
 tremura (a), tremur, -at

armistice
 gossip
 boyar (title of nobility)
 champion
 gold-bricker; truant
 plain (level land)
 moment
 speech
 to amuse
 foe, enemy
 to sneak, steal, go
 furtively
 to scatter, spread
 to enlist
 to judge, try (in court)
 North
 South
 maiden name, nee
 unexpectedly
 level; smooth
 (inhabitant of Oltenia)
 county
 region (administrative
 division)
 to sign
 to pluck, grab (out some-
 thing held fast)
 to establish
 tray
 to throw hard, slam
 to shake, tremble

Expresii Idiomatice.

o dată cu ... (totodată..)
 oricît de ...
 a petrece

at the same time ...
 no matter how; however ...
 to spend (time)

VIII

Onoarea militară.

Costache Mănescu este sergent instructor la bateria a III-a din divizionul al doilea, regimentul 1 Artilerie. Ieri am trecut pe la el, pentru că aveam nevoie de niște date asupra unor recruți și am mai stat de vorbă cu el. Cu mare surprindere am constatat că Mănescu este unul dintre cei mai interesanți subofițeri din centrul de instrucție al artileriei.

„Acum cîteva săptămîni,” povestea el, „mergeam în concediu. În timp ce așteptam într-o gară să schimb trenul, am văzut doi soldați pe peron. Ambii erau curat îmbrăcați, cu frumoasă atitudine ostășească și-și vedeau de treaba lor. M-am uitat la ei și mi-am dat seama că erau buni băieți și

VIII

buni soldați. Eu am experiență destulă și cunosc un soldat bun, când îl văd. Ei bine, pe când stăteau acolo, un oarecare tip beat s-a apropiat de ei cu gura mare și a început să facă glume pe socoteala lor. Ei nu-i făcuseră nimic. Ei au încercat să nu-i dea nici o atenție. Nici unul dintre ei n-a înjurat sau ridicat un deget măcar.

„M-am urcat în tren și tipul cu pricina s-a așezat chiar pe banca din fața mea. Eu eram cu haine civile și el n-a avut de unde să știe că sînt și eu soldat. Nu după mult timp, s-a întors spre mine și știind că eu am fost martor la conversația lui cu soldații, mă întrebă:

„Nu-i așa că le-am zis-o?”

„Desigur,” i-am răspuns, „nu le-ai rămas dator cu nimic. Este mare păcat însă că nici unul dintre ei nu a uitat că este în uniformă și nu te-a făcut să-ți scuipi măselele pe jos”.

„După asta am început să-i spun ce părere am eu despre el și despre atacul lui neprovocat în contra bieților soldați, care își cheltuesc cei mai buni ani din viață ca să învețe cum să-1 apere pe el și pe ai lui. Cu un cuvînt, i-am spus tot ce am avut pe inimă. În sfîrșit, el s-a ridicat și a mers în alt vagon, tocmai cînd mă încălzisem mai bine.

„Un domn mai în vîrstă care ședea pe o bancă alăturată s-a uitat la mine și a zîmbit, după ce tipul a plecat.

„Eu sînt colonel de infanterie”, zise el. „Mă bucur că l-ai pus la punct.” „Sînt sergentul instructor Mănescu din artileria grea,” m-am prezentat, „și-mi pare rău că a plecat prea devreme. Încă nu-i spuseseam tot ce aveam de spus, domnule colonel. Am luat parte la multe alte acțiuni militare și am fost martor la multe incidente penibile, însă nu am văzut mulți oameni care să fi suportat ce au suportat cei doi soldați, fără să dea îndrăznețului un pumn în nas.”

Costache Mănescu a tăcut; și după un timp de gîndire, a continuat:

„Drept să-ți spun, Dumbrăvene, nu mai înțeleg atitudinea unor oameni față de soldați. Totală lipsă de apreciere. Ia de exemplu un băiat tînăr și la locul lui. Toată lumea în jurul lui îl cunoaște ca atare și toți îl apreciază. Este tocmai pe punctul de a începe ceva în viață. Cînd, deodată, toate planurile lui se prăbușesc. Băiatul trebuie să lase totul baltă și să se prezinte la cercul de recrutare și apoi la regiment. Chiar din acest moment, șerpii ăștia încep să se uite la el ca și cum le-ar fi o treaptă sau chiar două inferior. Slavă Domnului, nu sînt mulți indivizi la fel cu cel din gară; însă și dacă sînt cîțiva, sînt prea mulți. Ia de exemplu trei sau patru sute de soldați și vei găsi între ei cîțiva bețivi sau bătăuși și scandalagii. Procentul nu este așa de ridicat între soldați, cît este în orice categorie de civili; însă uniforma bate la ochi. Un soldat beat

VIII

atrage mai mare atenție decît zece civili în aceeași neplăcută situație.

„Sau alt exemplu. Un regiment stă cantonat într-un sat timp de cîteva luni. În ultima săptămînă-deși pînă acum nu s-a întîmplat nimic deosebit-trei soldați se îmbată și bat niște civili. Toată armata este înjurată din cauza lor. Nu este corect și nu este drept. Eu am fost în armată aproape un sfert de secol și o cunosc bine. Numai dacă războiul rece se va încălzi într-o bună zi, își vor da seama mulți oameni ce înseamnă armata. Ar mai fi încă multe de spus, dar acum la revedere, Dumbrăvene, mă grăbesc că mă așteaptă camarazii la cantină să jucăm o partidă de poker.”

Întrebări:

1. Cine este Costache Mănescu?
2. Ce a constatat Dumbrăveanu cu surprindere?
3. Ce a văzut Costache Mănescu pe cînd aștepta trenul într-o gară?
4. Cum erau cei doi soldați pe care i-a văzut el?
5. Cum era tipul cu pricina?
6. Știa tipul cu pricina că Mănescu era soldat? De ce?
7. S-a lăudat soldatul cu pricina că „le-a zis-o”?
8. Ce i-a răspuns Mănescu?
9. Ce a făcut tipul cu pricina tocmai cînd se încălzise Mănescu mai bine?
10. Cine ședea pe o bancă alăturată?
11. A fost colonelul de acord cu Mănescu?
12. Ce ar fi putut face cei doi soldați, dacă nu s-ar fi stăpînit și n-ar fi suportat glumele făcute pe socoteala lor?
13. De ce crezi că există totală lipsă de apreciere?
14. Ce se întîmplă cînd este un tînăr chemat să-și facă datoria față de patrie?

Întrebări: (continued)

15. Unde trebuie să se prezinte?
16. Cum este privit un soldat care este bătăuș sau scandagiu?
17. Ce bate mai mult la ochi: uniforma sau hainele civile?
18. Ce se întâmplă cînd se îmbată un militar și ce se întâmplă cînd se îmbată un civil?
19. Dumneata ai constatat același lucru?
20. Cînd apreciază civilii mai mult militarii?

Polul (*)

Al cui este polul? De ce?

(Răspuns: pagina 112.)

(*) pol - Romanian coin worth 20 lei.

Dialog.

De ce te-a chemat căpitanul iarăși la ordin?
Pentru că am dat un pun în nas unui scandalagiu care nu-și vedea de treaba lui.

Din cînd în cînd e bine să pui la punct cîte un scandalagiu!
Tipul cu pricina era un tip îndrăzneț care m-a insultat neprovocat.

De ce dai importanță unui astfel de individ?
Nu-i dau importanță. Însă cînd este vorba de onoarea de militar, trebuie s-o apăr ca atare.

Este onoarea militarului deosebită de cea a civilului?
Da, pentru că purtarea unui militar bate la ochi mai mult decît a unui civil.

Să lăsăm chestiunea asta baltă. Ai jucat poker aseară?
Da, și am constatat că e greu să cîștigi dacă nu-ți vin cărțile.

Cine a jucat alături de tine?
Un oarecare Taflan.

Îl cunosc. E tip de treabă, însă la cărți te ia prin surprindere.

Ai dreptate. M-a luat prin surprindere și mi-a luat și bănișorii.

Cu ce trăiești acum?
Cum pot. Îmi pare un secol pînă la soldă.

Teme pentru ora de conversație.

- I. Cum este onoarea militară deosebită de cea civilă?
 Cum se poartă bătașii și scandalagiii?
 Povestește câteva cazuri în care cineva a făcut glume pe socoteala altuia.
 Povestește despre o bătaie pe care ai văzut-o: cum a început și cum s-a terminat.
 Ce bate mai mult la ochi? Dă câteva exemple.
 Cum se poartă un tip îndrăzneț?
 Cum sînt oamenii mai tineri și cum sînt oamenii mai în vîrstă?
 Ți-aduci aminte de un caz în care cineva a pus la punct pe altcineva? Povestește-l!

II. Lectură:

În timpul războiului al doilea mondial, americanii, englezii și rușii erau aliați și camarazi de arme împotriva dușmanului comun. Indivizii erau obligați să se înțeleagă între ei, chiar dacă de multe ori ei s-ar fi pus la punct unul pe altul, sau chiar dacă și-ar fi dat câte un pumn în nas. Ei au preferat să tacă pentru armonia necesară izbînzii.

În povestea care urmează este vorba despre trei ofițeri aliați care au trebuit să petreacă noaptea într-un sat mic. Acești trei ofițeri: un rus, un american și un englez, au trebuit să meargă să cerceteze nu-știu-ce într-un sat oarecare. Rusul părea om de treabă: nu era bătaș sau bețiv, cum le mersese zvonul rușilor.

În drum spre destinația lor, i-a prins noaptea pe drum. Ei s-au dus la prima casă întîlnită în calea lor. Era o casă simplă; nu prea bătea la ochi. Ei au bătut la ușă și l-au rugat pe țăranul care a apărut în fața lor să le dea adăpost peste noapte.

„Vă primesc cu plăcere,” a spus țăranul, un om mai în vîrstă. Apoi a adăugat: „Am în casă numai un pat pentru două persoane. Unul din dumneavoastră va trebui să se culce pe grămada de paie din fundul curții.” După ce a spus asta, țăranul și-a văzut de treaba lui.

Ofițerul american, mai îndrăzneț și pentru că nu-i păsa de glumele ce s-ar fi făcut pe socoteala lui, s-a

dus el întâi să doarmă pe grămada de paie, iar rusul și englezul s-au culcat în pat.

Americanul a constatat că cu toate că grămada de paie era confortabilă ca atare, de undeva venea un miros insuportabil. Curînd a descoperit că grămada de paie era alături de un coteț de porci(*) care emitea un miros deosebit de puternic.

Americanul ducea lipsa confortului de acasă. A răbdat el cît a răbdat, a strîns din măsele, însă n-am mai putut suporta mirosul. După o bucată de vreme s-a sculat și s-a dus la casă, a bătut la ușă și după ce a intrat înăuntru, a explicat tovarășilor lui situația.

Ofițerul englez, domn, s-a simțit dator să meargă el afară. A încercat englezul să doarmă, dar degeaba. Mirosul era prea puternic. După o oră care a părut un secol, nici englezul n-a mai putut suporta. A scuipat dezgustat, s-a ridicat, a venit înapoi și a bătut la ușă. După ce a intrat în casă, l-a rugat pe rus să fie atît de bun să doarmă și el puțin pe grămada de paie.

Rusul se duce și el și se culcă pe grămada de paie.

După un sfert de oră, se aude o bătaie la ușă.

„Cine-i acolo?” întrebă ofițerii din casă.

Nici un răspuns. Din nou, o bătaie la ușă.

Crezînd că este rusul care vrea să vină în casă, americanul se scoală și deschide ușa.

În fața ușii era porcul! ...

(*) - pigsty

III.

Pentru ochii tăi cei dulci....

Pentru ochii tăi cei dulci
Am să scriu niște povești,
Numai tu să le citești
Cînd mergi seara să te culci...

Ritmul lor să fie lin (*)
Drăgălaș și-adormitor,
Ca o șoaptă de amor
Ce se pierde-ntr-un suspin (**).

Ah, pentru ochi tăi cei dulci
Am să scriu niște povești,
Numai tu să le citești
Cînd mergi seara să te culci ...

(*) - smooth

(**) - sigh

Gramatică.

I. Derivate:

§ 41. Negativele participiului trecut și gerunziului:

Neavînd ce face, a luat o carte și a citit.
 Neașteptîndu-mă la un astfel de atac, am fost luat prin surprindere.
 Neîntîlnindu-l la ora fixată, ei au anunțat poliția.

A fost un atac neprovocat.
 El a răspuns neîntrebat.
 Ea n-a vrut să bea din paharul nespălat.

§ 42. Derivate întîlnite în lecție:

a aprecia - apreciere (appreciation)
 scandal - scandalagiu (rowdy)
 surprinde - surprindere (surprise)

II. Cognate:

a) to compose = a compune - compun
 compui
 compune

compunem
 compuneți
 compun

a impune
 a opune

a transpune
 a interpune

a presupune
 a compune

Observație: to suppose - a presupune

Exemplu: Guvernul a impus multe restricții celor care s-au opus.

b) to obtain = a obține - obțin, obținut
 obții
 obține

obținem
 obțineți
 obțin

a conține	a se abține	a întreține
a reține	a menține	a obține

Observație: „A deține” are mai multe înțelesuri în limba română; le vom învăța mai târziu.

Exemplu: El nu s-a mai putut menține după ce s-a aflat conținutul documentelor din sertarul lui.

c) to permit = a permite - permit, permis
 permiți
 permite
 permitem
 permiteți
 permit

a admite	a emite	a submite
a comite	a omite	a transmite

Exemplu: El a omis din raportul lui crimele comise de prietenii lui.

d) to announce = a anunța - anunț, anunțat
 anunți
 anunță
 anunțăm
 anunțați
 anunță

a denunța	a renunța
a pronunța	a anunța

Exemplu: S-a anunțat că toți cei denunțați de informatori de meserie și arestați vor fi puși în stare de libertate.

III. Repetiție.

§ 43. Întrebuițările modului reflexiv în limba română:

a) Verbe care sînt numai la reflexiv:

S-a mirat cînd a auzit că el a devenit președintele asociației.

Ce i s-a întîmplat?

VIII

- b) Verbe în care acțiunea verbului se reflectă asupra subiectului:

El s-a spălat repede, apoi a plecat în oraș.
După ce s-a trezit, și-a trezit și soția.
El s-a menținut în acel post numai cu ajutorul nevastei.

- c) Verbe care arată o acțiune reciprocă:

Ei s-au căsătorit într-o biserică mică.
Cineva i-a văzut sărutându-se.
M-am întâlnit cu el.

- d) Verbe care se traduc în limba engleză prin formă pasivă; unele din aceste verbe sînt în limba română de formă impersonală:

Acolo nu s-a vorbit românește.
Masa s-a servit la ora opt fix.
La Geneva se va hotărî soarta țărilor mici.

Se spune că vom avea o vacanță de 5 săptămîni.
S-a crezut că pacea va dura 1000 de ani.
S-a zis de multe ori că nu e bine să ai încredere în el.

- e) Verbe care se traduc în limba engleză cu forma impersonală:

Nu se moare așa de ușor	- one does not die so easily
Se bea la nuntă	- one drinks at weddings
Nu se scuipă pe jos	- one does not spit on the floor

- f) Unele verbe au alt înțeles în forma reflexivă:

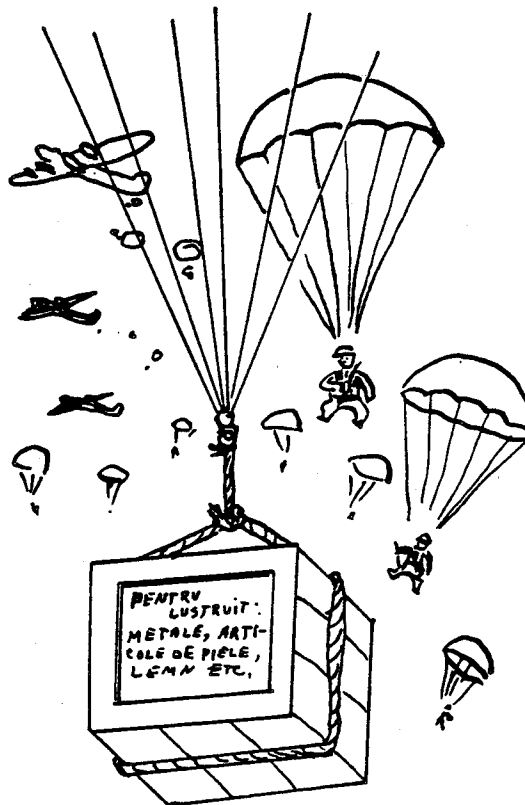
a uita - a se uita
a pleca - a se pleca (to bow, stoop)
a plînge - a se plînge
a îndoi (to bend) - a se îndoi
a duce - a se duce

Sau unele care nu au un înțeles evident la prima vedere:

a întreba	a se întreba
a certa	a se certa

a bate	a se bate
a găsi	a se găsi
a afla	a se afla
a aştepta	a se aştepta
a pricepe	a se pricepe
etc.	

- g) Forma reflexivă se întrebunţează deasemenea în formarea multor expresii idiomatice, care se vor învăţa ca atare.
-

Teme acasă.

- I. Vă rog să scrieți o compoziție, sau să vorbiți la magnetofon, asupra unuia din următoarele subiecte:

Onoarea militară.

Cum trebuie să se poarte soldații.

Care sînt deosebirile dintre civili și militari?

Povestește o întâmplare în care un militar s-a purtat excepțional de onorabil.

- II. Vă rog să fiți pregătiți să spuneți în clasă povestea din Lectură.

- III. Vă rog să învățați pe de rost poezia „Pentru ochii tăi cei dulci...”

- IV. Vă rog să traduceți în limba română următorul text din „Combat Actions in Korea,” de căpitanul Russell A. Gugeler, pagina 49-50:

The attack started with Lieutenant Nordstrom's tank in the lead. Within a hundred yards of the road cut Nordstrom noticed enemy soldiers hurriedly climbing the hill on the left of the road. He ordered his machine-gunner to open fire on them. At about the same time he spotted an enemy machine-gun crew moving its gun toward the pass, and took these men under fire with the 76mm gun. The first shell struck the ground next to the enemy crew, and the burst blew away some foliage that was camouflaging an enemy tank dug in on the approach side of the pass on the right side of the road. As soon as the camouflage was disturbed the enemy tank fired one round. The tracer passed between Nordstrom's head and the open hatch cover. In these circumstances he did not take time to give fire orders; he just called for armor-piercing shells and the gunner fired, hitting the front of the enemy tank from a distance of less than a hundred yards. The gunner continued firing armor-piercing shells and the third round caused a great explosion. Ammunition and gasoline began to burn simultaneously. Black smoke drifted east and north across the high ground on the right side of the pass, effectively screening that area. Lieutenant Nordstrom ordered the commander of the last tank in his platoon column (Sgt. William J. Morrison, Jr.) to fire into the smoke with both machine guns and cannon. At the same time other tank crews observed other North Koreans left of the pass and directed their guns against them.

Vocabular.

alăturat, -ă; -ți, -te	adjoining
atare (ca --)	such (as such)
bătăuș, -i	rowdy
bețiv, -i	drunkard
constata (a), constat, -at	to learn (facts), to find out (facts)
dator, datoare; datori, datoare	indebted
deosebit, -ă; -ți, -te	different; special
divizion, -zioane	artillery battalion
individ, -zi	fellow; guy
îndrăzneț, -neață; -neți, -nețe	daring, nervy
lipsă, lipsuri	lack
măsea, măsele	molar
oarecare (un, o --)	(a) certain ...
onoare	honor
partidă, -partide	game (of poker, tennis, etc.)
penibil, -ă; -i, -e	embarrassing, painfully embarrassing
pricină, -ni	cause, trouble
tipul cu pricina	the fellow in question ...
scuipa (a), scuipe, scuipat	to spit
secol, -e	century
socoteală, socoteli	account, reckoning
suporta (a), suport, -at	to support; stand; bear
ședea (a), șed, șezut	to sit.
tip, -i	fellow, character, guy
vîrstă, -te	age

Expresii idiomatice.

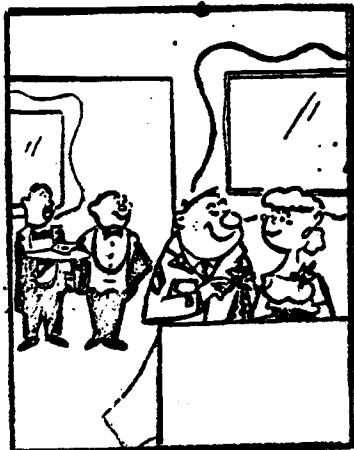
a bate la ochi	to be obvious, strike one's eyes
a da un pumn	to punch
a duce lipsa	to miss; lack
a fi vorba de	to be all about
a lua prin surprindere	to take by surprise
nu așa /atît/ de ..., cît ...	not so ... , as...
a pune la punct	to put in (his) place
a-și vedea de treaba lui	to mind one's own business
a i-o zice	to tell off
a lăsa baltă	to drop everything; quit right there and then

VIII

Răspuns: Polul este al lui Paul, pentru că se presupune că tot ce se găsește pe proprietatea lui este al lui.

Este adevărat că o persoană nu-și pierde dreptul de proprietate, asupra unui obiect fie că-l pierde pe proprietatea lui sau a altuia. Deci, polul ar trebui să fie al lui Nelu. Inșă noi nu-l putem crede pe cuvânt, pentru că este evident cu polul este ca nou; și dacă ar fi stat în pământ un an, cum spune Nelu, ar fi arătat altcumva.

In ceea ce privește pe Dan și pe Titu, ei nu au prea multă bază pentru dreptul lor. Faptul că cineva găsește sau vede un obiect nu-i conferă dreptul de proprietate în cazuri de felul acesta.

Cum crede Dumbrăveanu că ar trebui să fie sala de mese a soldaților.

IX

Cazul unui refugiat.

Dumbrăveanu l-a cunoscut bine pe atletul Vasile Dumitru. Vasile Dumitru era fecior de țăran, născut în județul Bacău. El era campion al României pe distanța de 10.000 de metri. El a învins în multe întreceri și a fost învins numai de trei ori.

Într-o zi, Dumbrăveanu a auzit cu uimire că Vasile Dumitru a cerut azil politic autorităților franceze, în aceste împrejurări:

La 25 martie 1954, când echipa română se pregătea să se urce în avion, la aeroportul Le Bourget din Paris, pentru a se reîntoarce în țară, Vasile Dumitru a izbutit să scape de sub supravegherea agenților comuniști care-l însoțeau pe el

IX

și pe colegii lui. Imediat, el a cerut azil poliției franceze, care se afla pe aeroport. Eforturile comuniștilor români de a-l convinge să se întoarcă, au fost zadarnice.

Mai târziu, în cursul unei conferințe de presă, el a declarat că „se simte ca o căprioară care a izbutit, după ani de captivitate, să respire iarăși liber.”

Continuând declarațiile sale cu emoție în glas, atletul român a informat pe ziariști că deși, din cauza calităților sale sportive, dînsul se bucura oarecum de o „situație privilegiată”, nu era plătit în calitate de căpitan în Trupele de Securitate decît cu aproximativ 950 de lei pe lună. Din acest motiv și pentru că majoritatea banilor cîștigați îi trimitea bătrînului său tată, el nu s-a putut căsători cu „aleasa inimii sale”. Nu avea nici măcar bani de nuntă.

„Nu am în buzunar decît bani mărunți, cu totul cam 800 de franci,” a mărturisit el, „și trebuie deci să găsesc neapărat de lucru. Dar acum mă simt fericit pentru că pentru prima dată, după mulți ani, mă simt din nou om liber. Îmi iubesc țara mai mult decît orice pe lumea aceasta. Sînt convins, din tot sufletul, că sînt bun român. Sînt mîndru de compatrioții mei, un popor muncitor, răbdător și blînd, care speră de multă vreme într-o schimbare a situației.

„Acum ei sînt sătui de promisiunile regimului, care în loc să îmbunătățească condițiile de trai, le înrăutățește.

Condițiile de trai sînt departe de a corespunde cu munca grea la care este pus poporul român. Populația duce lipsă de îmbrăcăminte, locuințe și hrană suficientă. Românii sînt flămînzi în timp ce totul este dus în Rusia. Și totuși, ziarele laudă regimul, ca și cum totul ar fi în ordine. Nici un om cu bun simț nu poate crede ce citește în ziarele comuniste.

„Nimeni nu se simte sigur în România. În mijlocul nopții, vin agenții securității și bat la ușă. Apoi vine sfîrșitul: ești luat pe sus și nimeni nu mai aude nimic de tine. E groaznic!”

Vorbind despre prezența armatei sovietice în România ocupată, Vasile Dumitru a adăugat:

„Armata romînă este plină de ofițeri ruși. Ei umblă mai mult în civil, dar țin aproape toate funcțiile importante în armată. Puținii ofițeri superiori romîni nu au comenzi efective și nu se bucură de încrederea regimului.”

D-1 Dumitru a arătat mai departe că pentru a preveni orice încercare de răscoală, unitățile și personalul armatei romîne sînt mutate dintr-o garnizoană într-alta. Regimul interzice prietenia prea strînsă între populație și trupele de siguranță. Și Vasile Dumitru a trebuit să treacă printr-o serie întregă de unități și garnizoane, căci „regimul nu are încredere nici măcar în unitățile de securitate”.

„Dar,” a terminat de povestit d-l Dumitru, „adevărata rezistență este în munți.”

Dumbrăveanu a citit cu câteva zile mai târziu în presa comunistă o informație, evident falsă. Presa comunistă se străduiește se convingă pe cititori că Vasile Dumitru ar fi un excroc, că și-ar fi înșelat colegii lui și le-ar fi luat anumite sume de bani. Și ca o consecință a acestui fapt, el nu s-a reîntors în țară de frica „justiției populare”.

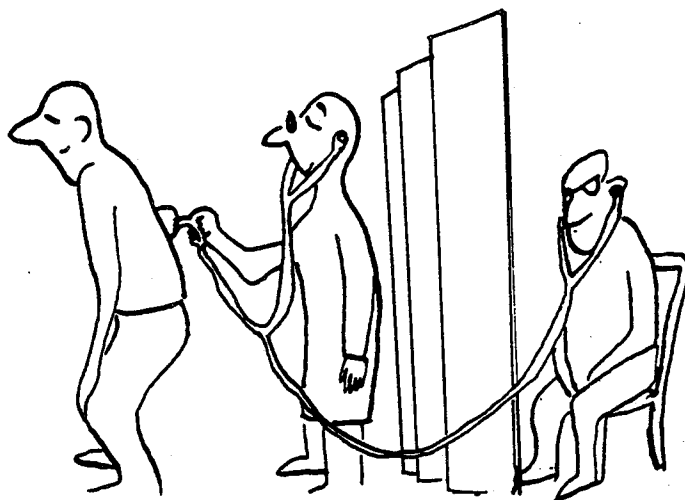
Această informație n-ar merita nici măcar să fie pomenită.

Întrebări:

1. Pe cine a cunoscut bine Dumbrăveanu?
2. Al cui fecior era Vasile Dumitru?
3. Ce fel de campion era el?
4. A învins el în multe întreceri?
5. Ce a auzit odată Dumbrăveanu, cu uimire?
6. În ce împrejurări a cerut Vasile Dumitru azil?
7. Ce eforturi au depus comuniștii pentru a-l convinge să se întoarcă?
8. De ce fel de situație se bucura Vasile Dumitru în Republica Populară Română?
9. Cât era plătit el în calitate sa de căpitan în Trupele de Securitate?
10. Ce făcea el cu majoritatea banilor câștigați?
11. De ce n-a putut să se căsătorească cu „aleasa inimii”?
12. Ce bani a avut el în buzunar?
13. Cum a spus el că sînt compatrioții lui?
14. Îmbunătățește regimul condițiile de trai?
15. De ce duce lipsă populația?
16. Ce spun ziarele comuniste?
17. Ce cred oamenii cu bun simț?
18. Se simt românii siguri?
19. Ce se poate întîmpla la mijlocul nopții?
20. Sunt mulți ruși în armata română?

Întrebări: (continued)

21. Cum umblă ei îmbrăcați?
 22. Se bucură ofițerii superiori români de încrederea regimului?
 23. De ce sînt mutate unitățile și personalul armatei dintr-o garnizoană într-alta?
 24. Are regimul încredere în unitățile de securitate?
 25. Ce fel de informație a citit Dumbrăveanu cu cîteva zile mai tîrziu?
 26. Ce se străduiește să convingă presa comunistă pe cititorii ei?
 27. Din ce cauză spune presa comunistă că nu vrea Vasile Dumitru să se întoarcă în țară?
 28. Merită această informație să fie pomenită?
-

La vizita medicală, în R.P.R.

Dialog.

De ce nu vrei să te reîntorci în Republica Populară Română?
Pentru că sînt sătul de condițiile rele de trai de acolo.

Cu ce te ocupai în țară?
Eram căpitan în Trupele de Securitate.

Cît erai plătit în calitate de căpitan?
Eram plătit cu 950 de lei pe lună.

Era asta mult în comparație cu ceilalți compatrioți ai dumi-
tale?

Da. Ceilalți compatrioți duc lipsă de toate.

Se plîng ei autorităților?
Cei care au bun simț, tac din gură.

Și dacă nu au acest bun simț?
Îi ridică imediat agenții securității.

Încearcă românii să se răscoale?
Orice încercare ar fi zadarnică, fără ajutor din afară.

Cum încearcă regimul să prevină răscoalele?
Prin mutarea unităților dintr-o garnizoană într-alta.

Care este motivul acestor mutări?
Împiedecarea formării unei prietenii între trupe și popu-
lație.

Teme pentru ora de conversație.

- I. Te rog povestește cazul unui refugiat.
 Ce condiții crezi că determină pe români să părăsească Republica Populară Română?
 Cu ce crezi că se ocupă cei care vin în lumea liberă?
 Cum crezi că trăiesc cei din clasele privilegiate din Republica Populară Română?
 Povestește un caz în care un excroc a înșelat pe cineva.
 Dă un exemplu în care cineva s-a purtat cu bun simț.
 Cine merită plată mai bună: muncitorii din fabrică, funcționarii, vânzătorii sau fermierii? De ce?
 Dă un exemplu în care s-au văzut avantajele prieteniei.

II. Lectură:

Trăia odată, într-un județ îndepărtat, un cârciumar foarte lacom(*) și sgîrcit. Nu numai că era sgîrcit și lacom, ci și înșela: băga în băuturi apă mai multă decât băgau ceilalți cârciumari și nu umplea paharele pînă la semn. Era necinstit și în lucruri mărunte, și în lucruri mari.

Într-o zi, intră la el în cârciumă un om în vîrstă, îmbrăcat rău, și evident, flămînd. El avea subsuoară o vioară veche. El s-a apropiat de cârciumar și i-a spus:

„Domnule, am ajuns la mare lipsă și am nevoie de bani. N-am nici ce să mănînc. Mă întreb dacă ai putea fi atît de bun să-mi împrumuți 50 de lei pînă mîine. Îți las vioara asta amanet(**). Vioara asta îmi este foarte dragă. Am căpătat-o de la un unchi de-al meu, care la rîndul lui a primit-o de la un muzicant din Italia, în semn de prietenie adîncă. Mîine îți voi aduce banii neapărat și îmi voi lua vioara înapoi.”

Cârciumarul s-a gîndit repede. Evident, vioara făcea mai mult de 50 de lei.

„Uite ce,” zise cârciumarul. „Îți dau 50 de lei dacă mîine îmi dai înapoi 75 de lei. Atunci, îți ieși vioara înapoi.”

„Dobînda este exagerată,” răspunse blînd omul.

„Dacă îți place, bine; dacă nu, noroc și sănătate,”

(*) - greedy

(**) - Pledge, pawn

zise cîrciumarul rece.

„M-ai prins într-o situație delicată,” mărturisii omul. „Să presupunem că nu-ți pot da banii înapoi. Atunci ce se întîmplă?”

„Vioara rămîne a mea.”

Bătrînul a respirat odată adînc. „Dă-mi 50 de lei,” zise el. „Vom vedea ce se va întîmpla.” Luînd apoi banii, a ieșit încet din cîrciumă, numărîndu-i în palmă.

Cîrciumarul a luat vioara și a pus-o pe un raft(*).

Cîtva timp mai tîrziu, un domn bine îmbrăcat intră în cîrciumă și comandă un lichior scump. El își aruncă privirea asupra viorii. A început să se uite la ea din ce în ce mai interesat. Domnul se ridică de la masă, se întinde spre vioară s-o vadă mai bine, apoi o cere cîrciumarului. Cîrciumarul i-o dă se se uite la ea. Domnul o cercetează cu atenție, apoi exclamă:

„Extraordinar! Această vioară este un Amati original, din secolul al XVII-lea! Vreau să mi-o însușesc pentru colecția mea. Cît vrei pe ea?”

„Nu-i de vînzare, o țin ca amanet.”

Domnul păru dezamăgit.

„Dă-mi-o, te rog. Uite aici, 5.000 de lei, bani gheață.” Domnul tăcu un moment. Apoi adăugă: „Dacă poți convinge pe proprietarul viorii să mi-o vîndă, îți dau dumitale 1.000 de lei.”

„Vino mîine și probabil ți-o voi vinde,” zise cîrciumarul.

„Neapărat, la ora cinci fix, voi fi aici,” a promis domnul. El se uită încă odată la vioară, o atinse delicat și cu o privire plină de regret o dădu înapoi cîrciumarului.

„Să ai grijă de ea; este o vioară prețioasă. N-o ține aici unde cineva ar putea-o fura, sau, Doamne ferește(**), strica.

(*) - shelf

(**) - God forbid!

A doua zi, bătrînul se reîntoarse.

„Uite cei 75 de lei care-ți sînt dator,” zise el.
„Acum dă-mi vioara.”

Cîrciumarul îl invită la o masă. „Văd că ești flămînd. Mănîncă aici, cît vrei...”

Mirat, bătrînul a mîncat pînă a fost sătul.

„Uite ce,” zise cîrciumarul după ce a terminat bătrînul de mîncat. „Ce-ar fi să-ți cumpăr vioara?” Apoi adăugă cu generozitate: „Îți dau pe ea 500 de lei.”

Cîrciumarul nu pomeni că vioara este un Amati original.

Bătrînul rămîne uimit. 500 de lei este mult. Se pare că el nu cunoaște motivele ascunse ale cîrciumarului.

„Pentru mine, vioara are o valoare(*) sentimentală,” zise bătrînul. „O avem în familie de nu-mi aduc aminte cînd.”

„700 de lei primești?”

„Îmi pare rău, însă nu-i de vînzare.”

„1.000 de lei vrei?”

„Nu. Vreau s-o dau feciorului meu la nunta lui.”

Cîrciumarul se gîndea numai la profitul său.

„Îmi interzice conștiința să nu-ți plătesc cît merită vioara. Uite, 2.000 de lei, în hîrtii noi, albastre. Luni de zile(**) nu vei duce lipsă de nimic.”

Bătrînul începe să se lase convins. Totuși, respinge oferta:

„Ce-ar spune unchiul meu dacă ar ști?”

Cîrciumarul nu s-a lăsat învins:

„2.500 de lei,” strigă el, „plus două costume de

(*) - value

(**) - entire months; months after months

IX

haine, plus cît vin poți duce cu tine."

Bătrînul puse banii în buzunar, luă două costume bune de haine, luă cîte două sticle de vin sub fiecare braț și curînd dispăru după colțul străzii.

Cîrciumarul zîmbea, gîndindu-se la profit. Credea că efortul lui n-a fost zadarnic.

Cred însă că deja ați ghicit sfîrșitul. Domnul bine îmbrăcat nu s-a mai întors niciodată.

Cîrciumarul a fost victima a doi excroci, care l-au înșelat cu mult talent.

III.

Te duci și tu și-n urma ta ...

Te duci și tu și-n urma ta
Dureri în suflet n-am să strîng.
Voi plînge și te voi uita,
C-am învățat să uit, să plîng.

Mi-ai spus că pleci, te-ndeamnă(*) blînd
Seninul nopților tîrzii,
Mi-ai spus că pleci cît de curînd
Și poate n-ai să mai revii.

Eu ți-oi rămîne ne-nțeleș
Și m-o cuprinde un regret.
Cu flori în cale n-am să-ți ies,
Nici versuri n-am să-ți mai trimet.

(*) - Urges you

Gramatică.

I. Derivate.

§44. Prefixul re- înaintea verbelor arată că acțiunea verbului se repetă: el recitește lecția.

a realege, realeg, reales

a redeschide	a reîncepe	a reprimi
a redeștepta	a reînființa	a reveni
a reintra	a reîntîlni	a reciti
a reînarma	a reîntoarce	a reface

Exemplu: După ce s-a reîntors din călătorie, a fost reales deputat.

II. Cognate.

§45. to inspect = a inspecta - inspectez
inspectezi
inspectează.

inspectăm
inspectați
inspectează

a corecta	a obiecta	a suspecta	a reflecta
a infecta	a proiecta	a afecta	

Observație: a respecta, respect, respectat

Excepții: a neglija, neglijez, neglijat
a proteja, protejez, protejat

§46. statistics = statistică

statistică, statistica; statisticii	statistici, statisticile statisticilor

balistică	estetică	fizică	politică
ceramică	gimnastică	tactică	
etică	matematică	tehnică	

Excepție: atletism.

III. Repetiție.

§ 47. Întrebuintările prezentului în limba română:

a) Ca prezent:

Scriu lecția.
Invăț limba română.
De obicei mă duc vinerea la cinema.
Știu conduce mașina.

b) În locul unui echivalent trecut în limba engleză:

A spus că n-are bani.
El n-a știut că-i târziu.

c) În cazul când acțiunea începe în trecut și se continuă în prezent, în care caz se traduce în limba engleză cu timpul „present perfect”:

Sînt căsătorit de 10 ani.
Trăiesc în orașul ăsta de 3 luni.

d) Ca viitor:

Mîine îmi cumpăr un automobil nou.
Diseară mănînc la club.

e) Cu echivalentul în limba engleză „would” plus verbul:

A spus că vine.
Am știut că n-o cumperi.

f) În povestiri, prezentul se întrebuintează pentru a da mai multă viață acțiunii. (Exemple: în povestea din Lectură.)

Teme acasă.

- I. Vă rog să scrieți o compoziție, sau să vorbiți la magnetofon, asupra unuia din următoarele subiecte:

Cazul unui refugiat.
 Cazul unui excroc.
 Cum crezi că trăiesc românii în Republica
 Populară Română?
 Dă un exemplu de prietenie.

- II. Vă rog să fiți pregătiți să vorbiți în clasă despre bucata din Lectură.

- III. Vă rog să învățați pe de rost poezia din lecția asta.

- IV. Vă rog să traduceți următorul text din "Combat Actions in Korea", de căpitanul Russell A. Gugeler, pagina 130:

Captain Elledge had been firing so steadily that, in the first gray light of the morning, artillerymen across the road could see heat waves shimmering above the four guns. Elledge scanned the area, looking for targets. He noticed several enemy soldiers standing on the hill between the saddle and the road cut, and suddenly realized they were preparing to fire a 75mm recoilless rifle that the 1st Platoon of Company G had left there. It was aimed directly at him. Captain Elledge could see daylight through the tube. He watched as the Chinese shoved a round into the breech, then he quickly turned his machine guns in that direction and destroyed the enemy crew.

Two wounded men had been left under a blanket in the fire direction center tent. While one tank, firing from the road, covered the rescue, PFC Thomas S. Allison and PFC Isaiah W. Williams (both members of the artillery wire section) drove a 3/4-ton truck to the tent, loaded the two wounded men onto it, and backed out again.

Lieutenant Curtis urged the remaining wounded men to start walking toward Chipyeong-ni, then ran to the road to tell the artillerymen that the infantrymen were pulling back.

"You're the front line now," he told them.

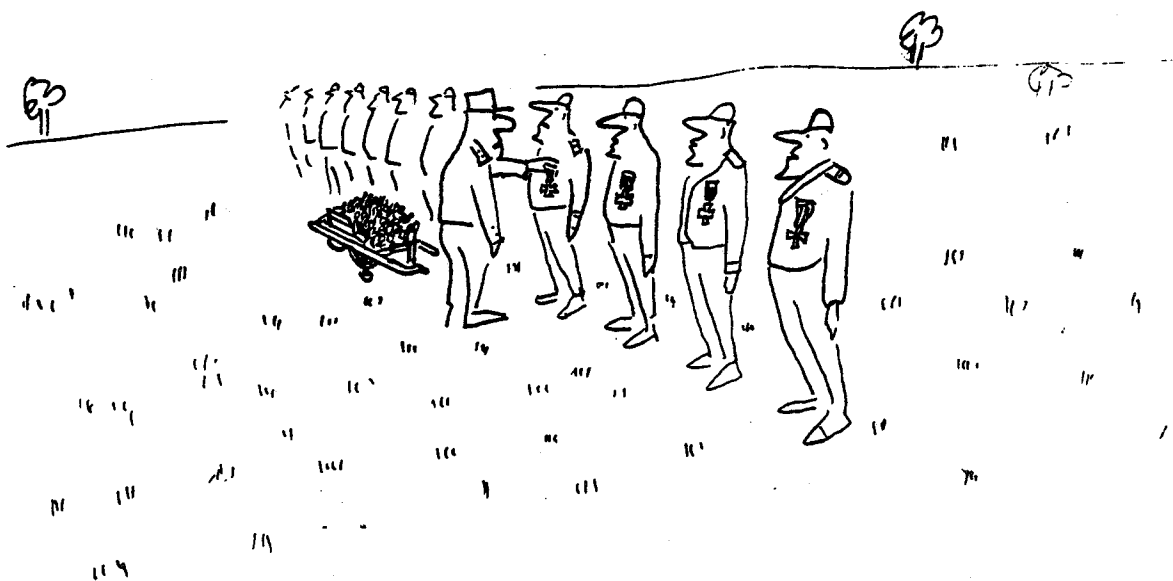
The artillerymen, concerned about the safety of their howitzers, decided to stay behind the road embankment where, by fire, they could keep the Chinese out of their battery's position. Two tanks on the road separating the artillerymen from their howitzers regularly fired short machine-gun bursts into the top of the hill.

Vocabular.

atlet, -ți; atletă, -te	athlete
azil, -uri	asylum
blînd, -ă; blînzi, blînde	mee; tame; gentle
coleg, -i; colegă, -ge	colleague
compatriot, -ți; compatrioată, -te	compatriot
excroc, -i	crook
fals, -ă; falși, false	false, counterfeit
fecior, -i	youth (swain); son
flămînd, -ă; flămînzi, -nde	hungry
interzice (a), -zic, -zis	to forbid, interdict
înșela (a), înșel, înșelat	to cheat, deceive
învinge (a), înving, învins	to win, vanquish, defeat
judet, -e	county (formerly)
mărunt, -ă; -ți, -te	tiny, small
bani mărunți	small change
merita (a), merit, -at	to deserve, merit
motiv, -e	reason, motive
neapărat	without fail
nuntă, nunți	wedding
pomeni (a), -esc, -it	to mention
prietenie, -nii	friendship
privilegiat, -ă; -ți, -te	privileged
sătul, -ă; sătui, sătule	full (satiated)
zadarnic, -ă; -i, -e (zădarnic)	in vain; vain

Expresii Idiomatice.

a duce lipsă de; a duce lipsa (cuiva)	to miss, lack
bun simț	common sense

X

Ultima zi la școala de bucătari.

Plutonierul companiei a scos capul pe fereastra cancelariei și a făcut semn soldatului Dumbrăveanu să se apropie. Dumbrăveanu, care mătura de zor, a lăsat mătura jos și a venit în pas alergător, cum ar fi făcut orice bun soldat când este chemat la ordin de plutonierul companiei. Ajuns în fața lui, și-a umflat pieptul, a salutat și a așteptat să vadă ce vrea plutonierul.

„Dumbrăvene, du-te la magazie și predă tot armamentul ce-1 ai asupra ta și tot echipamentul, afară de uniforma pe care o ai pe tine.”

„Vreți să spuneți că voi fi lăsat la vatră, să trăiți,

X

domnule plutonier?"

„Nuu, din contră. În caz că izbucnește războiul, tu vei deveni o piesă foarte importantă în mecanismul apărării naționale. Pleci de la noi, domnule soldat Dumbrăveanu.”

Dumbrăveanu s-a rezemat de un dulap plin cu dosare și a căutat să înțeleagă despre ce este vorba.

„Ar trebui să fii fericit, Dumbrăvene. La început, am crezut că-ți vor trebui cel puțin șase ani pentru un curs de trei luni. Sînt mîndru de tine.”

„Să revenim la subiect,” zise Dumbrăveanu. „Unde voi merge și ce voi avea de făcut?”

„Ai vrea să știi cu adevărat sau ai vrea să amîi cît mai mult aflarea acestei taine?”

Dumbrăveanu a văzut că plutonierul își bate joc de el și a vrut să termine mai repede.

„Nu cred că mă trimiteți undeva ca bucătar, pentru că eu nu știu nimic despre pregătirea mîncării. Sper că mă trimiteți în calitate de tunar.”

Majorul ședea comod pe scaunul rezemat de perete și fluiera voios „Pe-al nostru steag e scris unire” (strofa întîii). S-a oprit, a suflat praful de pe colțul unui dosar, apoi l-a informat:

„Nu, nu vei fi tunar. Vei avea un lucru unde vei putea folosi talentele tale înnăscute. Vei fi șef bucătar, auzi?”

Şef bucătar! Nu așa, un bucătar de rînd. Vei fi rege în bucătărie, un om cu multă răspundere. Grozav, nu?

Dumbrăveanu a rămas ca lovit în cap. Încerca să-și recapete respirația normală, în timp ce plutonierul Feraru a început să fluiera din nou „Pe-al nostru steag” (strofa a doua).

„Nu puteți să-mi faceți una ca asta,” strigă victima, cînd și-a revenit puțin. Era gata să-l apuce de gît pe plutonier. „Eu nu știu nimic despre bucătărie. Eu vreau să fiu tunar!”

Ochii lui Feraru s-au îndreptat spre tavan. „Nu știi nimic despre bucătărie? Hm, asta-i rău, băiete, foarte rău! Se presupune că tu ai învățat destul pentru a fi un bun bucătar.”

„Domnule plutonier, eu pot nimeri cu tunul ținta la o mie de metri, dar nu cred că sînt în stare să fierb nici măcar un ou dacă nu sînt instrucțiuni pe pachet.”

„Ai fost la școala de bucătari? Ai fost. Asta dovedește că ești bucătar. Ce ai făcut în bucătăria unde te-am pus să înveți?”

„Am făcut glume, am tăiat zarzavaturi, am curățat ceapă și cartofi și am împins la lăzi cu gunoi. Ceilalți bucătari mi-au spus că îi încurc tot timpul. Mi-au spus că am ridicat moralul și am coborît producția.”

„Îmi pare rău. Te compătimesc din tot sufletul. În bucătăria pe care o vei moșteni, vei fi foarte nepopular. Dacă mîncarea nu se va topi în gura camarazilor, probabil că ei te vor bate, sau va trebui să dezertezi. Un singur lucru nu place camarazilor: un bucătar care nu-și cunoaște meseria.”

„Domnule plutonier, să trăiți, n-ar putea să meargă altcineva în locul meu? Unul care știe să gătească. Nici nu vă dați seama ce faceți.”

Plutonierul s-a uitat visător pe geam. Dumbrăveanu credea că l-a convins și poate se va răzgîndi. „Fiule,” zise plutonierul în cele din urmă, „tu vei fi un exemplu pentru toți cei care vor face ca tine.” După asta, s-a sculat de pe scaun și a mers la ușa magaziei. A deschis-o și a chemat pe fruntașul Samoil, magazionerul companiei:

„Samoile. Soldatul Dumbrăveanu îți va preda tot echipamentul.”

Samoil, care dormise pînă atunci, n-a priceput tocmai bine despre ce este vorba. „Nu-i place echipamentul, domnule plutonier?”

„Să-ți predea tot armamentul și echipamentul pe care-l are asupra lui, afară de îmbrăcăminte. Fă rost de un camion, care să-l transporte imediat la bateria de comandă a regimentului, biroul adjutantului.”

Dumbrăveanu s-a uitat speriat la fața nemișcată a plutonierului.

„Au trebuit să găsească o soluție pentru a termina cariera ta de bucătar. Nu de alta, dar ca să nu distrugi moralul vreunei baterii,” zise Feraru. „Singura soluție a fost să te transfere la bateria de comandă în calitate de furier la biroul informațiilor. Atît timp cît vei avea o comportare bună, vei sta acolo. Dumbrăveane, îți urez noroc!”

„Domnul a dat, Domnul a luat,” zise fruntașul Samoil.

„Fie numele Domnului binecuvîntat,” a completat plutonierul Feraru.

Întrebări:

1. Cine i-a făcut semn soldatului Dumbrăveanu să se apropie?
2. Ce făcea Dumbrăveanu, cînd a fost chemat?
3. Ce i-a spus plutonierul, după ce Dumbrăveanu s-a prezentat în fața lui?
4. Va fi Dumbrăveanu lăsat la vatră?
5. Ce va deveni Dumbrăveanu în caz că izbucnește războiul?
6. De ce s-a rezemat Dumbrăveanu cînd a auzit că va pleca?
7. În ce calitate a spus plutonierul că va fi Dumbrăveanu transferat?
8. Cum ședea plutonierul și ce făcea el în timpul acesta?
9. Ce fel de bucătar a spus plutonierul că va fi Dumbrăveanu?
10. La bucurat asta pe Dumbrăveanu? Ce era el gata să facă?
11. De la ce distanță s-a lăudat Dumbrăveanu că poate nimeri ținta?
12. Ce fapt dovedește că Dumbrăveanu este bucătar?
13. Ce a făcut el la bucătărie?
14. De ce a spus plutonierul că Dumbrăveanu va fi nepopular în bucătăria pe care o va moșteni?
15. Ce a spus plutonierul magazionerului Samoil?
16. De ce i-a spus să facă rost?
17. De ce a trebuit armata să găsească o soluție pentru a termina cariera lui de bucătar?
18. Unde a fost Dumbrăveanu transferat?
19. Cît timp va putea el sta acolo?
20. Ce i-a urat plutonierul Feraru?

Dialog.

Unde alergi așa voios? Ai moștenit o avere?
Mă duc să predau echipamentul la magazie.

Ești lăsat la vatră?
Nu, sînt transferat la Biroul Informațiilor.

Cînd s-a răzgîndit armata cu privire la abilitatea ta de bucătar?

Cînd am dovedit că nu știu să gătesc.

Mare taină! Crezi că la Biroul Informațiilor va fi grozav de bine?

Nu pot nimeri mai rău decît aici.

Cum ai făcut rost de această transferare?
Le-am arătat dosarul meu.

Ei, și? Ce-i așa de grozav în dosarul tău?
Am un unchi general.

Și asta a adus rezultatul dorit!
Desigur, transferarea nu s-a amînat cu nici o clipă.

Șeful Biroului de informații este un om sever!
Nu mă compătimi!

Nu te compătimesc! Iți urez noroc!
Mulțumesc! Vă las în locul acesta binecuvîntat de Dumnezeu!

Tot nu te-ai îndreptat! Tot faci glume!
Vă las cu bine. Nu mă uitați la un pahar cu bere!

Teme pentru ora de conversație.

- I. Cum petrec unii studenți ultima zi de școală?
 Cum ai de gând dumneata să petreci ultima zi de școală?
 Spune un caz, sau dă un exemplu, în care cineva merită să fie compătimit.
 Cum a izbucnit al doilea război mondial, sau cum ar putea să izbucnească al treilea război mondial?
 Cum poți să dovedești că este bine (sau rău) să te căsătorești de tânăr?
 Spune un caz în care cineva a moștenit ceva avere, și ce a făcut cu ea.
 Povestește un caz în care cineva a făcut un chef grozav, sau o petrecere grozavă.
 Dacă se întâmplă să fii prins cu băuturi alcoolice și dacă poliția te întreabă de unde ai făcut rost ele, ce ai răspunde?
- II. Lectură.

VIZITA

După ce am amînat-o de cîteva ori, m-am dus alaltăieri să fac o vizită doamnei Maria Popescu, o veche prietenă, ca s-o felicit de ziua numelui unicului ei fiu, Ionel Popescu, un copil drăguț de vreo opt ani. N-am vrut să merg cu mîna goală și i-am dus băiatului o minge mare și foarte elastică. Atențiunea mea a făcut mare plăcere prietenei mele și mai ales copilului, pe care l-am găsit îmbrăcat ca maior de cavalerie. După introducere, am început să vorbim despre vreme, despre agricultură, despre criză etc. I-am spus doamnei Popescu că am observat că anul acesta n-am văzut-o la plimbare, la teatru, la petreceri.....

Doamna mi-a răspuns că de la un timp pe o femeie nu o mai interesează petrecerile, mai ales cînd este binecuvîntată de Dumnezeu cu copii.

-- Să-ți spun drept, cînd era Ionel mai mic, se putea să merg la plimbare sau la petreceri; dar acum, de cînd s-a făcut băiat mare, trebuie să mă ocup de el; trebuie să-i fac educația. Și dvs. bărbații nu știți cît timp îi ia unei femei educația unui copil, mai ales cînd mama nu vrea să-l lase fără educație.

Pe cînd doamna Popescu-mi spune părerile ei sănătoase despre educația copiilor, auzim dintr-o cameră

vecină o voce de femeie:

-- Uite, doamnă, Ionel nu-i băiat cuminte!

-- Ionel! strigă doamna Popescu; vino la mama.

Apoi către mine, încet:

-- Nu știi ce ștregar(*) se face ... și inteligent! Calități moștenite de la părinți...

Dar vocea de dincolo adaugă:

-- Doamnă! uite, Ionel vrea să răstoarne soba!

-- Fii cuminte, Ionel, că te arzi!

-- Ionel! strigă doamna Popescu; Ionel, vino la mama!

-- Repede, că varsă benzina! s-aprinde!

-- Ionel! strigă mama și se scoală repede, să meargă după el. Dar pe când vrea să iasă pe ușă, apare micul maior de cavalerie cu sabia scoasă și oprește trecerea. Mama ia pe micul maior în brațe și-l sărută.

-- Nu ți-am spus să nu te mai apropii de sobă când se face cafea? Că dacă te aprinzi, moare mama! Vrei să moară mama?

-- Dar, întrerup eu, pentru cine ați ordonat cafea, madam Popescu?

-- Pentru dumneata.

-- De ce vă mai supărați?

-- Nici o supărare.

Madam Popescu mai sărută odată dulce pe micul maior, și-l lasă jos. El își ia sabia, salută militărește și merge într-un colț al camerei, unde pe două mese, pe scaune și pe jos erau fel-de-fel de jucării(**). Dintre toate, maiorul alege o goarnă și o tobă. Apoi se sue călare pe un scaun, începe să bată toba cu o mână și să sufle în goarnă. Madam Popescu îmi spune ceva; eu nu aud nimic. Îi răspund că nu cred să mai fie așa

(*) - rascal

(**) - toys

de frig; ea nu aude nimic.

-- Ionel! Ionel! Ionel! Du-te dincolo; spargi urechile dumnealui! Nu e frumos, cînd avem musafiri.

Iar eu, profitînd de un moment cînd goarna și toba tac, spun:

-- Ionel, d-ta ești cavalerist, nu-i așa?

-- Maior! strigă mîndrul militar.

-- De sigur, zic eu. La cavalerie nu e tobă; și maiorul nu suflă goarna; numai gradele inferioare suflă goarna; maiorul comandă și merge în fruntea soldaților, cu sabia scoasă.

Explicația mea prinde bine. Maiorul se dă jos de pe scaun, scoate toba de după gît, pe care o aruncă departe; de asemenea și goarna. Apoi începe să comande voios:

-- Înainte marș! Pas alergător!

Și cu sabia scoasă, începe să atace tot ce întîlnește în drumul lui. În momentul acesta, servitoarea(*) intră aducînd dulceața și cafelele. Imediat ce o vede, maiorul se oprește un moment, ca și cum ar fi surprins de inamic. Momentul însă trece repede și maiorul, cu un strigăt suprem de asalt, atacă inamicul. Inamicul dă un strigăt de disperare.

-- Ține-1, doamnă, că mă doboară, izbucnește servitoarea.

Madam Popescu încearcă să taie drumul maiorului, care în furia atacului nu mai vede nimic înaintea lui. Servitoarea e salvată; dar madam Popescu, pentru că a avut imprudența să iasă din neutralitate și să intervină în război, primește în obraz, dedesubtul ochiului stîng, o lovitură puternică de sabie.

-- Vezi? vezi, dacă faci nebunii? aproape că mi-ai scos ochiul.... Ți-ar fi plăcut să mă omori? Sărută-mă și apoi te scuț.

Maiorul sare de gîtul mamei și o sărută.... Iar

(*) șervant, maid

eu, după ce am luat dulceața(*), mă pregătesc să beau din cafea.

-- Nu vă supără fumul de tutun? întreb eu pe madam Popescu.

-- Oo, nu. La noi se fumează.... Bărbatul meu fumează.... și dumnealui.... mi se pare că-i place. Și zicînd „dumnealui”, mama mi-arată, rîzînd, pe domnul maior.

-- A! zic eu, și dumnealui?

-- Da, da, și dumnealui! să-l vezi ce interesant e cu țigareta în gură, ca un om mare, cazi jos de rîs! E grozav!

-- A! Asta nu e bine, domnule maior, zic eu, tutunul e o otravă.

-- Dar tu de ce fumezi? mă întrerupe maiorul, amestecînd cu lingura prin dulceață.

-- Destul, Ionel! Destulă dulceață; dacă mai mă-mînci mult, iar te doare stomacul.

Maiorul ascultă, după ce mai ia încă vreo patru, cinci lingurițe; apoi iese din cameră cu dulceața.

-- Unde te duci? întreabă mama.

-- Vin imediat, răspunde Ionel.

După un moment se întoarce fără dulceață; apoi se apropie de mine îmi ia pachetul cu țigarete, scoate una, o pune în gură, și mă salută militărește, ca orice soldat care cere unui civil să-i dea foc. Mama, rîzînd, îmi face semn cu ochiul să servesc pe domnul maior. Întind țigareta mea, militarul o aprinde, se plimbă foarte grav de colo pînă colo. Eu nu-l pot admira destul; iar mama este foarte mîndră de el.

Maiorul și-a fumat țigareta. A împins scaunul la o parte, apoi ia mîngea pe care i-am adus-o și începe s-o arunce prin cameră. Mîngea sare pînă la lampă. Asta dovedește că mîngea era foarte elastică.

(*) jam, preserve

-- Ionel! fii băiat cuminte! o să spargi ceva....
vrei să mă superi? Vrei să moară mama?

Dar maiorul nu voia să fie cuminte; el ia mingea și o aruncă și mai tare. Eu duc ceașca spre gură, dar mingea îmi sboară ceașca din mână și varsă cafeaua pe pantalonii mei cei noi.

-- Ai văzut ce ai făcut? ... Nu ți-am spus să fii băiat cuminte? ... Vezi, ai supărat pe domnul!.... Altădată nu-ți va mai aduce nici o jucărie! Apoi întorcându-se către mine cu multă bunătate:

-- Nu-i nimic! iese la spălat.... cafeaua nu pătează! (*) iese cu puțină apă caldă!

Dar nu termină ea bine vorba și odată o văd schimbându-se la față; apoi dă un strigăt și se scoală de pe scaun:

-- Ionel! ce ai?

Mă întorc și văd pe maior, alb, cu ochii pierduți. Mama se îndreaptă spre el, dar înainte de a face ea un pas, maiorul cade lat.

-- Vai de mine! strigă mama. E rău copilului! ... Ajutor! moare copilul!

Eu mă uit la copil, îl desbrac, apoi zic:

-- Nu-i nimic. Aduceți, vă rog, apă rece.

Servitoarea a făcut rost de niște apă rece. Eu îl ud bine pe băiat, în timp ce mama e aproape disperată.

-- Vezi, zic eu către domnul maior, vezi că tutunul nu-i lucru bun? Altădată să nu mai fumezi.....

Pe copil nu l-am compătimit.

Am lăsat pe doamna Popescu liniștită, cu scumpul ei maior mai bine. Mi-am pus galoșii în picioare și am plecat. Când am ajuns acasă, am înțeles de ce maiorul a ieșit cu dulceața din cameră -- ca s-o pună în galoșii mei.

Adaptată după Ion Luca Caragiale.

(*) -- stain.

Iubito, de departe-ți scriu.

Iubito, de departe-ți scriu
Si-ți cer iertare c-am plecat
Fără să-ți las nici un cuvânt,
Deși eram îndurerat (*)
Gândindu-mă c-a doua zi
Zădarnic mă vei aștepta,
Eu n-oi apare-n calea ta.
Ce tristă trebuie să fii.

De-atîta jale(**) ce-am lăsat,
Iubito, să mă întorc aș vrea
Să-ți spun că eu nu te-am uitat,
Ca semn că ți-am lăsat inima.
Dar nu pot decît să gîndesc
La timpul ce l-am petrecut.
Îmi cade-o lacrimă și-atît,
Ca semn că încă te iubesc.

Adio, terminînd de scris,
În mintea mea te-am adunat,
Lăsînd o clipă ochii-nchiși
Te simt atît de apropiat.
Îți sărut ochii lăcrămînd,
Și gura care mi-a vorbit
De-atîtea ori de-al ei iubit,
Adio, cine știe cînd ...

(*) - pained
(**) - grief

Teme acasă.

- I. Vă rog să scrieți o compoziție, sau să vorbiți la magnetofon, asupra unuia din următoarele subiecte:

Ce voi face în ultima zi de școală.
 Scrie o poveste despre o moștenire interesantă.
 Cum a izbucnit al doilea război mondial?
 Povestește despre o întâmplare grozavă, sau un tip grozav.

- II. Vă rog să fiți pregătiți să vorbiți în clasă despre bucata din Lectură.

III. Vă rog să învățați pe de rost poezia din lecția asta.

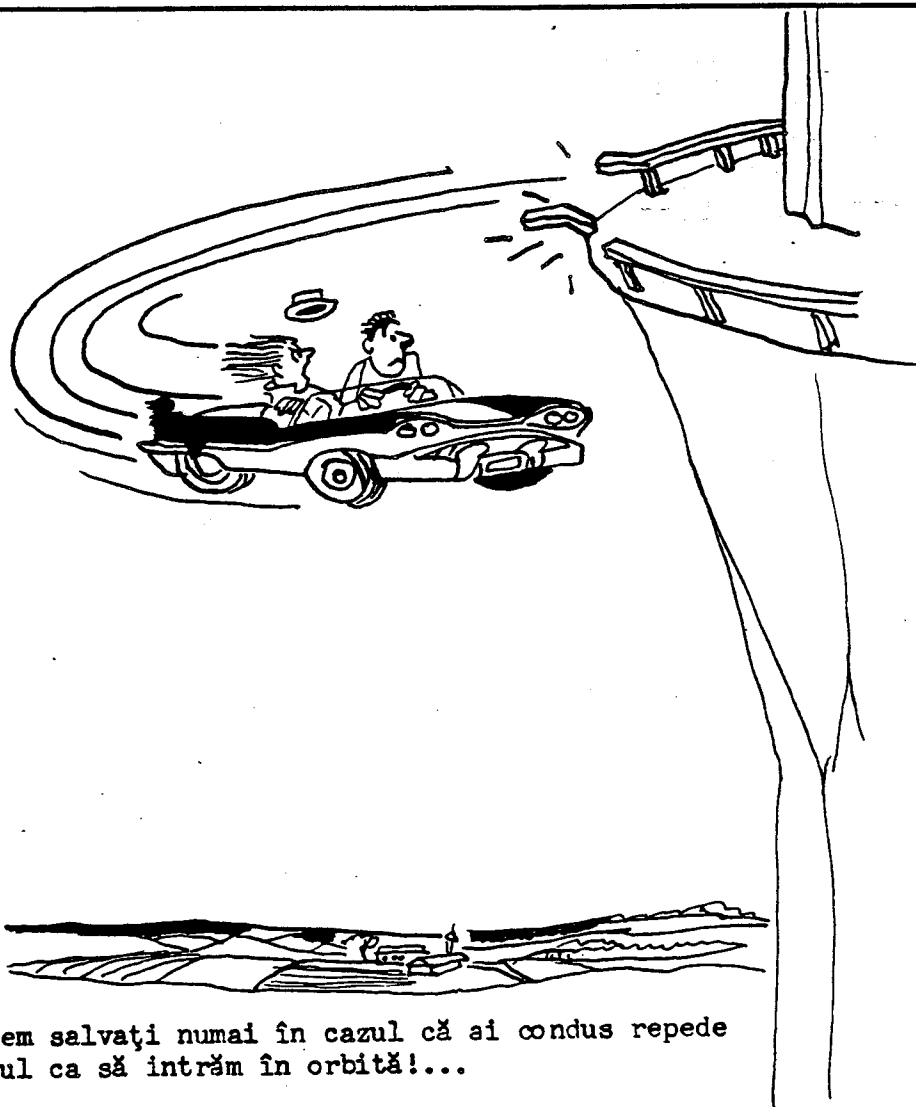
- IV. Vă rog să traduceți următorul text din „Combat Actions in Korea”, de căpitanul Russell A. Gugeler, pagina 51:

At the rear of the column, Lieutenant Cook had gone to his damaged tank, climbed in and, sighting with a pencil along the bottom of the penetration, determined the approximate position of the enemy gun. He radioed this information to Nordstrom, who resumed firing with three tanks along the top of the ridge on the right side of the road. Again he failed to hit anything. For lack of a better target he then decided to put a few rounds through the smoke near the first enemy tank destroyed. He thought the two rounds might possibly have come from this tank even though the fire and explosions made this very improbable. The third round caused another explosion and gasoline fire. With this explosion most enemy action ended and only the sound of occasional small-arms fire remained.

Shortly thereafter both Australian units reported their objectives secured. Since it was now late in the afternoon, the British commander ordered the force to form a defensive position for the night. It was a U-shaped perimeter with a platoon of tanks and an infantry company along the ridgeline on each side of the road, and Lieutenant Nordstrom's tanks between them guarding the road.

When the smoke cleared from the road cut there was one self-propelled gun that had not been there when the action commenced. It appeared that it had been left to guard the west end of the road cut and its crew, becoming impatient when no tanks came through the pass, had moved it up beside the burning tank on the right side of the road, using the smoke from this and the other burning tanks as a screen.

At 2100 that night enemy infantrymen launched an attack that appeared to be aimed at the destruction of the tanks. Lieutenant Nordstrom's 1st Platoon tanks, which were positioned near the road about a hundred yards east of the pass, were under attack for an hour with so many North Koreans scattered through the area that the tankers turned on the headlights in order to locate the enemy. The Americans used grenades and pistols as well as the tanks' machine guns. Gradually the action stopped, and it was quiet for the rest of the night. When morning came there were 25 to 30 bodies around the 1st Platoon's tanks, some within a few feet of the vehicles. At 1000 the column got under way again and reached Chongju that afternoon. This was the objective.

- Sîntem salvați numai în cazul că ai condus repede destul ca să intrăm în orbită!...

Vocabular.

amîna (a), amîn, amînat	to delay, postpone
apuca (a), apuc, apucat	to grab
binecuvînta, -ez, -at	to bless
carieră, -re	career
comod, -ă; comozi, comode	comfortable
compătimi (a), -esc, -it	to feel sorry (compassion) for
comportare, -tări	deportment, behaviour
dosar, -e	file, dossier
dovedi (a), -esc, -it	to prove
găti (a), -esc, -it	to cook
grozav, -ă; -i, -e	terrific
izbucni (a), -esc, -it	to burst out, break out
împinge (a), împing, împins	to push
îndrepta (a), îndrept, -at	to direct; straighten, straighten out
major, -i	top kick
moşteni (a), -esc, -it	to inherit
nimeri (a), -esc, -it	to hit (target, etc.), not to miss.
noutate, noutăţi	news
piesă, piese	play; part; piece
preda (a), predau, predat	to turn over to; teach in high schools (universi- ties)
răzgîndi (a se --), -esc, -it	to change (one's own) mind
răspundere, -ri	responsibility
rezema (a), rezem, rezemat (de)	to lean (against)
strofă, -fe	stanza
sufila (a), suflu, -at	to blow
taină, taine	secret, mystery
umfla (a), umflu, -at	to blow
victimă, -me	victim
voios, voioasă; voioşi, voioase	cheerful
ura (a), urez, urat	to wish (well)
zor	
de zor	in earnest

Expresii idiomatice.

atît timp cît ...	as long as ...
(un bucătar) de rînd	a rank and file (cook)
a face rost de (ceva)	to get, get hold of, get somehow
nu de alta, dar ...	if for no other reason, to ...

Vocabular:

Român-englez

abatere (6)	departure; deviation
abuza (1)	to abuse
ac (4)	needle; pin
adăuga (3)	to add (to something)
admira (3)	to admire
admite (2)	to admit
alăturat (8)	adjoining
alinia (2)	to align
amar (4)	bitter
amănunt (5)	detail
ambii (3)	both
ameți (5)	to get dizzy; to faint; make dizzy
amîna (10)	to delay; postpone
anumit (5)	certain
apuca (10)	to grab
arc (5)	bow
armistițiu (7)	armistice
artă (1)	art
articol (6)	article
aspru (1)	rough; tough
asuda (5)	to sweat
atare (8)	such (as such)
atlet (9)	athlete
ață (4)	thread
avere (6)	belongings; wealth
azil (9)	asylum
bătaie (4)	beating
bătăuș (8)	rowdy
bețiv (8)	drunkard
biet (1)	poor (used only before nouns)
binecuvînta (10)	to bless
bineînțeleș (4)	of course
bîrfeală (7)	gossip
blindaj (6)	armor
blînd (9)	meek; tame; gentle
boboc (1)	young of ducks and geese; greenhorn
boier (7)	boyar (title of nobility)
cadavru (6)	body (corpse)
campion (7)	champion
caporal de gardă (6)	corporal of the guard
caraghios (3)	funny

carieră (10)	career
cazan (2)	cauldron
că (2)	because
căldură (3)	heat
căpăta (6)	to get; to receive
ceea ce (5)	that which; what; which (referring to the action of the verb)
cenușă (1)	ash
cerceta (1)	to investigate; to examine; do research
cerc de recrutare (2)	recruiting center
ceremonie (2)	ceremony
chiulangiu (7)	truant; gold-bricker
cîmpie (7)	plain (level land)
cîrpă (4)	rag
clipă (7)	moment
coase (4)	to sew
codul justiției militare (1)	Articles of War
coleg (9)	colleague
coloană (3)	column
compatriot (9)	compatriot
compătimi (10)	to feel sorry (compassion) for
comod (10)	comfortable
completa (3)	to complete
comportare (10)	deportment; behaviour
constata (8)	to learn (facts); to find out (facts)
contrar (1)	contrary
corecta (1)	to correct
corpul de gardă (6)	guardhouse
cuptor (3)	kiln; oven
curățenie (1)	cleanliness
cuvîntare (7)	speech
dator (8)	indebted
defila (2)	to parade
degeaba (3)	in vain
deosebire (4)	difference
deosebit (8)	different; special
depărtat (1)	remote
depărta (3)	to depart; to go away
depărtat (1)	far away
descoperi (4)	to discover; to uncover
descuraja (5)	to discourage
dezamăgi (3)	to disappoint
dezgustat (1)	disgusted
difuzor (4)	loudspeaker

disprețui (6)	to despise
dispune (6)	to dispose; to have (access to)
distra (7)	to amuse
distracție (2)	amusement
divizion (8)	artillery battalion
domni (2)	to reign
dos (5)	back
dosar (10)	file; dossier
dovedi (10)	to prove
drapel (2)	flag; banner
drept (3)	as
dulce (2)	sweet
dura (2)	to last
dușman (7)	enemy; foe
echilibru (5)	equilibrium
economisi (5)	to save; economize
epocă (1)	epoch
excroc (9)	crook
exemplar (2)	exemplar; specimen
fals (9)	false; counterfeit
fecior (9)	youth (swain); son
felicita (4)	to congratulate
felurit (5)	varied
flămînd (9)	hungry
fluiera (2)	to whistle
formulă (6)	formula
forța (5)	to force
frînt (2)	broken; snapped
front (2)	in line
furișă (7)	to sneak; steal; go furtively
găti (10)	to cook
ghici (3)	to guess
glas (5)	voice
gol (1)	empty; naked; bare
gospodină (4)	housewife
grămadă (3)	pile
groapă (2)	grave; hole (in ground)
groaznic (4)	awful
grozav (10)	terrific
gunoi (1)	garbage; dirt
gustos (3)	tasty
impresiona (4)	to impress
individ (8)	fellow; guy
infanterie marină (3)	Marine Corps
iniția (1)	to initiate
insista (6)	to insist
interveni (2)	to intervene

interzice (9)
 inutil (1)
 izbucni (10)
 izbuti (6)
 izbîndă (6)
 împărți (3)
 împinge (10)
 împrăști (7)
 împrejurare (6)
 împuşca (5)
 închipui (4)
 încredința (3)
 încurca (5)
 îndeplini (3)
 îndrăzneț (8)
 îndrepta (10)

 înființa (4)

 înghiți (3)
 îngrozi (3)
 înrola (7)
 înroși (5)
 însuși (4)
 înșela (9)
 întrece (2)
 întrece (2)
 întrerupe (2)
 învinge (9)
 învirti (5)
 judeca (7)
 județ (9)
 jura (2)
 ladă (3)
 latură (1)
 lipsă (8)
 literă (6)
 lustrui (3)
 magazinier (5)
 major (10)
 măcar (4)
 mărturisi (4)
 mărunț (9)
 măsea (8)
 mătura (2)
 mătură (2)
 merita (9)
 miazăzi (7)

to forbid; to interdict
 useless
 to break out; to burst out
 to succeed
 victory
 to divide; to share
 to push
 to scatter; to spread
 circumstance
 to shoot
 to imagine
 to entrust (to)
 to confuse; to mix up
 to fulfill; accomplish
 daring; nervy
 to direct; straighten;
 straighten out
 to found; bring into existence
 to swallow
 to terrify
 to enlist
 to blush
 to acquire
 to cheat; to deceive
 to pass (a moving thing)
 overdo
 to interrupt
 to win; vanquish; defeat
 to turn around
 to judge; try (in court)
 county (formerly)
 to swear; vow; take oath
 box; crate
 side
 lack
 letter
 to shine (something)
 storeroom clerk
 top kick
 at least
 to confess
 tiny; small
 molar
 to sweep
 broom
 to merit; deserve
 South

miazănoapte (7)
mijloc (4)
minune (5)
mîndru (2)
mînui (1)
modestie (5)
modifica (5)
moșteni (10)
motiv (9)
născută (7)
neapărat (9)
neașteptate (7)
necăjit (1)
neted (7)
nimeri (10)

noutate (10)
nuntă (9)
oarecare (8)
ofițer de serviciu (6)
ofta (5)
oltean (7)
onoare (8)
osteni (5)
osteni (5)
otrăvi (2)
particular (5)
partidă (8)
părăsi (3)
penibil (8)

perioadă (1)
periuță (2)
permite (1)
persecuta (3)
piesă (10)
planton (2)
plănuî (1)
pomeni (9)
potoli (2)
povesti (2)

practic (1)
preda (10)

prescrie (5)
presiune (1)
prevedea (1)

North
means
miracle; wonder
proud
to handle
modesty
to modify
to inherit
reason; motive
nee; maiden name
without fail
unexpectedly
sad; troubled
level; smooth
to hit (target etc.); not to
miss
news
wedding
certain ...
duty officer
to sigh
(inhabitant of Oltenia)
honor
to tire
to try hard to
to poison
private
game (of poker, tennis, etc.)
to abandon; leave; go away
painfully embarrassing;
embarrassing
period
brush; small brush
to permit; allow
to persecute
part; piece; play
charge of quarters
to plan
to mention
to quiet down; quell; subside
to tell a story; tell; narr-
ate
practical
to turn over to; to teach in
high schools (universities)
to prescribe
pressure
to foresee; provide

preveni (4)
 pricepe (4)
 pricepe (4)
 pricină (8)
 prietenie (9)
 prisos (3)
 privilegiat (9)
 privire (3)
 progres (1)
 purtare (1)
 raion (7)
 răspundere (10)
 răspunzător (1)
 răsuna (3)
 răzgîndi (10)
 recunoscător (3)
 recunoștință (3)
 regiune (7)

reglementar (4)
 regulament (1)
 regulă (2)
 respinge (2)
 respira (3)
 rezema (10)
 săgeată (5)
 sătul (9)
 scăpa (4)
 scop (1)
 scuipa (8)
 secol (8)
 semna (7)
 sfat (1)
 smulge (7)

socoteală (8)
 spînzura (6)
 stabili (7)
 stăpîni (5)
 stăpîni (5)
 stingerea (2)
 stîngaci (1)
 străbate (1)
 strădui (6)
 strecura (6)
 strecura (6)
 strigăt (6)
 strofă (10)

to warn; prevent
 to understand
 to know how
 trouble; cause
 friendship
 surplus
 privileged
 look; regard
 progress
 behaviour
 county
 responsibility
 responsible
 to sound; resound
 to change (one's own) mind
 grateful
 gratitude
 region (administrative division)
 regulation (adj.)
 regulation
 rule
 to reject; repel
 to breathe
 to lean (against)
 arrow
 full (satiated)
 to get rid of
 aim; purpose
 to spit
 century
 to sign
 advice
 to grab (out something held fast; pluck
 account; reckoning
 to hang (hanged)
 to establish
 to master
 to control oneself
 taps
 lefthanded; awkward
 to go through (distance)
 to strive
 to strain (in strainer)
 to infiltrate
 shout
 stanza

sudor (4)
 suferință (1)
 sufla (10)
 suflet (1)
 suporta (8)
 supraveghea (3)
 ședea (8)
 și (1)
 șopti (3)
 taină (10)
 tavă (7)
 timp (5)
 tip (8)
 tot (1)
 treaptă (4)

 tremura (7)
 trânti (7)
 ucenic (4)
 ucide (5)
 uimi (4)
 umbră (1)
 umfla (10)
 umple (6)
 ura (10)
 uriaș (2)
 ușurat (3)
 vatră (4)
 victimă (10)
 vină (4)
 viu (5)
 voce (1)
 voios (10)
 vîrstă (8)
 zadarnic (9)
 zăpăceală (1)
 zelos (6)
 zilnic (1)
 zîmbet (2)
 zor
 de zor (10)

welder
 suffering
 to blow
 soul
 to support; stand; bear
 to supervise
 to sit
 even
 to whisper
 secret; mystery
 tray
 count; tempo
 fellow; character; guy
 still; again
 step (on stairs); stage
 (phase)
 to shake; tremble
 to throw hard; slam
 apprentice
 to kill
 to amaze
 shadow; shade
 mystery
 to fill
 to wish (well)
 giant
 relieved
 hearth
 victim
 blame; fault; guilt
 alive
 voice
 cheerful
 age
 vain; in vain
 confusion
 zealous
 daily
 smile

 in earnest

Expresii idiomatice.

alta		
nu de --, dar .. (10)		if for no other reason, to..
aşa		
nu -- <u>atît</u> de ..., cît..(8)		not so, as
atît		
dacă ești pe -- (de bun bucătar), pe cît (ești soldat) (5)		if you are as (good a cook), as (you are a soldier)
baltă		
a lăsa -- (8)		to drop everything; to quit right there and then
bate		
a-și -- joc de (5)		to make fun of
a -- la ochi (8)		to be obvious; strike one's eyes
bătaie de cap (4)		headaches (troubles)
ca și cum (2)		as if; as though
(plus conditional)		
calitate		
în -- de ... (4)		in the capacity of ...
cap		
a da din -- (5)		to shake one's head
cît mai (calm) (5)		as (calm) as possible
cît		
dacă ești pe atît (de bun bucătar, pe -- (ești soldat) (5)		if you are as (good a cook), as (you are a soldier)
nu așa <u>atît</u> de ..., -- (8)		not so, as
conform cu regulamentul (4)		according to regulations
caz		
în orice -- (3)		anyway; in any case
cazan		
a mânca la -- (2)		to eat at soldiers' mess
chiulul		
a trage -- (4)		to be a gold-bricker
da		
a -- din cap (5)		to shake one's head
a -- un pumn (8)		to punch
dată (totodată...)		
o -- cu ... (--) (7)		at the same time....,
face		
a avea de a -- cu (5)		to have to do with
a -- pe deșteptul (1)		to act smart; act smart- alecky!.
a -- rost de (ceva) (10)		to get; to get hold of; to get somehow

frînt de oboseală (2)
 gol pușcă (2)
 ia-o încet! (1)
 încredere
 a avea -- în (1)
 încurcătură
 a fi pus în -- (6)
 ladă de gunoi (3)
 lega
 a se -- de cineva (2)
 lipsa
 a duce -- (8)
 lipsă
 a duce -- de; a duce lipsa
 (cuiva) (9)
 lucru
 a da de -- (6)
 măcar
 nici -- (4)
 mărunți
 bani -- (9)
 mînuirea armei (5)
 nenorocire
 din --- (4)
 oricît de ... (7)
 osteneala
 a-și da --- (1)
 pricina
 tipul cu --- (8)
 primire
 a lua în ----- (3)
 prisos
 de ---- (3)
 profita
 a --- de (5)
 pumn
 a da un --- (8)
 punct
 a pune la --- (8)
 pur și simplu (5)
 regula
 în toată --- (2)
 rînd
 (un bucătar) de --- (10)
 rîndul
 a-i veni --- (3)
 rost
 a face -- de (ceva) (10)

dead tired
 naked; without a stitch on
 take it easy!

 to trust

 to get mixed up
 garbage can

 to pick on someone

 to miss; to lack

 to miss; lack

 to give a rough time

 not even

 small change
 manual of arms

 unfortunately
 no matter how ...; however ...

 to try hard

 the fellow in question ...

 to take charge of

 useless

 to take advantage of

 to punch

 to put in (his) place
 simply

 full-fledged; in all aspects

 a rank and file (cook)

 to come one's turn

 to get; to get somehow; to
 get hold of

rost		
a nu avea nici un ---- (6)		to be of no use
serviciu		K.P. duty
de ---- la bucătărie (3)		the end justifies the means
scopul scuză mijloacele (4)		guard duty
serviciul de gardă (6)		
simț		common sense
bun ---- (9)		
surprindere		to take by surprise
a lua prin ---- (8)		even worse
și mai rău (1)		
timp		as long as ...
atît ---- cît ... (10)		while
în ---- ce (4)		
tot		(it is) still (the Golden Rule)
(este) ---- (legea de aur) (1)		
urmă		finally
în cele din ---- (5)		
vatră		to discharge (from army)
a lăsa la ---- (4)		
vedea		to mind one's own business
a-și ---- de treaba lui (8)		
veni		to feel like
a-i ---- să ... (3)		
vină		to be guilty; to be blamed
a fi de ---- (4)		
vorba		to be all about
a fi ---- de (8)		
zice		to tell off
a i-o ---- (8)		
zorii		at the crack of dawn
în ---- zilei (3)		

Vocabular

Englez-român

abandon (to)	a părăsi (3)
abuse (to)	a abuza (1)
accomplish (to)	a îndeplini (3)
account	socoteală (8)
acquire (to)	a-și însuși (4)
add (to something)	a adăuga (3)
adjoining	alăturat (8)
admire (to)	a admira (3)
admit (to)	a admite (2)
advice	sfat (1)
again	tot (1)
age	vîrstă (8)
aim	scop (1)
align (to)	a alinia (2)
alive	viu (5)
allow (to)	a permite (1)
amaze (to)	a uimi (4)
amuse (to)	a distra (7)
amusement	distracție (2)
apprentice	ucenic (4)
armistice	armistițiu (7)
armor	blindaj (6)
arrow	săgeată (5)
art	artă (1)
article	articol (6)
Articles of War	codul justiție militare (1)
artillery battalion	divizion (8)
as	drept (3)
ash	cenușă (1)
asylum	azil (9)
athlete	atlet (9)
awful	groaznic (4)
awkward	stîngaci (1)
back	dos (5)
banner	drapel (2)
bare	gol (1)
bear (to)	a suporta (8)
beating	bătaie (4)
because	că (2)
behaviour	comportare (10), purtare (1)
belongings	avere (6)
bitter	amar (4)
blame	vină (4)
bless (to)	a binecuvînta (10)

blow (to)	a sufla (10); a umfla (10)
blush (to)	a se înroși (5)
body (corpse)	cadavru (6)
both	ambii (3)
bow	arc (5)
box	ladă (3)
boyar (title of nobility)	boier (7)
break out (to)	a izbucni (10)
breathe (to)	a respira (3)
bring into existence (to)	a înființa (4)
broken	frînt (2)
broom	mătură (2)
brush	periuță (2)
burst out (to)	a izbucni (10)
career	carieră (10)
cauldron	cazan (2)
cause	pricină (8)
century	secol (8)
ceremony	ceremonie (2)
certain	un anumit, (5)
	un, o oarecare (8)
champion	campion (7)
change (to -- one's own mind)	a se răzgîndi (10)
character	tip (8)
charge of quarters	planton (2)
cheat (to)	a înșela (9)
cheerful	voios (10)
circumstance	împrejurare (6)
cleanliness	curățenie (1)
colleague	coleg (9)
column	coloană (3)
comfortable	comod (10)
compatriot	compatriot (9)
complete (to)	a completa (3)
confess (to)	a mărturisi (4)
confuse (to)	a încurca (5)
confusion	zăpăceală (1)
congratulate (to)	a felicita (4)
contrary	contrar (1)
control oneself (to)	a se stăpîni (5)
cook (to)	a găti (10)
corporal of the guard	caporal de gardă (6)
correct (to)	a corecta (1)
count	timp (5)
counterfeit	fals (9)
county	raion (7)
county (formerly)	județ (9)
course (of)	bineînțeles (4)

crate
crook
daily
daring
deceive (to)
defeat (to)
delay (to)
depart (to)
departure
deportment
deserve (to)
despise (to)
detail
deviation
difference
different
direct (to)
dirt
disappoint (to)
discourage (to)
discover (to)
disgusted
dispose (to)
divide (to)
dizzy (to get)
dizzy (to make)
dossier
drunkard
duty officer
earnest (in)

economize
embarrassing
empty
enemy
enlist (to)
entrust (to -- to)
epoch
equilibrium
establish (to)
even
examine (to)
exemplar
fail (without)
faint (to)
false
far away
fault

ladă (3)
excroc (9)
zilnic (1)
îndrăzneț (8)
a înșela (9)
a învinge (9)
a amîna (10)
a se depărta (3)
abatere (6)
comportare (10)
a merita (9)
a disprețui (6)
amănunt (5)
abatere (6)
deosebire (4)
deosebit (8)
a îndrepta (10)
gunoi (1)
a dezamăgi (3)
a descuraja (5)
a descoperi (4)
dezgustat (1)
a dispune (6)
a împărți (3)
a ameți (5)
a ameți (5)
dosar (10)
bețiv (8)
ofițer de serviciu (6)
zor
de zor (10)
economisi (5)
penibil (8)
gol (1)
dușman (7)
a se înrola (7)
a încredința (3)
epocă (1)
echilibru (5)
a stabili (7)
și (1)
a cerceta (1)
exemplar (2)
neapărat (9)
a ameți (5)
fals (9)
depărtat (1)
vină (4)

feel (to -- sorry <u>compassion</u> for)	a compătimi (10)
fellow	individ, tip (8)
file	dosar (10)
fill (to)	umple (6)
find (to -- out facts)	a constata (8)
flag	drapel (2)
foe	duşman (7)
forbid (to)	a interzice (9)
force (to)	a forţa (5)
foresee (to)	a prevedea (1)
formula	formulă (6)
found (to)	a înfiinţa (4)
friendship	prietenie (9)
fulfill (to)	a îndeplini (3)
full (satiated)	sătul (9)
funny	caraghios (3)
game (of poker, tennis, etc.)	partidă (8)
garbage	gunoi (1)
gentle	blînd (9)
get (to)	a căpăta (6)
get (to -- rid of)	a se scăpa de (4)
giant	uriaş (2)
go (to -- away)	a părăsi, a se depărta (3)
go (to -- furtively)	a se furişa (7)
gold-bricker	chiulangiu (7)
gossip	bîrfeală (7)
go through (to --- distance)	a străbate (1)
grab (to)	a apuca (10)
grab (to -- out something held fast)	a smulge (7)
grateful	recunoscător (3)
gratitude	recunoştinţă (3)
grave	groapă (2)
greenhorn	boboc (1)
guardhouse	corpul de gardă (6)
guess (to)	a ghici (3)
guilt	vină (4)
guy	individ, tip (8)
handle (to)	a mânui (1)
hang (to --) hanged	a spînzura (6)
have (to -- access to)	a dispune (6)
hearth	vatră (4)
heat	căldură (3)
hit (to -- target, etc.)	a nimeri (10)
hole (in ground)	groapă (2)
honor	onoare (8)
housewife	gospodină (4)

hungry
imagine (to)
impress (to)
indebted
infiltrate (to)
inhabitant of Oltenia
inherit (to)
initiate (to)
insist (to)
interdict (to)
interrupt (to)
intervene (to)
investigate (to)
judge (to)
kill (to)
kiln
know (to -- how)
lack
last (to)
lean (to -- against)
learn (to -- facts)
least (at)
leave (to)
lefthanded
letter
level
line (in)
look
loudspeaker
maiden name
Marine Corps
master (to)
means
meek
mention (to)
merit (to)
miracle
miss (not to)
mix (to -- up)
modesty
modify (to)
molar
moment
motive
mystery
naked
narrate (to)
née

flămînd (9)
a-și închipui (4)
a impresiona (4)
dator (8)
a se strecura (6)
oltean (7)
a moșteni (10)
a iniția (1)
a insista (6)
a interzice (9)
a întrerupe (2)
a interveni (2)
a cerceta (1)
a judeca (7)
a ucide (5)
cuptor (3)
a se pricepe la (4)
lipsă (8)
a dura (2)
a se rezema (10)
a constata (8)
măcar (4)
a părăsi (3)
stîngaci (1)
literă (6)
neted (7)
în front (2)
privire (3)
difuzor (4)
născută (7)
infanterie marină (3)
a stăpîni (5)
mijloc (4)
blînd (9)
a pomeni (9)
a merita (9)
minune (5)
a nimeri (10)
a încurca (5)
modestie (5)
a modifica (5)
măsea (8)
clipă (7)
motiv (9)
taină (10)
gol (1)
a povesti (2)
născută (7)

needle	ac (4)
nervy	îndrăzneț (8)
news	noutate (10)
North	miazănoapte (7)
oven	cuptor (3)
overdo (to)	a se întrece cu (2)
painfully embarrassing	penibil (8)
parade (to)	a defila (2)
part	piesă (10)
pass (to -- a moving thing)	a întrece (2)
period	perioadă (1)
permit (to)	a permite (1)
persecute (to)	a persecuta (3)
piece	piesă (10)
pile	grămadă (3)
pin	ac (4)
plain (level land)	câmpie (7)
plan (to)	a plănuî (1)
play	piesă (10)
pluck (to)	a smulge (7)
poison (to)	a otrăvi (2)
poor (used only before nouns)	biet (1)
postpone (to)	a amîna (10)
practical	practic (1)
prescribe (to)	a prescrie (5)
pressure	presiune (1)
prevent (to)	a preveni (4)
private	particular (5)
privileged	privilegiat (9)
progress	progres (1)
proud	mîndru (2)
prove (to)	a dovedi (10)
provide (to)	a prevedea (1)
purpose	scop (1)
push (to)	a împinge (10)
quell (to)	a se potoli (2)
quiet (to -- down)	a se potoli (2)
rag	cîrpă (4)
reason	motiv (9)
receive (to)	a căpăta (6)
reckoning	socoteală (8)
recruiting center	cerc de recrutare (2)
regard	privire (3)
region (administrative division)	regiune (7)
regulation	regulament (1)
regulation (adj.)	reglementar (4)
reign (to)	a domni (2)

reject (to)
remote
repel (to)
research (do)
resound (to)
responsibility
responsible
rough
rowdy
rule
sad
save (to)
scatter (to)
secret
sew (to)
shade
shadow
shake (to)
share (to)
shine (to -- something)
shoot (to)
shout
side
sigh (to)
sign (to)
sit (to)
slam (to)
small
small brush
smile
smooth
snapped
sneak (to)
son
soul
sound (to)
South
special
specimen
speech
spit (to)
spread (to)
stage (phase)
stand (to)
stanza
steal (to)
step (on stairs)
still

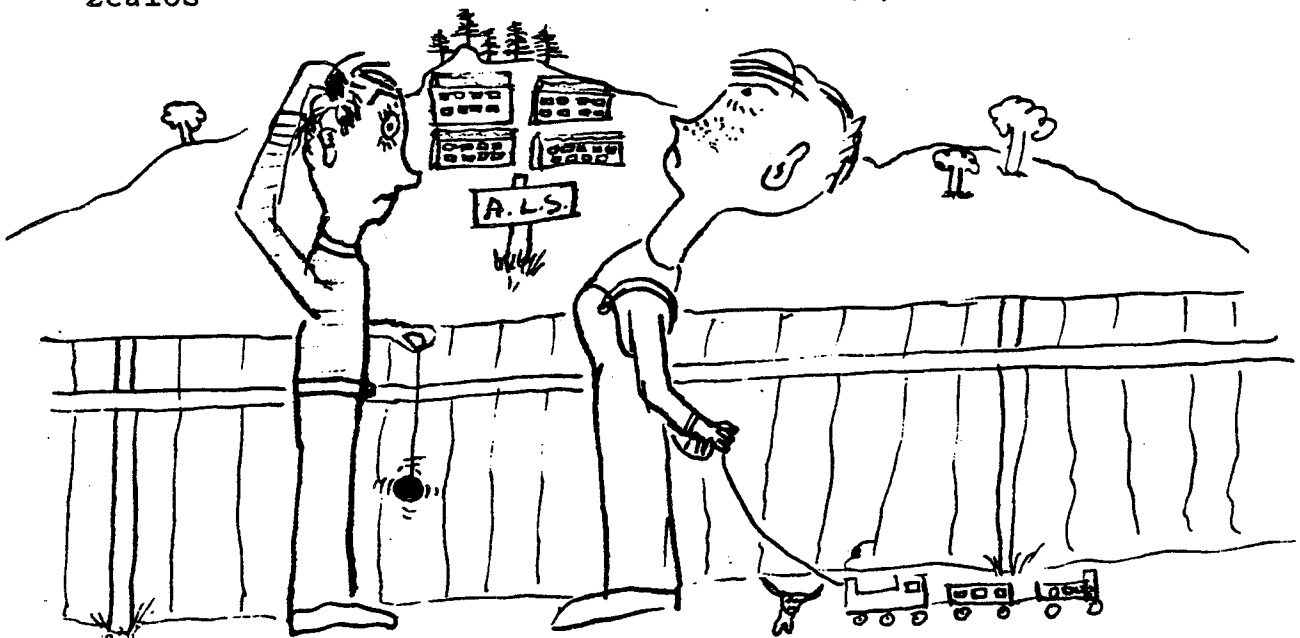
a respinge (2)
depărtat (1)
a respinge (2)
a cerceta (1)
a răsuna (3)
răspundere (10)
răspunzător (1)
aspru (1)
bătăuș (8)
regulă (2)
necăjit (1)
economisi (5)
a împrăștia (7)
taină (10)
a coase (4)
umbră (1)
umbră (1)
a tremura (7)
a împărți (3)
a lustrui (3)
a împușca (5)
strigăt (6)
latură (1)
a ofta (5)
a semna (7)
a ședea (8)
a trînti (7)
mărunt (9)
periuță (2)
zîmbet (2)
neted (7)
frînt (2)
a se furișa (7)
fecior (9)
suflet (1)
a răsuna (3)
miazăzi (7)
deosebit (8)
exemplar (2)
cuvîntare (7)
a scuipa (8)
a împrăștia (7)
treaptă (4)
a suporta (8)
strofă (10)
a se furișa (7)
treaptă (4)
tot (1)

storeroom clerk
 straighten (to)
 straighten (to -- out)
 strain (to -- in strainer)
 strive (to)
 subside (to)
 succeed (to)
 such (as such)
 suffering
 supervise (to)
 support (to)
 surplus
 swallow (to)
 swear (to)
 sweat (to)
 sweep (to)
 sweet
 take (to -- oath)
 tame
 taps
 tasty
 teach (to -- in high schools,
 universities)
 tell (to)
 tell (to -- a story)
 tempo
 terrific
 terrify (to)
 that which
 thread
 throw (to -- hard)
 tiny
 tire (to)
 top kick
 tough
 tray
 tremble (to)
 trouble
 troubled
 truant
 try (to -- hard to)
 try (to -- in court)
 turn (to -- around)
 turn (to -- over to)
 uncover (to)
 understand (to)
 unexpectedly
 useless

magazioner (5)
 a îndrepta (10)
 a îndrepta (10)
 strecura (6)
 a se strădui (6)
 a se potoli (2)
 a izbuti (6)
 ca atare (8)
 suferință (1)
 a supraveghea (3)
 a suporta (8)
 prisos (3)
 a înghiți (3)
 a jura (2)
 a asuda (5)
 a mătura (2)
 dulce (2)
 a jura (2)
 blînd (9)
 stingerea (2)
 gustos (3)
 a preda (10)
 a povesti (2)
 a povesti (2)
 timp (5)
 grozav (10)
 a îngrozi (3)
 ceea ce (5)
 ață (4)
 a trînti (7)
 mărunt (9)
 a se osteni (5)
 major (10)
 aspru (1)
 tavă (7)
 a tremura (7)
 pricină (8)
 necăjit (1)
 chiulangiu (7)
 a se osteni să (5)
 a judeca (7)
 a învîrți (5)
 a preda (10)
 a descoperi (4)
 a pricepe (4)
 pe neașteptate (7)
 inutil (1)

vain
 vain (in)
 vanquish (to)
 varied
 victim
 victory
 voice
 vow (to)
 warn (to)
 wealth
 wedding
 welder
 what
 which (referring to the
 action of the verb)
 whisper (to)
 whistle (to)
 win (to)
 wish (to -- well)
 wonder
 young (-- of ducks, and
 geese)
 youth (swain)
 zealous

zadarnic (9)
 zadarnic (9), degeaba (3)
 a învinge (9)
 felurit (5)
 victimă (10)
 izbîndă (6)
 voce (1); glas (5)
 a jura (2)
 a preveni (4)
 avere (6)
 nuntă (9)
 sudor (4)
 ceea ce (5)
 ceea ce (5)
 a șopti (3)
 a fluiera (2)
 a învinge (9)
 a ura (10)
 minune (5)
 boboc (1)
 fecior (9)
 zelos (6)

- Eu sînt mîndru de tata!
- De ce?
- Pentru că a terminat-o cu gramatica și în volumul următor începe faza aplicării limbii.

